

Connecting to what is essential

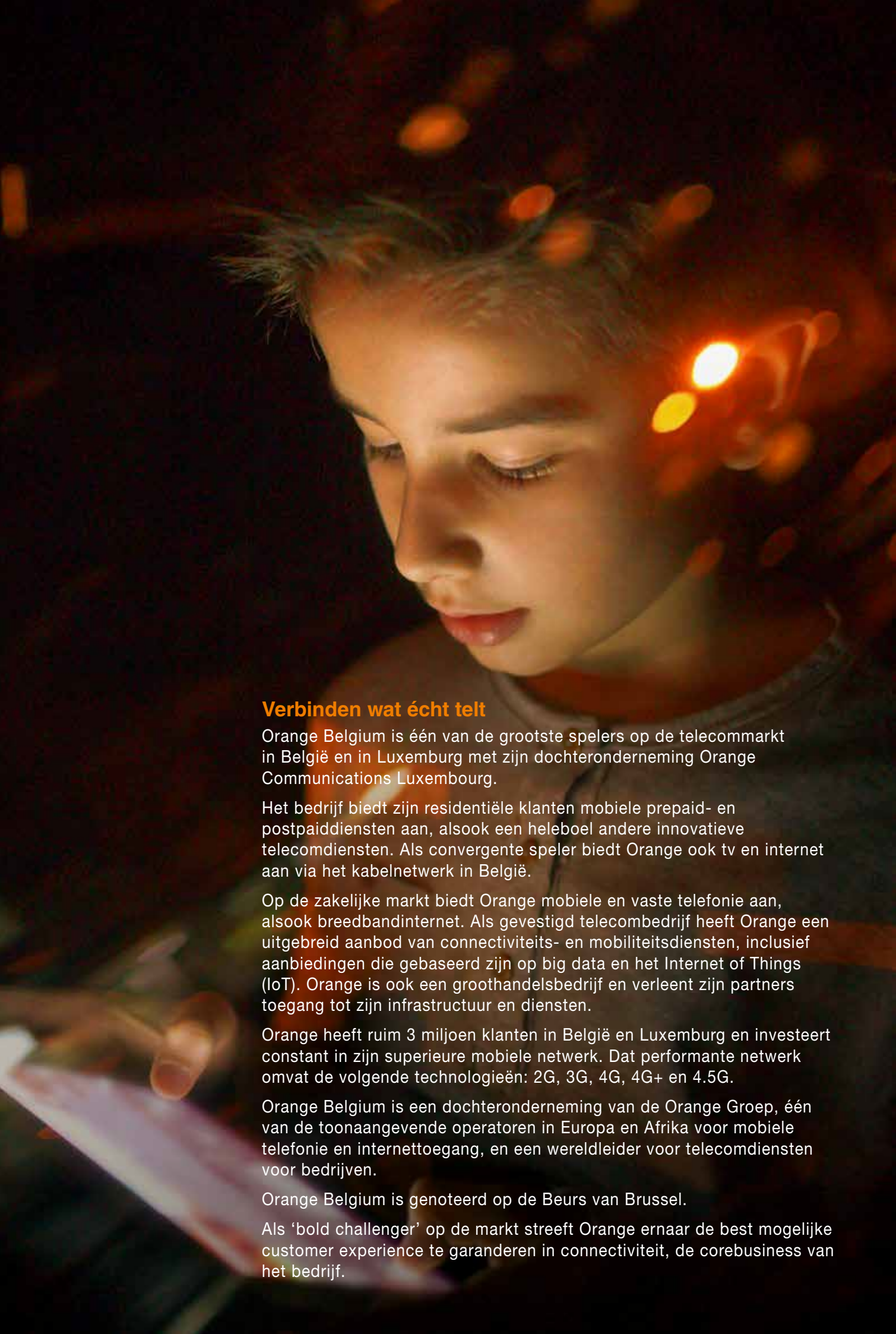
Orange Belgium Jaarverslag 2017

Concurrentie
verscherpen

Een ongeëvenaarde
klantenervaring

Digitale & culturele
transformatie

Verbinden wat écht telt

Orange Belgium is één van de grootste spelers op de telecommarkt in België en in Luxemburg met zijn dochteronderneming Orange Communications Luxembourg.

Het bedrijf biedt zijn residentiële klanten mobiele prepaid- en postpaiddiensten aan, alsook een heleboel andere innovatieve telecomdiensten. Als convergente speler biedt Orange ook tv en internet aan via het kabelnetwerk in België.

Op de zakelijke markt biedt Orange mobiele en vaste telefonie aan, alsook breedbandinternet. Als gevestigd telecombedrijf heeft Orange een uitgebreid aanbod van connectiviteits- en mobiliteitsdiensten, inclusief aanbiedingen die gebaseerd zijn op big data en het Internet of Things (IoT). Orange is ook een groothandelsbedrijf en verleent zijn partners toegang tot zijn infrastructuur en diensten.

Orange heeft ruim 3 miljoen klanten in België en Luxemburg en investeert constant in zijn superieure mobiele netwerk. Dat performante netwerk omvat de volgende technologieën: 2G, 3G, 4G, 4G+ en 4.5G.

Orange Belgium is een dochteronderneming van de Orange Groep, één van de toonaangevende operatoren in Europa en Afrika voor mobiele telefonie en internettoegang, en een wereldleider voor telecomdiensten voor bedrijven.

Orange Belgium is genoteerd op de Beurs van Brussel.

Als 'bold challenger' op de markt streeft Orange ernaar de best mogelijke customer experience te garanderen in connectiviteit, de corebusiness van het bedrijf.

Kerncijfers 2017

103.000

Love-klanten

Love

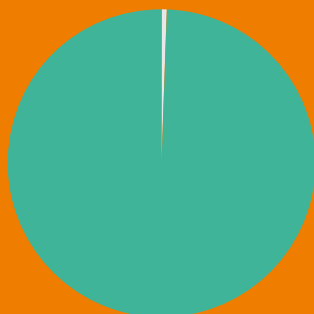
2.315.000

Mobiele postpaidklanten

99,7%

4G-dekking

62,9%

4G+ dekking

€ 1.110 mio

Totale omzet uit diensten

949.800

IoT/M2M

Simkaarten

73%

Smartphonepenetratie

59%

4G-smartphonepenetratie

x10

Totale mobiel dataverkeer
sinds de lancering van 4G

4G

88%

Van het totale mobiele
dataverbruik is 4G-verkeer

100%

Dekking van het mobiele
Internet of Things netwerk

1.459

Orange medewerkers

993.000

Orange Thank You-geschenken

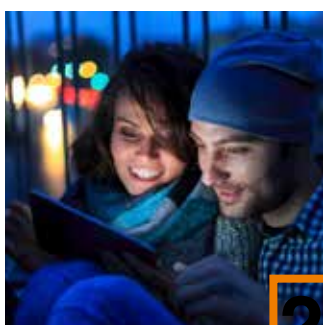
Inhoudstafel

10 Onze strategie

12 Onze oplossingen

20 Ons netwerk

24 Onze teams

Inhoudstafel

01

Interview met de Voorzitter en de CEO

02

Mijlpalen 2017

06

Marktsituatie

08

Onze strategie

10

Onze oplossingen

12

Ons netwerk

20

Onze teams

24

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

28

Innovatie

30

Orange Luxembourg

32

Het Orange Belgium aandeel

34

Beheersverslag

38

Financiële staten

47

Deugdelijk bestuur

98

Orange, een gedurfde uitdager op de Belgische markt

2017 was een commercieel succesjaar voor Orange Belgium, met de **100.000^{ste}** Love-klant als de ultieme kroon op het werk. Johan Deschuyffeleer, voorzitter van de raad van bestuur, en Michaël Trabbia, CEO van Orange Belgium, blikken vol trots terug op 2017 en kijken vol spanning vooruit naar de toekomst.

Wat waren voor Orange Belgium de hoogtepunten en mijlpalen in 2017?

Johan Deschuyffeleer:

2017 was een jaar van sterke commerciële resultaten. Hét bewijs dat de commerciële lijnen die het bedrijf uitzette, de juiste waren. De financiële en commerciële doelstellingen werden bereikt, terwijl Orange in zijn convergente positie investeerde om de toekomstige groei van het bedrijf te bestendigen.

Ik wil ook benadrukken dat Orange Belgium het jaar afsloot met 2,32 miljoen postpaidklanten. Dat zijn er 67.600 meer dan eind 2016, wat betekent dat de mobiele corebusiness nog altijd in een opwaartse spiraal zit.

2017 was ook een cruciaal jaar voor het digitale transformatieprogramma van Orange: de mobiele en convergente markten werden flink dooreengeschud en intern werd van alles veranderd om de digitale ervaring van de medewerkers van Orange te verbeteren.

“Om onze ambities kracht bij te zetten, willen we een ‘bold challenger’ op de markt zijn.” **Michaël Trabbia**

Michaël Trabbia

We sleutelen voortdurend aan een nog betere customer experience.

Michaël Trabbia:

Inderdaad, 2017 was commercieel een topjaar dankzij onze aanhoudende investeringen in customer experience, ons toonaangevende 4G-netwerk en de enorme betrokkenheid van onze werknemers.

De knapste verwezenlijking in mijn ogen waren onze sterke prestaties in de convergente markt, waar we nog maar 18 maanden actief op zijn. Ons aanbod is eenvoudig, maar heeft tegelijk alles wat de klant nodig heeft, zonder dure en overbodige extraatjes. Onze Love-formule werd enthousiast onthaald door onze klanten. Toen we eind 2017 onze doelstelling van **100.000** klanten haalden, was meer dan 60% van de nieuwe klanten in de markt bij ons aangesloten.

We mogen niet vergeten dat een jaar geleden veel waarnemers niet overtuigd waren dat we dit voor elkaar zouden kunnen krijgen, wetende dat alle vorige pogingen om toe te treden tot het duopolie op de vaste markt in België op een sisser zijn uitgedraaid. We zijn dus apetrots op ons succes, dat we te danken hebben aan de inspanningen van het hele bedrijf.

Op de mobiele markt ziet Orange zijn aantal postpaidklanten gestaag groeien dankzij onze 4G-producten op maat van de klant, onze sterke commerciële campagnes, het aanhoudende succes van het getrouwheidsprogramma Orange Thank You en de lancering van Double Data voor convergente klanten.

Sinds de rebranding naar Orange Belgium in 2016 kreeg het bedrijf ook steviger voet aan wal in het zakelijke segment. Orange Belgium wil zijn band met kleine, middelgrote en grote ondernemingen in België verder uitbouwen aan de hand van een alomvattende one-stop-shop dienstverlening, met mobiele en vaste connectiviteit en een brede waaier aan digitale diensten.

Welke rol speelt Orange Belgium vandaag op de markt?

Johan Deschuyffeleer:

Dat Orange Belgium over de jaren heen een stevige residentiële mobiele business heeft uitgebouwd, is duidelijk. Zoals het ook duidelijk is dat het bedrijf, vanuit een strategische visie, de ambitie koestert net zo belangrijk te worden op de zakelijke markt. Orange bouwt samen met sterke partners aan een ecosysteem dat volledig op de klant is afgestemd.

We hebben bewezen een geduchte speler te zijn op de convergente markt. Met de steun van de regulerende autoriteiten kunnen we nog scherper concurreren in een nog vrijere markt. Daar zullen niet alleen de consumenten, maar ook de Belgische maatschappij in haar geheel profijt uit halen.

Welke grote uitdagingen ziet u in de toekomst, en waar zal de focus op liggen in 2018?

Johan Deschuyffeleer:

Een grote uitdaging – en kans ook – voor Orange Belgium bestaat erin onze klanten écht te begrijpen, te achterhalen wat ze van ons verwachten. We moeten inspelen op hun behoeften en verlangens inzake data, tv en telecom door digitale kwaliteitsoplossingen op de markt te brengen voor een billijke prijs.

Innovatie is daarbij essentieel, zeker op een markt die zo snel evolueert. We moeten onze klanten constant nieuwe diensten aanbieden, steeds met oog voor operationele uitmuntendheid.

Een andere uitdaging voor dit en de komende jaren is de digitale transformatie die iedereen doormaakt. We moeten blijven investeren om de best mogelijke digitale ervaring aan te bieden, zowel aan onze klanten als aan onze medewerkers. Ik wil graag benadrukken dat we ons directiecomité en onze management teams bewust versterkt hebben met mensen die ervaring hebben met digitale transformatie.

In een markt waar vrijwel alle technologiebedrijven staan te springen om de grootste talenten binnen te halen, is het een evidente maar essentiële uitdaging om te weten dat we de beste talenten uit de sector kunnen aantrekken, ontwikkelen en promoten. Ik wil er persoonlijk voor zorgen dat Orange Belgium daar een goede plaats voor is. De werknemers maken er deel uit van uitdagende projecten, ze kunnen er groeien en zichzelf ontplooien. Ik wil dat Orange een plaats is waar ze dingen kunnen realiseren en ervaren die ze nergens anders kunnen.

Johan Deschuyffeleer

Ik wil mijn waardering, dank en respect betuigen voor de betrokkenheid, behulpzaamheid en passie die onze teammembers elke dag in hun werk leggen. Ze geven het beste van zichzelf, zodat Orange Belgium zijn klanten kan bedienen zoals ze echt bediend willen worden.

Michaël Trabbia

We willen het onze klanten makkelijker maken om hun weg te vinden in deze nieuwe digitale cultuur – door ze altijd en overal bereikbaar te maken op hun mobiele telefoon. We bereiden ons voor op de toekomst.

Michaël Trabbia:

We blijven in ons netwerk investeren om onze klanten een topervaring te garanderen. Die investeringen dienen niet alleen om ons voor te bereiden op de toekomst, maar ook om de snelheid en capaciteit van het netwerk te verhogen, gezien de toenemende vraag naar mobiel internet. We willen onze klanten een zorgeloze connectiviteit bieden en ze verrassen met disruptieve aanbiedingen waarmee ze overal en altijd verbonden blijven. Hetzelfde geldt voor onze B2B-klanten, van wie we de bevoorrechte connectiviteitspartner willen blijven. Bij Orange focussen we op eenvoudige maar fundamentele principes, zoals peace of mind – we willen niet dat onze klanten zich zorgen maken over hun contract, communicatie of bedrijfscontinuïteit, we willen dat ze het pakket hebben dat zo nauw mogelijk op hun behoeften aansluit.

Daarenboven zullen we ons innovatieve IoT-aanbod voor onze zakelijke klanten uitrollen. We nodigen alle app-ontwikkelaars, systeemintegratoren en early adopters uit om de voordelen van het Mobile IoT-netwerk van Orange te testen, waarmee ze miljoenen dagelijkse gebruiksvoorwerpen met het internet zullen kunnen verbinden.

Convergentie blijft een strategische focus, met de doelstelling om op middellange termijn een aandeel van 10 % op de breedbandmarkt te verwerven. Om de kabelactiviteiten van Orange de komende jaren break-even te maken, doet Orange Belgium er bovendien alles aan om efficiënter te werken en dringt het er bij de regulatoren op aan om de financiële

en operationele voorwaarden voor toegang tot de kabelmarkt snel te optimaliseren. De regelgeving moet een pak beter om duurzame concurrentie in België te ondersteunen.

Operationeel gezien hebben we in 2018 één groot doel voor ogen: de digitale transformatie, waar onze klanten én onze medewerkers wel bij zullen varen. Daarnaast zullen onze business- en operationele teams nauw samenwerken met IT om flexibeler en doeltreffender te werken, de time-to-market te verkorten en de klanttevredenheid te verhogen door de customer experience te verbeteren.

Welke strategie zal u uitvoeren om uw ambities te realiseren?

Michaël Trabbia:

Om onze ambities kracht bij te zetten, profileren we ons sinds begin 2018 – met de lancering van de allereerste ongelimiteerde mobiele bundel in België – als een bold challenger. Daarmee bedoelen we dat we willen focussen op wat voor onze klanten écht telt. Het klopt dat we de Belgische telecommarkt door elkaar willen schudden. De uitdaging is om meer lef te tonen zonder het uiteindelijke doel uit het oog te verliezen. We moeten focussen op wat belangrijk is in het leven van mensen en ‘nog meer oog hebben voor wat zij essentieel vinden’.

Mijlpalen 2017

Februari

Love

Orange lanceert zijn convergente Love-aanbod met de volgende boodschap: ALL YOU NEED IS LOVE, een slimme en flexibele manier om mobiele diensten, internet en televisie te combineren tegen de beste prijs.

FAMOCO

Orange Belgium gaat nog een stap verder op het vlak van prepaid-identificatie. Het voert een innovatief identificatieproces in bij 1.700 prepaid resellers dankzij een geavanceerde terminal van Famoco, een toonaangevend bedrijf dat veilige zakenterminals op de markt brengt.

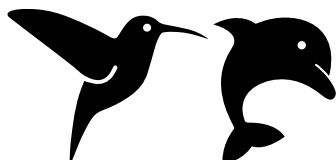
Maart

4G in de Brusselse metro

Orange-klanten genieten dankzij het 4G-netwerk van Orange nu ook in de Brusselse metro van ultrasnel mobiel internet.

Lancering van ZEN

Orange lanceert ZEN: een mobiel abonnement tegen een vaste prijs met 100 % budgetcontrole. Dankzij ZEN heeft de klant zijn maandelijkse mobiele budget helemaal zelf in de hand.

April

Roam-like-at-home

Orange Belgium gaat nog verder dan de Europese roamingregels en biedt alle Orange-klanten 'roam-like-at-home' aan in 39 landen en gebieden.

Mei

Gelukkige verjaardag, Orange!

Om zijn eerste verjaardag te vieren doet Orange Belgium al zijn particuliere klanten 1 GB mobiele data cadeau.

Orange Fab

Orange Fab, het exclusieve internationale acceleratornetwerk, richt zich voor het eerst ook tot België en Luxemburg. Dankzij Orange Fab krijgen de geselecteerde start-ups specifieke ondersteuning om hun ontwikkeling in België en Luxemburg en op internationaal vlak een duwtje in de rug te geven, dankzij de wereldwijde aanwezigheid van Orange.

Orange Fab

Juni

Orange Dive 72

Orange Belgium voegt de Orange Dive 72 toe aan zijn ruime aanbod van smartphones. Deze 4G-smartphone van Orange biedt innovatieve functies tegen een betaalbare prijs en vereenvoudigt het leven dankzij de unieke slimme Orange-functies.

Sponsoring

Orange verlengt zijn samenwerking en blijft de hoofdsponsor van de nationale basketbalteams Belgian Lions en Belgian Cats en van de Pro Basketball League, de Belgische professionele basketballiga.

Juli

Valerian

Het Orange Thank You-getrouwheidsprogramma trakteerde klanten op exclusieve avant-premières van de blockbuster Valerian and the City of a Thousand Planets.

Augustus

Orange Thank You

De Belgische top-dj's Dimitri Vegas & Like Mike, die door de prestigieuze DJ Mag Top 100 werden uitgeroepen tot de beste dj's ter wereld, spelen een exclusieve gig uitsluitend voor Orange-klanten.

Panther Limited Edition

Orange lanceert 'Panther Limited Edition': onbeperkt bellen en sms'en en 5 GB mobiele data tegen de scherpste prijs op de markt.

September

Dubbele data met Love

Het convergente Love-aanbod van Orange Belgium blijft razendsnel evolueren. Na de uitbreiding met extra televisiezenders en de lancering van de Orange TV-applicatie biedt Orange zijn Love-klanten nu nog meer voordeel: dubbel zoveel mobiele data voor alle mobiele Love-klanten (mobiele telefonie + internet + tv), zonder extra kosten.

December

Eleven Sports

Televisiezender Eleven Sports 3 is nu ook gratis beschikbaar voor alle Orange Love-klanten.

Mobile IOT uitgerold over het hele land

Het nieuwe IoT-netwerk van Orange Belgium bereikt 100 % dekking ter ondersteuning van gigantische Internet of Things-oplossingen.

's Werelds grootste grijpmachine

In de eindejaarsperiode deelt Orange Belgium met behulp van de grootste grijpmachine ter wereld cadeautjes uit op de Meir in Antwerpen. Honderden prijzen worden uitgedeeld: van geavanceerde smartphones en smartwatches tot drones en Bongo-bons.

100.000 Love-klanten

Orange Belgium bereikt zijn doelstelling van 100.000 Love-klanten voor het einde van het jaar en bevestigt daarmee de kwaliteit van het Love-aanbod op de markt. Met die veelzeggende mijlpaal positioneert Orange zich als grote speler op de convergente markt in België.

De concurrentie op de Belgische vaste markt verscherpen

In 2017 speelde Orange Belgium een belangrijke rol in het stimuleren van de concurrentie op de Belgische markt door mobiele en convergente producten en diensten aan te bieden tegen de scherpste prijs. De kabelregulering moet evenwel een pak beter om duurzame concurrentie te waarborgen ten voordele van de klant.

Bewezen succes als convergente speler, maar...

De Belgische consumenten hebben al jaren te lijden onder het gebrek aan concurrentie op de markt voor internet en televisie, die gekenmerkt wordt door hoge retailprijzen met op regelmatige basis een prijsverhoging. Love, het pakket met internet en tv dat Orange in de eerste helft van 2016 lanceerde, creëerde een nieuwe marktdynamiek door consumenten een kwalitatief hoogstaand alternatief aan te bieden tegen een aantrekkelijke prijs. Met het oog op toekomstige groei investeerde Orange Belgium zwaar in zijn convergente positie en in de evolutie van zijn Love-aanbod. Het aantal convergente klanten steeg tegen eind 2017 tot 103.000, een pak boven de vooropgestelde 100.000.

Convergentie blijft een strategische focus voor Orange Belgium, met de doelstelling om op middellange termijn een aandeel van 10 % op de breedbandmarkt te verwerven. Om de kabelactiviteiten van Orange de komende jaren break-even te maken, doet Orange Belgium er alles aan om efficiënter te werken en dringt het er bij de regulatoren op aan om de financiële en operationele voorwaarden voor toegang tot de kabelmarkt snel te optimaliseren. Pas wanneer dat allemaal rond is, is er na verloop van tijd duurzame concurrentie mogelijk op de vastetelecommarkt in België.

Registratie van prepaidgebruikers: een enorm succes

In de aanloop naar de invoering van het Koninklijk Besluit tot identificatie van mobiele prepaidklanten tegen juni 2017 begon Orange in december 2016 al met de landelijke uitrol van zijn identificatieproces voor zowel nieuwe als bestaande prepaidklanten. Orange nam een voortrekkersrol op en ontwikkelde in zijn verkooppunten allerlei processen om prepaidgebruikers te identificeren nadat de regering had duidelijk gemaakt dat ze van plan was om de registratie van prepaidgebruikers te verplichten. Op 7 juni 2017 had Orange 95 % van zijn actieve prepaidklanten geregistreerd. Niemand op de markt deed beter.

Roam-like-at-home

In juni 2017 werden de Europese roamingregels ingevoerd die Europese staatsburgers op reis zouden toelaten om zonder meerkosten te bellen, sms'en en surfen in de 28 Europese lidstaten, plus Noorwegen, IJsland en Liechtenstein. Dat betekent dat roamende Orange-klanten de belminuten, mobiele data en sms'jes van hun bundel kunnen gebruiken alsof ze in België zijn. Orange ging nog een stap verder en breidde dezelfde voordelen voor zijn klanten uit in acht extra gebieden. Orange-klanten kunnen daardoor altijd en overal verbonden blijven, in 39 Europese landen en gebieden, zonder bijkomende kosten.

Easy Switch maakt overstappen eenvoudig

In juli 2017 trad Easy Switch, een initiatief van Telecomminister Alexander De Croo, in werking. Easy Switch moet de concurrentie aanwakkeren en klanten helpen de overstap te maken naar het beste aanbod op de markt. Met Easy Switch vragen klanten van andere vaste operatoren die Orange Love willen worden aan Orange om hun overstap te regelen. Orange doet al het papierwerk, zegt het contract bij de vorige provider op en installeert en activeert Orange Love. Dankzij Easy Switch verloopt de overstap naar een andere vaste operator zonder de minste problemen en kan de klant op beide oren slapen.

De intrede van 5G op de Belgische markt

In zijn werkprogramma voor 2018 heeft het BIPT, de Belgische telecomregulator, duidelijk gemaakt dat het in de loop van het eerste kwartaal van 2018 aanbevelingen bekend zal maken voor de introductie van 5G op de Belgische markt. Het BIPT heeft aangegeven dat het de intentie heeft om tegen eind 2018 de veilingen te organiseren voor de toewijzing van de frequentiebanden 700 MHz en 3,5 GHz, en voor de hertoewijzing van de frequentiebanden 900 MHz, 1.800 MHz en 2.100 MHz. De ingangsdatum zal variëren van licentie tot licentie. De eerste vergunningen zullen in de eerste helft van 2019 ingaan.

+43%**Mobiel dataverkeer****Mobiel datagebruik blijft toenemen**

Het totale mobiele dataverkeer op het netwerk van Orange steeg met 43 % jaar op jaar. 88 van al dat verkeer ging via 4G. Het gemiddelde mobiele datagebruik per klant steeg tot 1,8 GB/maand (1,3 GB een jaar geleden).

Een duurzame kabelregulering: een enorme uitdaging voor 2018

Sinds 2014, toen Orange als enige operator aandrang op de regulering van de kabelnetwerken, investeerde het ruim 70 miljoen euro in het project en creëerde het meer dan 200 (directe en indirecte) jobs. Sinds de commerciële lancering van zijn convergente diensten in 2016 blijft Orange zijn Love-aanbod geregeld uitbreiden met nieuwe content en features. Terwijl er op de markt ontegenzeggelijk vraag is naar de dienst, waar inmiddels al meer dan 100.000 klanten op hebben ingetekend, impliceren de huidige reguleringsvoorwaarden dat het aanbod economisch geen lang leven is beschoren.

Orange Belgium blijft er bij de regulatoren op aandringen spoedig actie te ondernemen, met als duidelijk doel om de financiële en operationele voorwaarden voor de kabeltoegang zo snel mogelijk te verbeteren. Dergelijke verbeteringen zijn noodzakelijk als de Belgische consument voordeel wil halen uit efficiënte concurrentie op de markt van vast internet en tv.

Begin juli 2017 lanceerden de mediaregulatoren een marktconsultatie naar aanleiding van hun voorlopige besluiten betreffende de analyse van de markt van breedbandinternet en tv. Die voorlopige besluiten tonen in detail aan hoe het de retailmarkten voor vast breedbandinternet en tv aan efficiënte concurrentie ontbreekt. Er wordt gesteld dat de kabelbedrijven en Proximus de verschillende wholesalemarkten stevig in hun greep hebben, en verder wordt beschreven welke operationele en financiële oplossingen er moeten komen om de markt niet te laten ineenstuiken.

Orange Belgium ziet de operationele verbeteringen die men in de context van de kabelregulering naar voren schuift, graag komen. Die verbeteringen zullen het mogelijk maken

om efficiënter te werken, waardoor ook de quality of service voor de eindgebruiker verder wordt opgewaardeerd. Wat de groothandelsprizen betreft, heeft de huidige retail-minusmethode bewezen weinig efficiënt en zeer complex te zijn. Orange Belgium vraagt om de groothandelsprizen te berekenen op basis van een cost-plusmethode, zoals in andere markten reeds gebeurt. Volgens Orange zal de uitkomst van die aanpak zijn dat de groothandelsprizen die kabelbedrijven aanrekenen met tot wel 10 euro per klant per maand naar beneden moeten.

In oktober 2017 heeft het Brusselse hof van beroep de besluiten over de groothandelsprizen voor toegang tot de kabelnetwerken van december 2013 en februari 2016 vernietigd, al blijven ze nog tot 30 april 2018 van kracht.

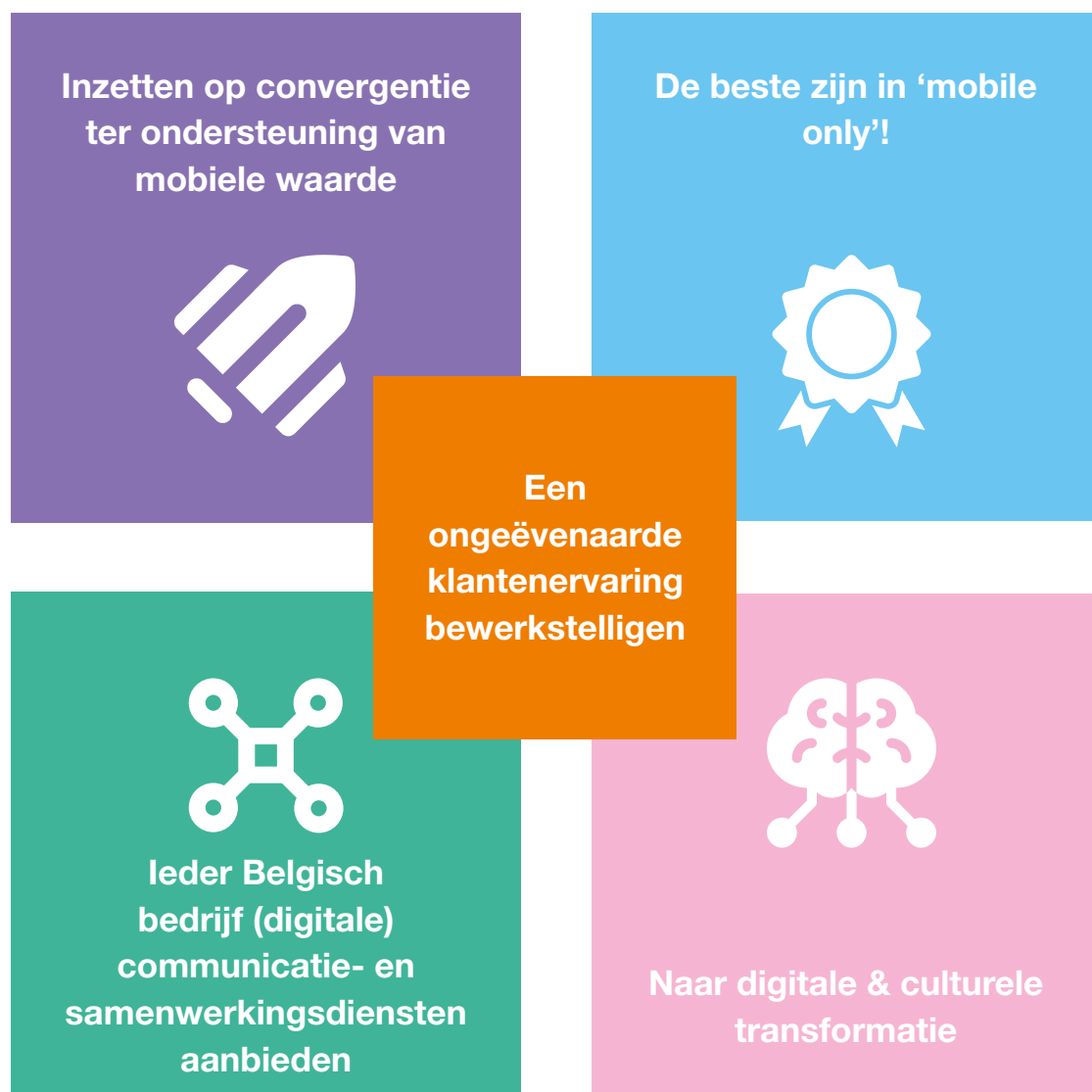
Tegelijkertijd heeft Orange Belgium begrepen dat de regulatoren voor telecom en media hun werkzaamheden met betrekking tot het definitieve besluit over de analyse van de markt voor tv en breedband hebben voortgezet.

In de komende maanden zullen de Belgische mededingingsautoriteit en de Europese Commissie op de hoogte worden gebracht. Volgens het werkprogramma van het BIPT voor 2018 zou er in de loop van het tweede kwartaal van 2018 een definitief besluit moeten klaarliggen.

Behalve de regulering van het kabelnetwerk, een absolute prioriteit op korte en middellange termijn om supersnel breedbandinternet en tv-diensten te verschaffen aan operatoren die geen dicht vast netwerk hebben, blijft Orange Belgium zijn opties afwegen en blijft het uitkijken naar andere evoluties op de vaste markt, zoals in de context van de ontwikkeling van FTTH.

4 strategische prioriteiten om een ongeëvenaarde klantenervaring te bewerkstelligen

Orange legde 4 strategische prioriteiten voor de komende jaren vast, die allemaal hetzelfde doel beogen: een ongeëvenaarde klantenervaring.

Inzetten op convergentie ter ondersteuning van mobiele waarde

De markt evolueert in sneltreinvaart richting convergentie. Een belangrijke prioriteit voor Orange is dan ook om zijn convergente aanbod uit te breiden. Er wordt verdere vooruitgang verwacht in het voortdurende streven om op de Belgische markt een haalbaar wettelijk kader te creëren waarmee concurrentie op de convergentiemarkt echt mogelijk wordt.

Het is voor Orange van cruciaal belang dat het in 2018 zijn convergentie een boost geeft en erin slaagt dat te combineren met zijn mobiele aanbod zodat het zijn klantenbestand en inkomsten kan veiligstellen én doen toenemen. De bedoeling is om voort te bouwen op de mijlpaal van 100.000 Love-klanten in 2017 en op middellange termijn een marktaandeel van 10 % in kabeldiensten te behalen.

Ieder Belgisch bedrijf (digitale) communicatie- en samenwerkingsdiensten aanbieden

Terwijl Orange zijn aanbod voor particuliere klanten verder uitbreidt, zal het bedrijf in 2018 ook zijn portfolio van beschikbare diensten voor zakelijke klanten verruimen. Boven op sterke mobiele en convergente producten en diensten zal Orange Belgium ook heel wat nieuwe diensten aanbieden voor ondernemingen, zoals fleetmanagement, ondersteuning voor ICT en oplossingen voor werknemers. De volgende stap worden next-level diensten zoals cybersecurity.

Communicatie- en samenwerkingsdiensten worden steeds belangrijker voor heel wat bedrijven in België, maar vooral voor kmo's. De strategische prioriteit van Orange is dan ook om in dit bijzonder concurrentiële marktsegment aan marktaandeel te winnen, onderneming per onderneming. Hoe? Door diensten en oplossingen aan te bieden die klanten een volledige peace-of-mind bieden.

De beste zijn in 'mobile only'!

De grote kracht – en het ware DNA – van Orange Belgium is mobile. Op mobiel vlak is Orange zelfs Belgisch kampioen. Maar die positie kan makkelijk overschaduwd worden door de huidige nadruk op convergente aanbiedingen. 2018 is dan ook het jaar waarin het zijn positie als leidende aanbieder van mobiele diensten wil verstevigen.

In 2018 wil Orange nieuwe disruptieve mobiele aanbiedingen lanceren om zo zijn dienstenaanbod te verrijken, zijn content te versterken en de trouw van zijn klanten te bestendigen. Het uiteindelijke doel: de voortreffelijke klantenervaring uitbreiden naar ieder lid van het gezin.

Naar digitale & culturele transformatie

In 2017 lanceerde Orange Belgium intern een uitvoerig project rond digitale transformatie met als slagzin 'Een digitale en zorgzame werkgever'. In 2018 zullen de oude systemen ingrijpend worden bijgestuurd door middel van geavanceerde digitale oplossingen in iedere uithoek van het bedrijf, van facturatie en cloud-technologieën over HR en opleidingsprocessen.

Het uiteindelijke doel is om de bedrijfscultuur en werkwijze van Orange te transformeren en om de besluitvorming, samenwerking en innovatie sneller en flexibeler te doen verlopen. Wat Orange daarbij onderscheidt, is zijn bottom-up benadering: door middel van enquêtes en feedback op alle niveaus peilt het bedrijf bij alle team members naar ideeën om de samenwerking en efficiëntie te verbeteren, struikelblokken weg te werken, enzovoort. In 2018 zal iedereen binnen het bedrijf meewerken aan de totale transformatie van Orange – waarbij krachtige bruggen worden geslagen tussen werknemerservaring en klantenervaring.

10%

De bedoeling is om voort te bouwen op de mijlpaal van 100.000 Love-klanten in 2017 en op middellange termijn een marktaandeel van 10 % in kabeldiensten te behalen.

De vruchten plukken van een klantgerichte aanpak

Waar staat Orange Belgium op de residentiële markt, één jaar na de rebranding tot Orange? Onmiddellijk na de bekendmaking van die nieuwe naam in 2016 werd Orange publiekelijk in de armen gesloten. In 2017 zag het merk als gevolg daarvan zijn brand awareness, perceptie, voorkeurspositie en invloed gunstig evolueren.

Missie met glans volbracht: 100.000 Love-klanten

In 2017 wierp de toetreding van Orange Belgium tot de convergente markt snel zijn vruchten af: het ambitieuze target van 100.000 Love-klanten werd eind dat jaar al gehaald. Met de emotionele insteek van de Love-campagne onderscheidde Orange zich in de eerste plaats van de rest. De 100.000 klanten maakten dat Orange Belgium in geen tijd uitgroeide tot een volwaardige convergente speler op de Belgische markt. Orange Internet + tv staat qua prijs/kwaliteit op eenzame hoogte en bewijst een echt alternatief te zijn op de vaste markt.

Grensverleggend, dat mobiele internet

Naast het jaar van de doorbraak op de convergente markt was 2017 ook het jaar waarin Orange Belgium zijn mobiele formules verder optimaliseerde. De afschaffing van de roamingkosten in Europa medio 2017 had een positieve impact op het gebruik van mobiel internet, dat al geruime tijd aan het stijgen was. Het proces van Orange om herlaadkaarten te registreren, liep op wieltjes: ruim 95 % van de actieve prepaidklanten van Orange werden geïdentificeerd. Tegelijk zag Orange ook zijn aantal abonnees stijgen, met liefst 79 % vergeleken met dezelfde periode in 2016. Het Zen-abonnement, dat in 2017 werd gelanceerd als een kruising tussen een herlaadkaart en een abonnement, bevat een welbepaald maandelijks belvolume en dito databundel voor een scherpe prijs. In september verdubbelde Orange ook nog eens het mobiele internet van al zijn mobiele Love-klanten (mobiele telefonie + internet + tv), gratis en voor niks.

Omdat mobiel internet een cruciale rol speelt in de toekomst van de gsm, blijft Orange, mede dankzij het uitstekende Orange-netwerk, inspelen op de behoeften van de klanten, die overal en altijd verbonden willen blijven.

Lancering van Panther Limited Edition: een instant succes

Onbeperkt bellen en sms'en en 5 GB mobiel internet voor een zacht prijsje – dat is Panther Limited Edition, een formule voor de eerste 10.000 abonnees die onbeperkt willen bellen en voldoende mobiel internet willen om in contact te blijven met alles wat echt telt. Het was de beste deal op de markt in de categorie van postpaidtariefplannen met onbeperkt bellen en zoveel surfvolume.

Orange Belgium blijft inspelen op de behoeften van de klanten, die overal en altijd verbonden willen blijven.

Luisteren naar wat de klant wil

Orange Belgium past zijn producten en diensten voortdurend aan de behoeften van zijn klanten aan, maar het wil ook toekomstige behoeften aanpakken. In 2017 werd niet alleen het mobiele surfvolume verdubbeld; er werd ook een afbetalingsplan voor smartphones ingevoerd. Die regeling zorgt ervoor dat de klant tegenwoordig meer keuze heeft én ze verlaagt de drempel om een mobiel abonnement te nemen. Het afbetalingsplan maakt luxesmartphones betaalbaar voor iedereen. Bovendien bedraagt de interestvoet 0 % – dat is geen geld voor zo'n innovatief product.

1,8 GB
Mobiel datagebruik per
maand per klant

993.000

Klanten namen in 2017
een 'Orange Thank You'
geschenk in ontvangst

Toenemende klanten- tevredenheid

De klanttevredenheid gaat erop vooruit

Orange beheert zijn klantenbestand actief: elk jaar neemt het contact op met zijn klanten om hun behoeften in kaart te brengen en te checken of ze nog het voordeligste tariefplan hebben. In 2017 werd de app My Orange geoptimaliseerd om de digitale ervaring van de klant en de transparantie van hun verbruik te verbeteren. My Orange is een mooi voorbeeld van de 'digitale zelfbediening' die Orange zijn klanten wil aanbieden: ze kunnen er hun verbruik mee onder controle houden, extraatjes kopen, hun factuur betalen, direct contact opnemen met de klantendienst enz.

Al die inspanningen werden beloond met een hogere klanttevredenheidsscore in de loop van het jaar. Orange-shops hebben de hoogste Net Promoter Score op de markt. Daarnaast kreeg Orange Belgium van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie – BIPT, de kwaliteitsbarometer voor diensten in deze sector – de titel van 'best in class' voor het aantal klachten dat tijdens het eerste contact met de klantendienst werd opgelost.

Trouw wordt beloond

Het getrouwheidsprogramma Orange Thank You werd in 2014 gelanceerd en ging in 2017 op zijn elan door. Alle klanten van Orange Belgium kunnen deelnemen aan het programma, dat trouwe klanten doorheen het jaar belooft met film- en concerttickets of uitnodigingen voor andere exclusieve events. Het verrassingselement is de kers op de taart. Een opvallend voorbeeld in 2017: 6.000 Orange-klanten dansten de benen van hun lijf op het Madness-concert van beroemde DJ's Dimitri Vegas & Like Mike.

Een uitmuntende keuze in 2018

In 2018 wil Orange Belgium zijn mobiele en convergente volumes alsook zijn marktaandeel vergroten, zonder de waarde ervan te beïnvloeden. Orange Belgium zal er alles aan doen om de markt te overtuigen van de superioriteit van zijn netwerk. Bovendien werden ambitieuze doelen gesteld op het vlak van mobiel internet. Als uitdager op de Belgische markt is Orange Belgium een uitstekend alternatief voor de gevestigde marktspeelers. Die positie versterken is dit jaar een prioriteit binnen de residentiële activiteiten.

Hoewel klanten telecomdiensten doorgaans niet met het concept getrouwheid associëren, buigt Orange die perceptie om met zijn uitstekende NPS.

Oplossingen bieden voor een zakenwereld in verandering

De zakenwereld verandert iedere dag in sneltreinvaart. Digitale transformatie is een feit in een wereld waarin alles en iedereen steeds mobieler wordt. In 2017 reageerde Orange Belgium daarop met oplossingen die deze evolutie vergemakkelijken.

De opkomst van nieuwe technologieën zoals Social, Cloud, Big Data en IoT – in combinatie met de vervagende grens tussen privé- en beroepsleven – katapulteerde digitale transformatie naar de top van de prioriteitenlijst van zakelijke klanten. Bovendien gebruiken steeds meer mensen hun smartphone om op het internet te surfen, zowel voor privédoeleinden als voor hun werk.

Bedrijven willen dat mobiele, vaste en andere ICT-diensten allemaal beschikbaar zijn in de cloud.

+7%
**Gebruik van
mobiele data
per maand**

Tegemoetkomen aan de nieuwe uitdagingen van een werkomgeving in verandering

Klanten verlangen van telecomoperatoren dat ze hen helpen bij hun digitale transformatie naar mobiele toepassingen. Als tweede grootste mobiele operator in België is Orange Belgium perfect geplaatst om aan die behoeften tegemoet te komen.

In 2017 lanceerde Orange oplossingen voor zakelijke klanten van wie de werknemers niet alleen tijdens hun werkuren actief zijn, maar ook in hun vrije tijd verbonden blijven. Orange vertaalde die behoeften naar eenvoudige communicatiebundels met een duidelijke focus op mobiele data – zodat zakelijke klanten hun bedrijfstoestellen perfect kunnen beheren en tegelijk de budgetten nauwlettend in de gaten kunnen houden.

Orange biedt een ruime waaier aan toestellen en een unieke Business Insurance om de bedrijfscontinuïteit te verzekeren. In 2017 verstevigde Orange ook zijn convergente oplossingen voor kmo's, waarbij vaste en mobiele lijnen worden gecombineerd, met een optimale indooordekking en oplossingen om de bedrijfscontinuïteit te garanderen.

'Roam-like-at-home'

In juni 2017 werden de Europese roamingkosten afgeschaft, waardoor EU-burgers nu in de hele Europese Unie zonder bijkomende kosten kunnen bellen, sms'en en surfen op het internet. Zakelijke klanten kunnen nu ook buiten België genieten van dezelfde diensten als thuis, ze gebruiken daarvoor gewoon hun nationale bundel met belminuten, sms'jes en mobiele data. Door het toenemende belang van mobiel internet stijgt het gebruik van mobiele data van de zakelijke klanten van Orange met gemiddeld 7 % per maand. Het bedrijf nam de EU-roamingregels dan ook te baat om zijn Shape-aanbod uit te breiden: met de nieuwe bundels kunnen zakelijke klanten van Orange nu nog vlotter en kostenefficiënter communiceren, niet alleen in België maar ook in het buitenland.

1-stop-shops

Aangezien bedrijven willen dat mobiele, vaste en andere ICT-diensten allemaal beschikbaar zijn in de cloud, verlangt de markt dat service providers one-stop-shops worden. Met IRISnet bijvoorbeeld lanceerde Orange een ICT-oplossing met vaste en mobiele lijnen in één voor openbare klanten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. IRISnet wordt mogelijk gemaakt door Orange en staat in voor het beheer en de ontwikkeling van telecommunicatiediensten op het breedbandnetwerk van het gewest.

Het Groeiprogramma

Orange Belgium streeft ernaar verder te groeien, onder meer door de efficiëntie en kwantiteit van de verschillende interacties met zakelijke klanten te verbeteren. Het telefoonaccountbeheer van Orange heeft zijn nut al bewezen voor kleine klanten en dus plant Orange om deze dienstverlening uit te breiden naar andere klanten. Bovendien mikt het bedrijf op minstens 10 % meer accountmanagers op het terrein om het zakelijke werkveld in 2018 uit te breiden.

In 2017 werd Orange Belgium 100 % aandeelhouder van A3Com en A&S Partners, die al bijna 20 jaar lang de distributiepartners van Orange zijn. A3Com is gespecialiseerd in de verkoop van telecommunicatieproducten en dienstverlening aan particuliere klanten via een netwerk van 12 Orange-shops in het Brusselse gewest. A&S Partners levert telecommunicatiediensten aan zakelijke klanten in het Brusselse gewest via AS Mobility, een gespecialiseerd salesteam van 35 professionals. Door de overname van beide partners verstevigt Orange zijn positie in het Brusselse gewest.

Meer samenwerking in 2018

Zakelijke klanten – zowel grote ondernemingen als kmo's – houden van de globale aanpak van Orange Belgium, gaande van het klantenbeheer tot de co-creatie van oplossingen. De prioriteit voor 2018 is dus de uitbreiding van dit segment van Orange. Wanneer Orange samenwerkt met een bedrijf, krijgt niet alleen de klant zelf maar ook al zijn werknemers toegang tot een nieuwe, uitermate boeiende wereld.

Orange Belgium en Orange Business Services

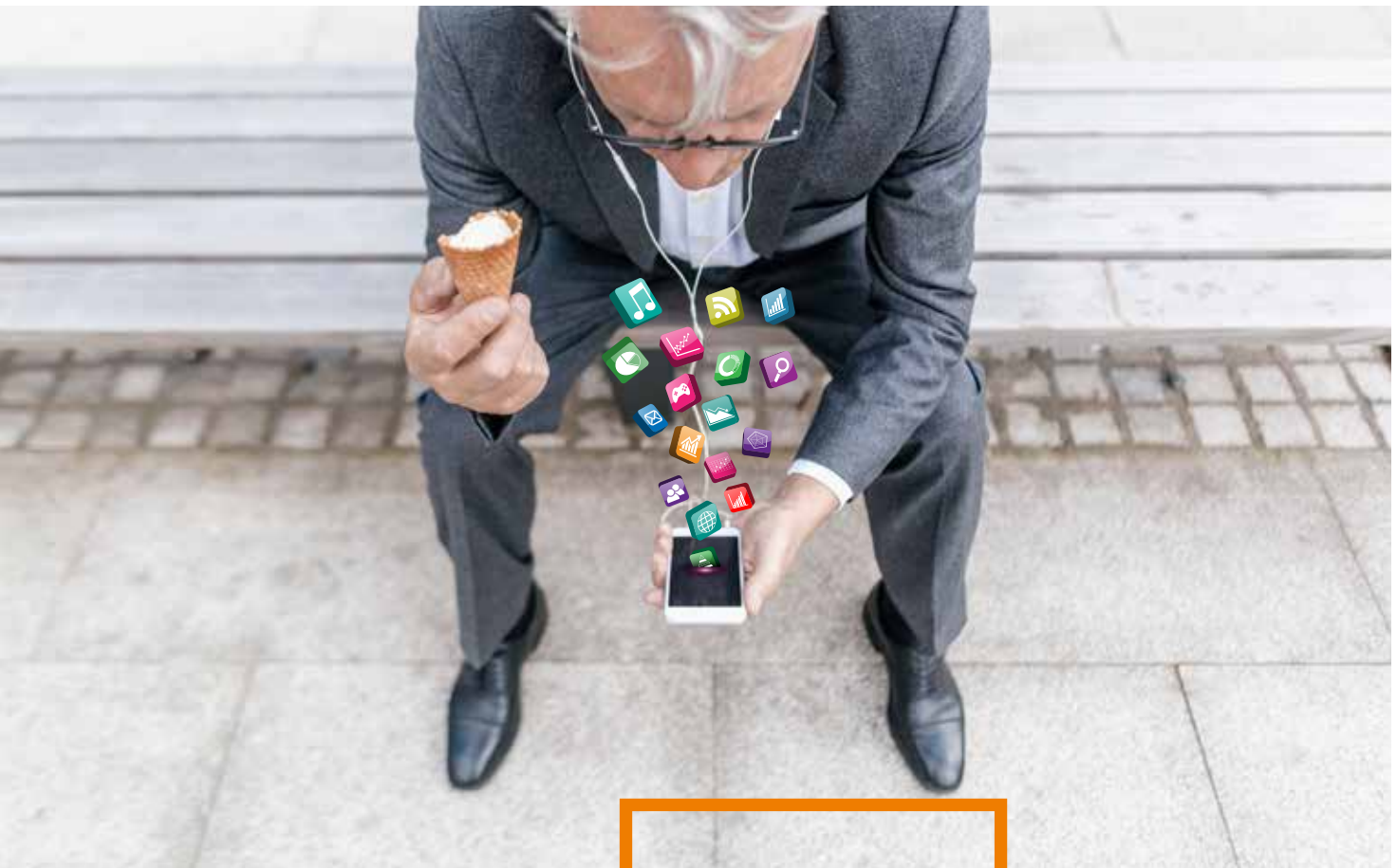
Het versterkte convergente aanbod van Orange Belgium verstevigde de positie van Orange in het zakelijke segment. Maar het bedrijf wil meer. Het wil zijn band met kleine, middelgrote en grote ondernemingen in België verder uitbouwen aan de hand van een alomvattende on-stop-shop-dienstverlening, met mobiele en vaste connectiviteit en een brede waaier aan digitale diensten.

Daarvoor heeft Orange Belgium een verkoopovereenkomst afgesloten met Orange Business Services zodat de commerciële samenwerking tussen beide ondernemingen wordt versterkt met als gemeenschappelijke doelstelling om nog meer zakelijke klanten een nog breder productgamma en nog betere diensten aan te bieden. De zakelijke klanten van Orange Belgium kunnen daarbij steunen op de expertise van Orange Business Services; en de multinationale klanten van Orange Business Services kunnen nog meer vertrouwen op het netwerk en de capaciteit van Orange Belgium. Daartoe behoort ook het onlangs gelanceerde Mobile IoT-netwerk.

Orange Business Services biedt een volledig gamma van diensten aan, voornamelijk op het vlak van vaste lijnen en IT. Beide bedrijven zullen digitale oplossingen kunnen aanbieden waarmee werktools mobieler, geconnecteerder en collaboratiever worden, zodat zakelijke klanten toegang krijgen tot particuliere en hybride cloudoplossingen en tot veiligheidsoplossingen die alle aspecten van hun vitale activiteiten beschermen.

100%
Orange Belgium werd
100 % aandeelhouder
van A3Com en A&S
Partners.

Nieuwe bundels

Nieuwe aanbiedingen zorgen ervoor dat Orange business klanten gemakkelijker en goedkoper kunnen communiceren, zowel in België als in het buitenland.

Het Internet of Things (IoT)

Orange Belgium is een pionier op het vlak van het IoT. In 2017 boekte het alweer een groei in de dubbele cijfers en ook de 'super sims' braken door: simkaarten met minimaal 250 Giga/maand voor wifi@board in treinen en voor videostreaming. Nog in 2017 voerde Orange nationaal een nieuw mobiel IoT-netwerk in (NB-IoT & LTE-M). Met dergelijke nieuwe IoT-netwerken kunnen miljoenen alledaagse voorwerpen verbonden worden met het Internet of Things. In 2018 wil Orange zijn connectiviteit verder uitbreiden met nog meer IoT-toestellen en de mogelijkheid om de gegevens die die toestellen verzamelen, op te slaan.

Big Data-oplossingen

Toerisme en evenementen hebben een grote economische impact op een stad. Daarom wordt marketing voor steden en gemeenten steeds belangrijker, samen met 'big data'-analysetools die het mogelijk maken om mobiele toestellen op te sporen en in kaart te brengen. Crowd monitoring – het meten van de aanwezigheid en beweging van groepen mensen – biedt steden tal van nieuwe mogelijkheden om hun dienstverlening verder te ontwikkelen. Zo kan bijvoorbeeld worden bijgehouden hoe weersomstandigheden de beweging van grote groepen mensen en de verkeersdrukte op verkeersaders van en naar evenementen beïnvloeden, waardoor er efficiënt op kan worden gereageerd. Orange assisteerde al de steden Antwerpen, Mechelen en Gent bij die ontwikkelingen en het project met de Service public de Wallonie en Pairi Daiza won in 2017 de Agoria Smart City Award.

Orange-netwerk: uitstekende kwaliteit en dekking ten dienste van klantenervaring

Aangezien het gebruik van mobiele data jaar na jaar exponentieel toeneemt, moeten netwerken steeds krachtiger worden. Orange maakt gebruik van big data-technologieën om de impact op zijn netwerken te meten en nieuwe ontwikkelingen beter te plannen. In 2017 bood het Orange-netwerk zijn klanten superieure capaciteit tegen topsnelheid.

De kwaliteit van de klantenervaring
is een absolute topprioriteit voor
Orange Belgium.

Mooiste momenten delen

In de zomermaanden deelden Orange-klanten via sociale media hun mooiste momenten, vastgelegd op video's en foto's, tijdens ruim 150 evenementen en festivals, waardoor het mobiele datavolume steeg met 82 % in vergelijking met vorig jaar. Klanten gebruikten 91 TB mobiele data, goed voor 30 miljoen foto's van elk 3 MB.

+82%
Mobiel datavolume

Focus op klantenervaring

De kwaliteit van de klantenervaring is een absolute topprioriteit voor Orange Belgium. Aangezien het dataverkeer in 2017 met 50 % toenam, blijft dit een uitdaging. Het Orange-netwerkteam maakt gebruik van big data-technologieën om de gebruikspatronen van de klanten in kaart te brengen en op die manier het hele jaar door projecten tot stand te brengen om de klantenervaring voortdurend te verbeteren. De klanten reageerden hierop met een gestaag groeiende NPS.

Investeren in wat écht telt

Orange blijft investeren om zijn dekking te verbeteren. Het toegenomen gebruik van mobiele datadiensten in alle aspecten van ons leven houdt in dat klanten steeds meer van Orange zijn gaan verlangen en dat ze niet minder verwachten dan topkwaliteit. Eind 2017 bedroeg de dekking buitenshuis van het 4G-netwerk van Orange Belgium 99,7 %. Binnenshuis was dat 93,5 %. De 4G+ dekking bedroeg 62,9 %, met extra mobiele connectiviteit in gebieden waar extra capaciteit nodig was.

Orange investeert waar zijn klanten het nodig hebben. Met nagenoeg 100 extra netwerkinstallaties en de optimalisering van zijn huidige netwerkcapaciteit gaf Orange zijn 4G en 4G+ capaciteit een boost om ervoor te zorgen dat zijn klanten de gedenkwaardige momenten in hun leven makkelijk en snel kunnen delen en streamen via ultrasnel internet.

Mobiel IoT (Internet of Things) is klaar voor de toekomst

In december kondigde Orange de beschikbaarheid aan van Narrow Band-IoT (NB-IoT) en LTE-M-technologieën – zogenaamd 'Mobiel IoT' met een nationale dekking binnenshuis én buitenshuis. Dit nieuwe IoT-netwerk op basis van internationale standaarden biedt intussen 100 % dekking ter ondersteuning van gigantische IoT-oplossingen.

Voor de bedrijfswereld betekent dat dat het via mobiele IoT zal kunnen inspelen op de behoeften van de toekomst. Klanten zullen dan weer kunnen genieten van een enorm gevarieerd aanbod van nieuwe producten, diensten en applicaties die ontwikkeld worden dankzij het mobiele IoT-netwerk.

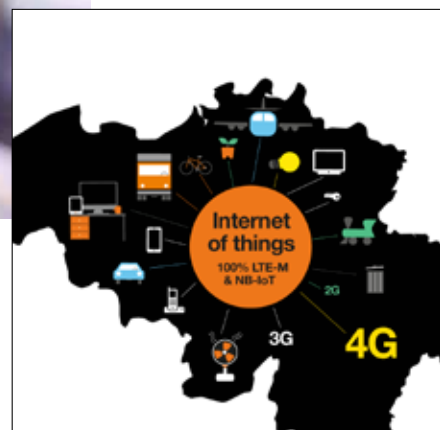
Aangezien ze volledig aansluiten bij de toekomstige evolutie naar 5G, zijn de Mobiele IoT-technologieën helemaal klaar voor de toekomst. Zo zal men voorwerpen kunnen verbinden die een extreem hoge betrouwbaarheid vereisen (bv. om kritische toestellen en automatiseringsprocessen op afstand te bedienen).

LPWA-technologieën optimaal benutten

Met NB-IoT- en LTE-M-technologieën, die Low Power Wide Area (LPWA) cellulaire netwerklagen zijn, kunnen miljoenen alledaagse voorwerpen verbonden worden met het Internet of Things. Wanneer voorwerpen met het Internet of Things verbonden worden, bieden LPWA-technologieën talrijke voordelen, zoals het verlengen van de levensduur van de batterij van het geconnecteerde voorwerp met tot wel tien jaar (dankzij het lage energieverbruik), of het drastisch terugschroeven van de kosten voor radiomodules in de te verbinden toestellen.

4G in de Brusselse metro

Dankzij de onophoudelijke investeringen van Orange Belgium in zijn 4G-netwerk kunnen Orange-klanten genieten van gigantische volumes ultrasnel mobiel internet in de Brusselse metro. Niet enkel in de metrostations, maar ook onderweg, in de rijkstroken.

Vooruitzichten voor 2018 – met één been in de toekomst

In 2018 zal het netwerkteam van Orange voortwerken aan de voorbereidingen voor 5G en virtualiseringstechnologieën door de ruggengraat van het netwerk te versterken. Voorts worden ook de 4G+ en 4,5G technologieën verder ingevoerd.

Nog een prioriteit voor 2018 is de commerciële lancering van Voice over IP-technologieën om klanten de kans te bieden hun infrastructuur te optimaliseren door hun telefonie en mobiele data te bundelen.

‘Roam-like-at-home’

Met de invoering van de Europese roamingregels in juni 2017 kunnen EU-burgers nu in alle 28 landen van de Europese Unie, plus Noorwegen, IJsland en Liechtenstein, zonder bijkomende kosten bellen, sms'en en surfen op het internet. Orange Belgium ging nog een stap verder en breidde dezelfde voordelen voor zijn klanten uit in acht extra landen. Orange-klanten kunnen daardoor altijd en overal in 39 Europese landen verbonden blijven – net als thuis – zonder bijkomende kosten.

39
Landen

De belofte van Orange als werkgever omzetten in de praktijk

2017 was een jaar waarin de volgende stap werd gezet in een nieuwe groeifase, met een nieuwe bedrijfscultuur en andere werkwijzen. Het HR-team was de drijvende kracht achter een aantal initiatieven om de belofte van Orange als werkgever, namelijk een digitale en zorgzame werkgever zijn, te implementeren.

TOP employer 2018

Een nieuwe geschiedenis schrijven

Doorheen 2017 heeft Orange Belgium voortgebouwd op de funderingen die zijn gelegd tijdens het rebrandingjaar 2016. Eén van de belangrijkste bouwstenen in de evolutie naar de nieuwe bedrijfscultuur was de introductie van de '6 Principles of Action', een kader dat gecreëerd werd met de team members om ervoor te zorgen dat iedereen praktisch en actiegericht blijft denken nu dit nieuwe 'oranje' hoofdstuk werd aangevat.

De Principles of Action helpen de team members om de belofte van Orange te beleven. Een voorbeeld: Quimple herinnert hen eraan dat kwaliteit moet benaderd worden met eenvoud in gedachten. Whyse zorgt ervoor dat het antwoord op waaromvragen altijd steek houdt. Deze unieke principes, die in 2016 werden ontwikkeld, werden in 2017 ingebed in de educatieve en HR-processen van het bedrijf. Beoordelingsgesprekken, opvolgingsplanning... worden nu anders aangepakt, met de 6 Principles of Action als uitgangspunt.

Nieuw momentum en nieuwe dynamiek

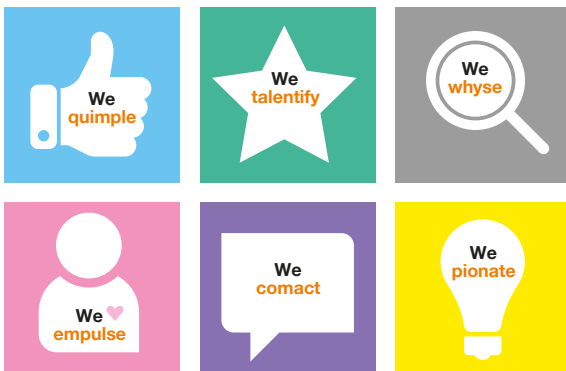
Sinds de succesvolle lancering van het convergente aanbod Love is Orange Belgium een volwaardige convergente speler op de Belgische markt geworden. Dat heeft een nieuw momentum en een nieuwe dynamiek teweeggebracht binnen het bedrijf waardoor men uiteindelijk op een andere manier is gaan werken.

HR heeft die uitdaging aangepakt door te rade te gaan bij de basis in plaats van top-down te werken. De medewerkers kregen de vraag: 'Wat is onze nieuwe identiteit en hoe kunnen we in de toekomst slimmer werken?'

'Hoe we samenwerken'

2017 was een jaar waarin iedereen binnen Orange Belgium bewust werd gemaakt van de nieuwe werkwijze en waarin toekomstgerichte procedures geïntegreerd werden in de bedrijfscultuur. Het imago van zorgzaamheid kan pas uitgedragen worden als er niet alleen geëvalueerd wordt wat we leveren, maar ook hoe we dat leveren. Daarom heeft de manier waarop er samengewerkt wordt verstrekkende gevolgen voor de doordachte combinatie van tegelijk een digitale en zorgzame werkgever te zijn. Een bewijs dat Orange Belgium goed bezig is: externe auditoren hebben het certificaat Top Employer van Orange Belgium verlengd voor 2018.

6 Principles of Action

De behoeften van team members ter harte nemen

Orange Belgium is in ijltempo aan het evolueren naar een digitale werkgever. Om ervoor te zorgen dat het tegelijkertijd een zorgzame werkgever is, werden bestaande HR-processen herbekeken en nieuwe digitale oplossingen geïmplementeerd om het tewerkstellingstraject van end-to-end te faciliteren.

Bedoeling is om voor de best mogelijke toekomstbestendige technologieën te kiezen zodat Orange efficiënte en gebruikersvriendelijke HR-processen kan aanbieden via de mobiele telefoon van de medewerkers. Een treffend voorbeeld daarvan is de nieuwe mobiele applicatie 'Workday'.

Workday - Alle belangrijke HR-tools gecombineerd in één enkele tool

In 2017 werd de HR-tool 'Workday' gelanceerd, een geïntegreerd en gebruikersvriendelijk platform waarop de meeste HR-onderwerpen terug te vinden zijn.

Team members kunnen de tool onder meer gebruiken om de contactgegevens van collega's op te zoeken, doelstellingen te implementeren, hun verlofdagen aan te vragen en nog veel meer. Workday is te allen tijde beschikbaar en omdat het ook een app is, kunnen team members die op hun mobiele telefoon raadplegen.

Een nieuwe L&D-aanpak

In 2017 heeft het HR-team het interne Learning & Development-aanbod ingrijpend veranderd. Eerst hebben ze een enquête gehouden om na te gaan of er nog hiaten zijn in het bestaande aanbod en hebben ze programma's ontwikkeld die zowel vandaag als in de toekomst toepasbaar zijn. Dat heeft tot enkele nieuwe inzichten geleid en één daarvan is de manier waarop opleidingen worden georganiseerd. In het verleden gebeurde dat vooral in leslokalen, maar nu is het aanbod gemengd zodat de team members van Orange hun competenties op een flexibele manier kunnen ontplooien. Orange vindt het belangrijk dat het evolueert naar sociaal leren of 'community learning'. Daarom werd het aanbod uitgebreid met digitale content die beschikbaar is op mobiele toestellen.

850
e-learning's

Met de introductie van het online leerplatform Cornerstone Mobile™ is leren bij Orange toegankelijker, boeiender en populairder geworden. Dankzij Cornerstone kan iedereen op zijn mobiele telefoon of tablet een van de 850 e-learning's volgen. Aangezien de helft van die e-learning's maar even lang duren als pakweg een koffiepauze, is het voor medewerkers makkelijker dan ooit om hun vaardigheden aan te scherpen!

'Hoe we leiden' - de motor van een LeaderShift-programma

Aangezien ze de spreekbuis vormen tussen de directie en de medewerkers van de organisatie, zijn leidinggevendenden een essentiële schakel om een cultuurverandering door te voeren. In het licht daarvan heeft HR hen opgeroepen om als rolmodellen te fungeren. Het is de bedoeling dat Orange evolueert naar een bedrijfscultuur waar zinvol werken centraal staat. Daarom heeft het in 2017 het innovatieve LeaderShift-programma ingevoerd, om de nodige mentaliteitswijzigingen in gang te zetten.

Dankzij LeaderShift kunnen managers bijdragen aan de cultuurverandering binnen het bedrijf door een nieuwe leiderschapsstijl te hanteren en tegelijkertijd teams - en bij uitbreiding de hele organisatie - te begeleiden bij het integreren van de Principles of Action, dat alles met het oog op de ongeëvenaarde ervaring die Orange zijn klanten wil bezorgen. Het programma bestaat uit 4 modules die zijn opgebouwd rond de 6 Principles of Action: Kick-off (Whyse), Empowerment (Comact), Collaboration (Empulse en Talentify) en Agility (Quimple en Pionate).

85% Tevredenheid

Dat deze HR-initiatieven vruchten afwerpen, bewijst de recentste e-NPS People-factor, die een gestage groei laat zien in de tevredenheid over het management: 85 % van alle respondenten is zeer tevreden met de prestaties van hun manager op het vlak van coaching, zorgzaamheid en communicatie.

The empowerment continues...

Als Orange ervoor wil zorgen dat het zich vlot kan aanpassen aan de veranderingen op de markt, moet iedereen flexibeler werken. Orange heeft daarom zijn projectbeheerstructuur herwerkt om wendbaarder (agility) te worden. Dat houdt in dat multifunctionele teams die op één project werken dat voortaan in een afzonderlijke ruimte kunnen doen (tegenover de klassieke silostructuur van vroeger). Die afzonderlijke werkruimte is bovendien zo ingericht om intensieve samenwerking te bevorderen - een andere vereiste voor een hogere wendbaarheid.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen voor de Belgische samenleving

Orange heeft altijd op een duurzame manier gehandeld. Vandaag zijn de inspanningen gericht op verantwoorde producten en diensten, sociale inclusie en de beperking van de impact op het milieu.

Verantwoorde producten en diensten

Eén van de grootste verantwoordelijkheden van Orange, als belangrijke bijdrager tot de ontwikkeling van de lokale economie, is zijn klanten een onberispelijke ervaring te bezorgen door ze betrouwbare producten en diensten van topkwaliteit aan te bieden. Dat impliceert ook dat het bedrijf elk moment moet waken over gegevensbescherming en kinderen moet beschermen tegen bepaalde inhoud. In dat opzicht heeft Orange technische oplossingen ontwikkeld voor ouders en werd de website van Orange uitgebreid met een mini-site boordevol informatie.

In 2017 richtte het bedrijf zijn 'Maatschappelijke verantwoorde'-pijlen vooral op volgende domeinen:

Digitale vaardigheden versterken met 'be</code>'

Als onderdeel van zijn missie om mensen te verbinden, is Orange Belgium actieve partner van het project 'be</code>', dat begin 2017 werd gelanceerd. Via BeCode ondersteunt Orange personen die willen bijdragen tot de digitale revolutie in onze maatschappij door de digitale vaardigheden die ze nodig hebben, te versterken. In februari 2018 zal 'be</code>' zijn eerste afgestudeerden afleveren, klaar om de arbeidsmarkt te bestormen.

www.becode.org

Sociale dialoog draagt bij tot een cultuur van inclusief samenzijn

Orange steunt Cirkels – We have the Choice, een Belgische non-profitorganisatie die in 2016 opgericht werd door Kristin Verellen – die haar levenspartner verloor in de aanslagen van Maalbeek – en een kring van vrienden. Door zinvolle bijeenkomsten te organiseren in diverse Cirkels, bouwt de organisatie aan een cultuur van inclusief samenzijn en dialoog.

Een CO₂-neutraal bedrijf

Na zijn CO₂-uitstoot met meer dan 75 % te hebben gereduceerd sinds 2006 compenseert Orange de niet-reduceerbare CO₂-uitstoot van zijn operationele activiteiten. Vandaag zijn de gebouwen, het netwerk en de winkels van Orange CO₂-neutraal. Wanneer een klant gebruikmaakt van de verschillende diensten van Orange, weet die met zekerheid dat ze geen CO₂ uitstoten.

De domeinen die vandaag al CO₂-neutraal zijn, zijn elektriciteit, gas, stookolie, papier, afval, zakenreizen met het vliegtuig of met de trein en koelmiddelen voor de airconditioning.

Orange werkt samen met het onafhankelijke bureau CO₂Logic om zijn ecologische voetafdruk te berekenen en te verkleinen. Daarna compenseert het zijn niet-reduceerbare CO₂-uitstoot door te investeren in een maatschappelijk project in Afrika. De bedoeling van dat project is om de CO₂-uitstoot terug te dringen en de leefomstandigheden van de lokale bevolking te verbeteren.

Sinds 2014 draagt Orange trots het CO₂ Neutral label van CO₂Logic en onafhankelijke derde partij Vinçotte. Het label is gebaseerd op de internationaal erkende norm PAS 2060. Enkel bedrijven die serieuze klimaatinspanningen leveren, komen ervoor in aanmerking. Het is een garantie dat bedrijven die het label dragen, actief hun lokale en globale voetafdruk berekenen, terugdringen en compenseren.

Luisteren naar de behoeften en het welzijn van de medewerkers

Tevreden personeel is één van de belangrijkste strategische prioriteiten van het bedrijf. In 2017 evolueerde Orange Belgium in ijltempo naar een digitale werkgever. Om ervoor te zorgen dat het tegelijkertijd een zorgzame werkgever is, werden de bestaande HR-processen herbekeken en nieuwe digitale oplossingen geïmplementeerd om het tewerkstellingstraject van end-to-end te faciliteren.

Al jarenlang krijgen team members een specifieke opleiding tot bemiddelaar/vertrouwenspersoon om zo bij medewerkers te luisteren naar hun eventuele problemen en waar nodig te bemiddelen. Daarnaast werpen de initiatieven om stresssymptomen te bestrijden en burn-outs te voorkomen hun vruchten af.

Tegelijk wil Orange een werkomgeving creëren met een goede werk-privébalans. Er worden geregeld activiteiten georganiseerd om lichaam en geest beter in balans te brengen: sportlessen tijdens de middagpauze, uitdelen van gratis fruit, tussenkomst in de kosten van een behandeling om te stoppen met roken, griepvaccins enz.

Investeren in innovatie

Orange profileert zich als een echte innovator. In 2017 focuste Orange op praktische innovatie, als antwoord op de essentiële behoeften van zijn klanten.

In 2017 investeerde het bedrijf in de volgende praktische innovaties:

- SIM-centricity, de simkaart gebruiken als een strategisch en veilig instrument,
- de lancering van het eerste nationale IoT-netwerk in België en de invoering van smart home services in Luxemburg,
- de lancering van het acceleratorprogramma Orange Fab,
- en talrijke mobiele diensten zoals de herlancering van de dienst Visual Voicemail voor iPhone en de lancering van Visual Voicemail voor Android-gebruikers.

Orange lanceert handige visual voicemail dienst voor Android-gebruikers

In 2011 bood Orange als eerste een visual voicemail dienst aan voor iPhone. In december 2017 maakte Orange Belgium als vijfde operator wereldwijd deze handige dienst beschikbaar voor al zijn klanten, met de introductie van Visual Voicemail voor Android-gebruikers.

Visual Voicemail is een dienst die het mogelijk maakt om voicemailberichten direct op een smartphone te beheren. Ze verschijnen als een geluidsopname, zodat men ze makkelijk kan beluisteren, terugspoelen, pauzeren, doorspoelen en delen. Alle voicemailberichten verschijnen in een lijst, waar de

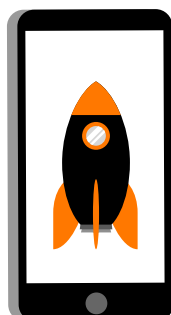
gebruiker ze makkelijk kan beheren. De gebruiker ziet wie de beller was, wanneer die persoon heeft gebeld en hoelang het voicebericht duurt. Hij kan de persoon die een bericht heeft achtergelaten uiteraard terugbellen, mailen of sms'en. De dienst is volledig gratis bij Orange en is beschikbaar in de EU (de dienst maakt gebruik van mobiele data, gratis bij Orange). De berichten blijven beschikbaar, ook offline.

Eind 2017 maken zo'n 450.000 Orange-klanten met een iPhone gebruik van Visual Voicemail dankzij Orange. Nu ook Android-gebruikers toegang hebben tot die handige dienst, zal dat aantal nog toenemen.

Start-ups helpen groeien

Op 1 september 2017 opende het exclusieve internationale acceleratornetwerk 'Orange Fab' de deuren voor Belgische en Luxemburgse start-ups die nieuwe producten en innovatieve diensten ontwikkelen – in sectoren zoals big data, artificiële intelligentie, het Internet of Things, mobiele videocontent, netwerken enz. – die de manier waarop we in de toekomst zullen werken en leven mee zullen veranderen.

Orange Fab is vooral bedoeld om een commercieel partnerschap tussen de start-ups en de business units van Orange tot stand te brengen. Dankzij Orange Fab krijgen de geselecteerde start-ups specifieke ondersteuning om hun ontwikkeling in België en Luxemburg en op internationaal vlak een duwtje in de rug te geven, door de wereldwijde aanwezigheid van Orange in 29 landen en met meer dan 250 miljoen klanten.

60 start-ups stelden zich kandidaat. Begin november 2017 stelden 20 start-ups hun innovatieve producten en diensten voor aan een professionele jury. Tien start-ups gingen door naar de finale. De winnende start-ups CommuniThings, Zembro en Charlie24 zullen officieel deelnemen aan het eerste seizoen van Orange Fab in België en Luxemburg. De winnaars maakte indruk op de jury met krachtige speeches en ijzersterke argumenten over hoe hun innovatieve producten en diensten de perfecte aanvulling zijn op de bestaande portfolio van Orange. Door hun deelname aan het programma Orange Fab kunnen deze bedrijven zich sneller ontwikkelen in België en Luxemburg, dankzij de steun van onder meer de afdelingen sales, marketing en communicatie, die hen van midden januari tot midden april 2018 zullen bijstaan.

Een digitale maatschappij vraagt om een digitale ID - itsme

In 2016 tekenden Belfius, BNP Paribas Fortis, ING, KBC, Orange, Proximus en Telenet (samen Belgian Mobile ID) een overeenkomst om de veiligste procedure voor elektronische identificatie die momenteel beschikbaar is aan alle Belgische burgers aan te bieden. Samen sleutelden ze aan een betrouwbare mobiele oplossing die het voor iedereen met een mobiele telefoon en een Belgische e-ID makkelijker zou maken om zich digitaal aan te melden, te registreren, transacties te bevestigen en zelfs documenten te tekenen.

In 2017 lanceerde Belgian Mobile ID itsme: een enkele digitale ID die gebruikt kan worden voor alle digitale interacties, van inloggen of registreren op diverse websites, over veilig betalen tot contracten valideren of een vakantie boeken. Orange-klienten kunnen de applicatie itsme eenvoudig downloaden en gebruiken op elk platform dat de app ondersteunt.

Orange Luxembourg – momentum opbouwen als innovatieve marktleider

‘Boost’ was een sleutelwoord voor Orange Luxembourg in 2017. Het schakelde een versnelling hoger in zijn toonaangevende mobiele diensten, met het nieuwe Love-aanbod en zijn innovatie voor de toekomst.

In 2017 bleef de concurrentie op de Luxemburgse markt hevig woeden. Het klantenbestand groeide door de convergentiegerelateerde activiteiten (inclusief internet, tv, vaste en mobiele telefonie), glasvezel en het aantal postpaidklanten.

Orange Luxembourg lanceerde aan het eind van Q1 2017 Love om zijn convergente aanbod te versterken. Snel daarna introduceerde het nieuwe diensten zoals mobiele tv met 80 zenders voor onderweg of internet op de eerste dag voor alle Love-formules (tv / internet / mobiel / vast). Tegelijk vereenvoudigde het bedrijf de customer journey door bijvoorbeeld de installatie in het pakket te integreren, wat al snel de aandacht van de klant trok. Bovendien werd de glasvezel opnieuw gelanceerd – wat breedbandaansluitingen vijf keer sneller maakt.

Omdat de Luxemburgse klant een eerlijke prijs-kwaliteitverhouding zoekt – maar met de nadruk op kwaliteit – is er grote vraag naar het mobiele aanbod van Orange. Orange Luxembourg begon 2017 als de leider in mobiele number portability en zag daardoor zijn marktaandeel tijdens het jaar verder groeien.

Bovendien werden de afbetalingsplannen die Orange Luxembourg invoerde voor smartphones, tv's en accessoires heel goed ontvangen. Zo bewees de kerstcampagne met drones en 4K-tv's als speciale geschenkideetjes het heel aardig te doen, omdat het afbetalingsplan die producten beschikbaar maakte voor een budgetvriendelijke prijs.

Eerste Orange Smart Store in Luxemburg

Eind oktober 2017 opende in Luxemburg de allereerste Orange Smart Store de deuren. Met een vriendelijke en persoonlijke aanpak, en een voortreffelijke dienstverlening, lijkt de Orange Smart Store in niets op een traditioneel verkooppunt. De klanten worden warm onthaald. Ze voelen zich er thuis en worden aangemoedigd om nieuwe producten, diensten en technologieën te ontdekken en uit te proberen welke producten het best bij hen passen. In 2018 komen er nog meer Smart Stores aan!

Smart Security-oplossingen

In 2017 lanceerde Orange Smart Security, de bewakingsoplossing waarmee de klant op afstand een oogje in het zeil houdt op zijn huis of appartement. Smart Security is het resultaat van een samenwerking tussen Orange en G4S, een wereldleider in beveiligingsoplossingen. Het is een uitgebreide en flexibele oplossing die van een huis een beveiligde burcht én een geconnecteerde woonst maakt. De interactieve mobiele app zorgt voor een gerust gemoed doordat het huis van de klant 24/7 in verbinding staat met zijn smartphone en indien nodig met het bewakingscentrum (en professionele bewakingsagenten).

Uitkijken naar de toekomst...

Orange Luxembourg is klaar om zijn opmars in de markt in 2018 verder te zetten. Het zou volgens het onafhankelijk benchmark- en testbureau Systemics-PAB al de beste kwaliteit van mobiele diensten aanbieden in Luxemburg, maar Orange Luxembourg wil nu ook zijn netwerk verder ontwikkelen opdat het de laagste CO₂-uitstoot zou hebben van alle netwerken in het land. Met dat doel bouwt Orange momenteel een energieneutrale antenne op wind- en zonne-energie – een primeur in Luxemburg.

96,7%
4G-dekking

86,1%
4G+ dekking

In 2017 werd
Orange verkozen
als het beste
mobiele netwerk in
Luxemburg.

Orange Belgium's relatie met beleggers en de analistengemeenschap

Het Investor Relations-team van Orange Belgium streeft ernaar een duurzame vertrouwensrelatie tot stand te brengen met de financiële markten en al zijn deelnemers, door een betrouwbare en interessante bron te zijn van financiële en strategische informatie over de onderneming, haar prestaties en de markt waarin ze actief is. Zo kan het IR-team een belangrijke rol spelen in het besluitvormingsproces van zowel de beleggers als het management.

Aandeel

De aandelen van Orange Belgium (ISIN: BE0003735496) worden genoteerd in Compartiment A van Euronext Brussels. Compartiment A omvat de beursgenoteerde ondernemingen met een marktkapitalisatie van meer dan 1 miljard euro.

Evolutie van de aandelenkoers in 2017

De economie van de eurozone maakte in 2017 een sterk herstel door, met een solide bbp-groei en dalende werkloosheidscijfers over de hele regio, wat op zijn beurt de gezinsconsumptie een positieve boost gaf. Bovendien is de tegenwind van het strakkere fiscale beleid inmiddels vervlogen. Tegen die positieve macro-economische achtergrond leidden een aantal politieke gebeurtenissen, zoals de verkiezingen in Frankrijk en Duitsland en de lopende Brexit-

discussie, tot enige onzekerheid, maar achteraf gezien hebben die geen werkelijke impact gehad op het stabiele traject van de economie.

Dat verklaart waarom de Stoxx Europe 600, een referentie-index van grote ondernemingen in Europa, met 7,7 % kon stijgen over 2017. De Europese telecomaandelen sloten 2017 echter af als één van de slechtst presterende sectoren in Europa. De koers van de Euro Stoxx 600 telecomindex daalde met 3,6 %. 2017 was het tweede jaar op rij dat de telecomsector tot de slechtst presterende sectoren van Europa behoorde. Hoewel de Europese telecombedrijven voldeden aan de verwachtingen voor inkomsten en EBITDA, volstond dat niet om de zorgen over de toenemende investeringsbehoeften en de onzekerheid over het regelgevende kader teniet te doen.

Kerncijfers (in euro)	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Totaal aantal aandelen in omloop per einde van het jaar	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414	60.014.414
Aantal vrij verhandelbare aandelen in omloop per einde van het jaar	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314	28.261.314
Beurskapitalisatie per einde van het jaar	1.050.252.245	1.191.586.190	1.340.121.865	1.176.582.586	828.198.913	1.163.679.487	2.385.572.957	2.911.299.223	2.874.390.359

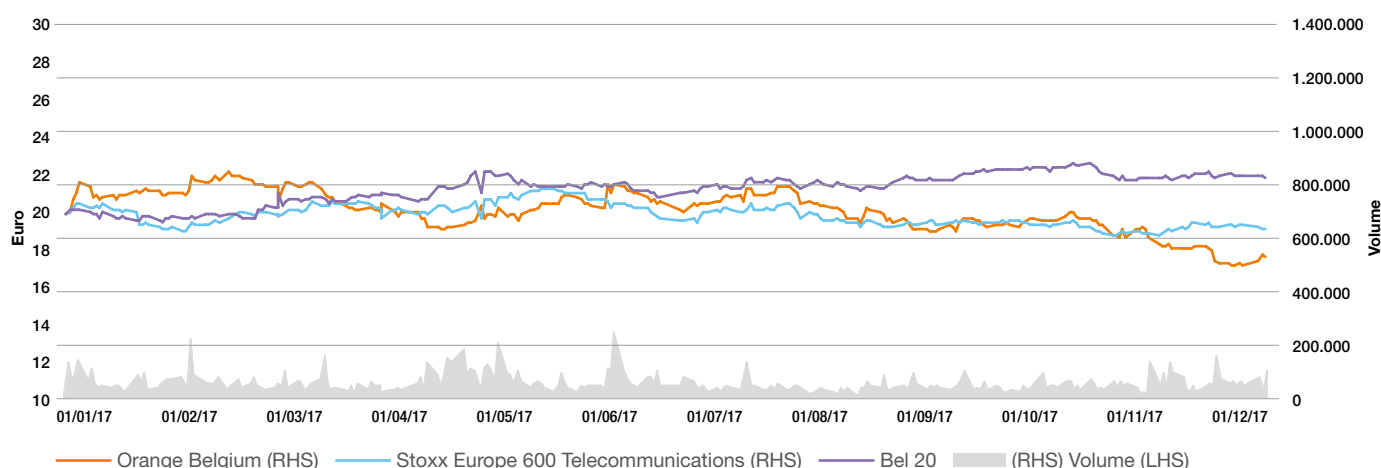
Gegevens van de Beurs van Brussel									
Hoogste koers	22,10	22,33	22,54	20,20	21,47	39,71	53,33	49,20	59,00
Laagste koers	17,03	18,00	15,50	11,35	10,25	18,70	37,73	39,51	41,19
Koers per einde van het jaar	17,50	19,86	22,33	19,61	13,80	19,39	39,75	48,51	47,90
Totaal volume voor de periode*	14.233.647	19.357.147	33.421.814	33.101.429	42.740.595	44.150.505	45.717.610	42.058.634	53.685.388
Gemiddeld verhandeld volume per dag*	55.818	75.057	130.090	130.015	166.955	172.463	177.890	163.018	209.709
Circulatie van de vrij verhandelbare aandelen per jaar	0,24	0,69	1,18	1,17	1,51	1,56	1,62	1,49	1,9

* aantal aandelen

Eind 2017 stond de aandelenkoers van Orange Belgium op 17,50 euro, een daling van 11,9 % jaar op jaar, waarmee de Vennootschap slechter presteerde dan zowel de brede markt als zijn Europese tegenhangers in de telecomsector. Toch werd het jaar 2017 positief ingezet, dankzij het optimisme van de beleggers over de kabelregulering voor groothandelsmodel en over de belastingverlaging voor bedrijven in België. De publicatie van de jaarresultaten van 2016 werd warm ontvangen door de financiële markt, met in het bijzonder de hervatting van de dividenduitkering. Het verlies van het mvno-contract met Lycamobile had echter een negatieve impact op het beleggerssentiment. De resultaten die gepubliceerd werden in april lagen wel in de lijn van de

verwachtingen, maar door het gebrek aan nieuws over de kabelregulering kalfde de aandelenkoers van Orange Belgium toch verder af. Toen de Belgische regulatoren begin juli het consultatiedocument publiceerden, werd dit met open armen ontvangen. Maar hoewel de beleggers hadden gehoopt dat deze consultatie enige duidelijkheid zou verschaffen, liet het nog diverse scenario's open. Naar het einde van 2017 toe begon de markt zich steeds meer te richten op de vooruitzichten voor 2018, maar het sterke commerciële momentum van zowel de mobiele- als vastetelefonie markt, de verwachte impact van de lagere mvno-inkomsten, de uiteindelijke impact van de roamingregulering en het gebrek aan rendabiliteit van de kabelregulering voor groothandelsmodel hielden elkaar in evenwicht.

Orange Belgium t.o.v. STOXX Europe 600 Telecommunications t.o.v. BEL 20

Aandeelhoudersstructuur

De aandeelhoudersstructuur van Orange Belgium op het gebied van de institutionele beleggers bleef in 2017 in evenwicht, zowel qua regiospreiding als qua beleggersstijl. De Orange Group bleef, onrechtstreeks via zijn 100 %-dochteronderneming Atlas Services Belgium, de grootste aandeelhouder met 52,91 % van de aandelen. In 2017 hadden institutionele beleggers uit het VK nog steeds de meerderheid van de Orange Belgium-aandelen in handen, gevolgd door beleggers uit het Europese vasteland (zonder België), Noord-Amerika, België en de rest van de wereld. In 2017 verlaagden de beleggers uit het VK en de rest van de wereld hun positie ten voordele van beleggers uit Noord-Amerika en België. Qua beleggingsstijl domineerden de Deep Value-, Value- en Indexbeleggers. De verhouding Yield-beleggers is in 2017 gestegen. De grote meerderheid van de institutionele aandelen van Orange Belgium is in handen van beleggers met een lage en middelgrote omzet.

Volgens de statuten van Orange Belgium is bij een stijging tot boven (of een daling tot onder) de volgende drempels een verklaring aan Orange Belgium vereist op anske.deporre@orange.com en aan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) op trp.fin@fsma.be:

- statutaire drempel van 3 %, zoals vermeld in de statuten van de Vennootschap;
- 5 % of elk veelvoud van 5 %, zoals vermeld in de Belgische wet.

Orange sa (voorheen 'France Télécom') heeft via zijn 100 %-dochteronderneming Atlas Services Belgium nv 31.753.100 aandelen in handen, wat neerkomt op 52,91 % van het totale aandelenkapitaal van Orange Belgium sa. Het aantal aandelen dat in handen is van Orange sa (France Télécom) is sinds 2009 niet meer veranderd.

Op 9 mei 2014 ontving Orange Belgium van Boussard & Gavaudan een transparantieverklaring waarin werd gemeld dat Boussard & Gavaudan Asset Management LP per 18 april 2014 1.810.714 aandelen in handen heeft, wat neerkomt op 3,02 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap. Sindsdien werd er geen andere melding meer ontvangen.

Op 19 januari 2015 ontving Orange Belgium van Schroders Plc een transparantieverklaring waarin werd gemeld dat Schroders Investment Management per 15 januari 2015 3.105.040 aandelen in handen heeft, wat neerkomt op 5,17 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap. Sindsdien werd er geen andere melding meer ontvangen.

In de loop van 2017 ontving Orange Belgium meerdere transparantieverklaringen van Norges Bank (de centrale bank van Noorwegen), met de melding dat het de statutaire drempel van 3 % had overschreden, naar boven en naar beneden. De laatste verklaring van 2017 werd ontvangen op 4 december 2017, met de melding dat Norges Bank per 1 december 2017 1.933.395 aandelen in handen heeft (vorige verklaring: 1.778.764 aandelen), wat neerkomt op 3,22 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap (vorige verklaring: 2,96 %). Op 3 januari 2018 werd er opnieuw een melding ontvangen, met de verklaring dat Norges Bank vanaf 2 januari 2018 1.650.514 aandelen in handen heeft (vorige verklaring: 1.933.395 aandelen), goed voor 2,75 % van het totale aandelenkapitaal van de Vennootschap (vorige verklaring: 3,22 %).

Voor zover Orange Belgium weet, had geen enkele andere aandeelhouder per 31 december 2017 3 % of meer van de uitstaande aandelen van Orange Belgium in handen.

Vergoeding voor de aandeelhouders

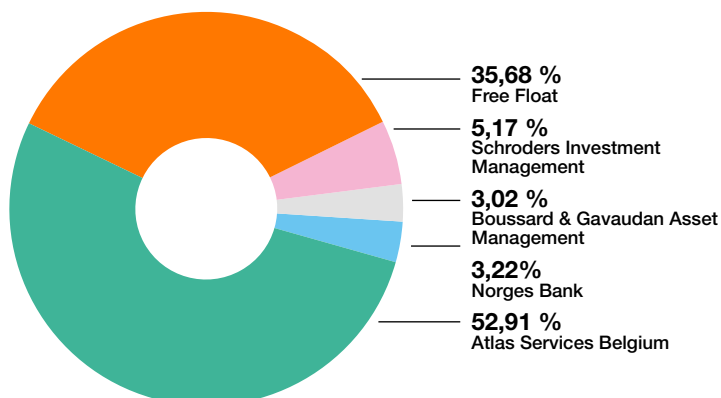
De Groep Orange Belgium streeft ernaar om zowel zijn aandeelhouders een gepast contant rendement te bieden, als een evenwichtige en gezonde financiële positie te behouden, en tegelijkertijd ook voldoende speling te houden om te investeren in zijn convergente strategie en om zijn netwerk uit te bouwen.

Rekening houdend met de financiële en commerciële prestaties van 2017 en de tussentijdse resultaten zal de raad van bestuur aan de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 2 mei 2018 voorstellen om voor het boekjaar 2017 een gewoon brutodividend van 0,50 euro per aandeel uit te keren. Als dat goedgekeurd wordt, zal dat gewone brutodividend van 0,50 euro uitbetaald worden op 16 mei 2018 (datum ex-dividend 14 mei 2018; registratiedatum 15 mei 2018).

Liquiditeitscontract

Op 31 juli 2014 kondigde Orange Belgium aan dat het op 1 augustus 2014 een liquiditeitscontract had afgesloten met een financiële instelling en dat het deze de opdracht had gegeven om het Orange Belgium-aandeel op strikt

Aandeelhoudersstructuur 31/12/2017

discretionaire basis in naam en voor rekening van Orange Belgium te verhandelen. Die transacties worden uitgevoerd op het centrale orderboek van de gereguleerde markt van Euronext Brussel. Dat contract heeft tot doel de regelmatige en liquide verhandeling van het aandeel van Orange Belgium te bevorderen. De handel in eigen aandelen werd goedgekeurd door de gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Orange Belgium op 7 mei 2014. In het licht van dit liquiditeitscontract had Orange Belgium op 29 december 2017 141.500 eigen aandelen in handen.

Investor Relations

Het doel van het Investor Relations-team van Orange Belgium bestaat erin een vertrouwensrelatie met de financiële markten tot stand te brengen, door een betrouwbare bron van informatie te zijn en relevante informatie te verstrekken die nuttig is voor de besluitvorming van zowel de beleggers als het management.

Om die doelstelling te verwezenlijken, heeft het Investor Relation'-team van Orange Belgium een communicatieprogramma ontwikkeld voor het hele jaar, met onder meer:

- formele presentaties van het management en het Investor Relations-team over de kwartaal- en jaarresultaten, die live gevolgd kunnen worden via een webcast en/of via teleconferenties;
- gewone beleggersvergaderingen in Europa (Brussel, Parijs, Genève, Barcelona, Milaan, Frankfurt en Luxemburg), het VK, de VS en Canada. Deze beleggersvergaderingen zijn bedoeld om institutionele beleggers en analisten samen te brengen met de Chief Executive Officer, de Chief Financial Officer en de Investor Relations & Treasury Director van Orange Belgium, om de resultaten en de vooruitzichten van de operationele prestaties van Orange Belgium te bespreken. In 2017 ontmoetten het management en het Investor Relations-team van Orange Belgium bijna 200 beleggers in persoonlijke gesprekken en groepsvergaderingen, en spendeerden ze in totaal 25 dagen op roadshows en sectorconferenties in 9 verschillende landen.
- 'reversed roadshows' en bezoeken van analisten, waarbij steeds iemand van het senior management aanwezig is;
- antwoorden op vragen van aandeelhouders en analisten via ons Investor Relations-team en via het deel van de website speciaal voor aandeelhouders en analisten: <https://corporate.orange.be/nl/financiële-informatie>. Het Investor Relations-team stelt ook samen met het Corporate Communication-team het jaarverslag op dat op de Jaarlijkse Algemene Vergadering wordt gepresenteerd.

Voor het vierde jaar op rij werd het Investor Relations-team van Orange Belgium beloond voor zijn inspanningen, want het team won de Extel 2017 IR

Awards voor België in de categorie 'Best Corporate on IR' Mid- & Small caps. Siddy Jobe, Director of Investor Relations & Treasury van Orange Belgium, werd eveneens voor het vierde jaar op rij tot winnaar bekroond voor België in de categorie 'Best IR Professional' Mid- & Small caps.

Investor Relations

Tel.: +32 (0)2 745 80 92

E-mail: ir@orange.be

Berichtgeving analisten

Het aantal makelaarsbedrijven dat actief analyserapporten over Orange Belgium heeft gepubliceerd, stond op 21 en toont een goede mix van plaatselijke en internationale analisten. Elk kwartaal worden analisten gevraagd naar hun schattingen, wat de onderneming een gedetailleerd overzicht biedt van de verwachtingen op de markt. Deze consensus wordt voor het publiek beschikbaar gemaakt op de website van Orange Belgium.

Financiële agenda

07-feb-18	Financiële resultaten Q4 2017 (7.00 u. CET) – Persbericht
07-feb-18	Financiële resultaten Q4 2017 (14.00 uur CET) – Teleconferentie/webcast
30-maa-18	Start stille periode
20-apr-18	Financiële resultaten Q1 2018 (7.00 u. CET) – Persbericht
20-apr-18	Financiële resultaten Q1 2018 (10.00 u. CET) – Teleconferentie
02-mei-18	Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders
14-mei-18	Datum ex-dividend*
15-mei-18	Registratiedatum dividend*
16-mei-18	Uitbetalingsdatum dividend*
29-jun-18	Start stille periode
20-jul-18	Financiële resultaten Q2 2018 (7.00 u. CET) – Persbericht
20-jul-18	Financiële resultaten Q2 2018 (14.00 uur CET) – Teleconferentie/webcast
28-sep-18	Start stille periode
24-okt-18	Financiële resultaten Q3 2018 (7.00 u. CET) – Persbericht
24-okt-18	Financiële resultaten Q3 2018 (10.00 u. CET) – Teleconferentie

*onderworpen aan de goedkeuring van de JAV

Beheersverslag

Het beheersverslag voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2017, bestaande uit p. 38 tot 46 en 98 tot 115 (deugdelijk bestuur), werd opgesteld in overeenstemming met artikel 96 en 119 van het Wetboek van Vennootschappen en goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 22 maart 2018. Dit verslag heeft betrekking op de geconsolideerde jaarrekening van de Orange Belgium-groep en op de statutaire jaarrekening van Orange Belgium nv. De verklaring inzake deugdelijk bestuur op de bladzijden 98 tot en met 115 maakt integraal deel uit van het beheersverslag.

1. Markante feiten 2017

De Orange Belgium-groep heeft in 2017 solide vooruitgang geboekt in haar transformatie naar een convergente operator met een aanbod van mobiele diensten, vast breedbandinternet en digitale tv, datanetwerkdiensten en wereldwijde IoT-oplossingen. De groep versterkte haar positie van innovatieve mobiele uitdager door de geleidelijke toename van het aantal klanten van het convergente LOVE-aanbod en de Shape & Fix-formules. De groei van het aantal convergente klanten heeft ook steeds meer als een positieve hefboom gewerkt om mobiele simkaarten te verkopen binnen een convergent bundel.

Tegelijkertijd vormen de penetratiegraad van 4G-smartphones, het mobiele-dataverbruik en de steeds betere netwerkprestaties die sterk werden ontwikkeld in 2017, een solide basis voor de mobiele strategie van Orange Belgium. In 2017 was deze strategie er ook op gericht om optimale waarde te creëren uit mobiele data. Tegelijkertijd werd de klant centraal gesteld door hem de best mogelijke ervaring, alsook een waaier aan flexibele en interessante data-abonnementen te bieden om te voldoen aan de behoeften van de klant. Twee andere aspecten waaraan in heel 2017 veel tijd en aandacht zijn besteed, zijn de reglementering over de groothandelstoegang in vaste kabelnetwerken en onze digitale transformatie. In de komende jaren zullen we de vruchten van deze aanzienlijke inspanningen kunnen plukken. Vanuit een financieel standpunt kan de Orange Belgium-groep bogen op solide financiële kerncijfers (omzet uit mobiele diensten, aangepaste EBITDA en netto financiële schuld) en

commerciële indicatoren (postpaid-ARPU en aantal postpaid- en kabelklanten), vooral gezien de nadelige impact van de EU-roamingverordening, de lagere MVNO-groothandelsinkomsten en de ongunstige reglementering over groothandelstoegang tot de kabel. Dit zijn de belangrijkste verwezenlijkingen van 2017:

Eerste kwartaal van 2017

- Orange Belgium kondigt een partnerschap aan met Fiat om op het Brusselse Autosalon een geconnecteerde versie van de Fiat Tipo Hatchback te presenteren.
- Orange Belgium deelt mee dat er geen plannen zijn om de prijzen voor vast breedbandinternet en digitale tv in 2017 te verhogen.
- Orange Belgium opent zijn 5e Smart Store in België.
- Orange Luxembourg is een trotse partner van het Luxembourg City Film Festival.
- Orange Belgium bevestigt het vertrek van Lycamobile als MVNO op zijn mobiele netwerk.
- Orange Belgium wordt voor het zesde opeenvolgende jaar verkozen tot Top Employer.
- Orange Belgium vraagt Proximus om samen te werken aan de uitrol van een FTTH-netwerk (Fiber-to-the-Home) in België, inclusief scenario's voor co-investering, of om de uitrol over respectieve gebieden te verdelen met wederzijdse toegang tot het netwerk in elk gebied.
- Orange Belgium en Ingenico Payment Services kondigen de lancering aan van een mobiel betalingsplatform voor bedrijven.
- Orange Belgium onthult de nieuwe naam van zijn convergente aanbod: LOVE is een geïntegreerde op maat gemaakte bundel van mobiele diensten,

internet en digitale tv die voldoet aan alle connectiviteitsbehoeften van de klant, zowel onderweg als thuis, met een overvloed aan data tegen de beste prijs.

- Orange Belgium rolt een nieuw identificatieproces uit in 1.700 prepaidverkooppunten van Orange met het oog op de verplichte identificatie van zijn prepaidklanten.
- Orange Belgium lanceert ZEN: een mobiel abonnement met een vast budget en 100 % budgetcontrole.
- Orange Belgium kondigt een uitgebreidere netwerkdekking aan in de Brusselse metro.
- Orange Luxembourg introduceert zijn versie van LOVE: een convergent aanbod met tv, een mobiel abonnement, breedband via glasvezel en vaste telefonie, met ongeëvenaarde klantenondersteuning.

Tweede kwartaal van 2017

- Orange Belgium bereikt de mijlpaal van 50.000 LOVE-klanten.
- Orange Belgium benoemt Johan Deschuyffeleer tot nieuwe voorzitter van de raad van bestuur.
- Orange Belgium lanceert 'Roam-Like-at-Home' voor alle klanten in de EU, Noorwegen, IJsland, Liechtenstein en 8 andere bestemmingen.
- Orange Belgium viert de eerste verjaardag van de nieuwe merknaam en schenkt alle klanten 1GB mobiele data via het getrouwheidsprogramma Orange Thank You.
- Orange Belgium verbetert zijn 4G-netwerkcapaciteit op festivals en andere evenementen tijdens de zomer.
- Orange Fab, het internationale acceleratornetwerk voor start-ups van Orange, breidt uit naar België en Luxemburg.
- De Belgische regulator, het BIPT, heeft een raadpleging gestart met betrekking tot de Koninklijke Besluiten over vergunningen voor het mobiele spectrum om een veiling voor nieuwe frequentiebanden te organiseren.
- De Belgische regulator, het BIPT, heeft een nieuw strategisch plan gepresenteerd voor de periode van 2017-2019 en beoogt hiermee de concurrentie te stimuleren, wat wordt beschouwd als de belangrijkste drijfkracht voor innovatie en investering.
- Orange Belgium introduceert een nieuwe dienst waarmee bedrijven oude smartphones en tablets kunnen inruilen.
- Orange Belgium lanceert de 'Dive72', een smartphone van het merk Orange.

- Orange Belgium verlengt zijn samenwerking en blijft trotse hoofdsponsor van de nationale basketteams en de Pro Basketball League.
- Orange Belgium is klaar voor Easy Switch, een initiatief van minister Alexander De Croo om concurrentie te stimuleren en waarmee Belgische consumenten gemakkelijker kunnen overschakelen naar een nieuwe internet- en tv-provider.

Derde kwartaal van 2017

- De Belgische telecom- en mediaregulators publiceren ter raadpleging hun ontwerpbesluit over de analyse van de markten voor breedband en televisieomroep.
- Orange Belgium lanceert de 'Panther Limited Edition': onbeperkt bellen en sms'en en 5GB mobiele data tegen de scherpste prijs op de markt.
- In het kader van het 'Orange Thank You'-getrouwheidsprogramma nodigt Orange Belgium 6.000 klanten uit op een exclusief concert van Dimitri Vegas en Like Mike.
- Orange Belgium verdubbelt de hoeveelheid data voor mobiele abonnementen die deel uitmaken van een LOVE-bundel.
- Orange Belgium lanceert een nieuw interessant prepaidaanbod voor klanten die naar Marokko reizen.
- Orange Luxembourg lanceert een nieuwe 'Click and Collect'-dienst voor de aankoop van smartphones.
- De BIPT-barometer voor de kwaliteit van de dienstverlening bevestigt nogmaals de kwaliteit van zowel netwerk als dienstverlening van Orange Belgium.

Vierde kwartaal van 2017

- Orange Luxembourg lanceert zijn eerste Smart Store met nieuwe aanbiedingen, diensten en technologieën.
- Orange Belgium neemt zijn gevestigde Brusselse distributiepartners A3Com en A&S Partners over.
- Orange Belgium neemt de distributie van het Eleven Sports 3-kanaal op in zijn standaardpakket voor digitale tv.
- Het nieuwe IoT-netwerk van Orange Belgium haalt een dekking van 100 % en is klaar om op grote schaal Internet of Things-oplossingen uit te bouwen.
- Orange Luxembourg lanceert Smart Security, een dienst voor telebewaking.
- Orange Belgium selecteert officieel de start-ups Communithings, Zembro en Charlie24 voor het eerste Orange Fab-seizoen in België en Luxemburg.

2. Toelichting bij de geconsolideerde financiële staten opgesteld overeenkomstig de IFRS-normen

De consolidatiekring omvat Orange Belgium nv (100 %), de Luxemburgse vennootschap Orange Communications Luxembourg sa (100 %), IRISnet cvba (verwerkt door toepassing van de vermogensmutatiemethode - 28,16 %), Smart Services Network nv (100 %), Walcom nv (100 %), Walcom Business Solutions nv (100 %), Walcom Liège nv (100 %), A3Com nv (100 %) en A&S Partners nv (100 %).

Orange Communications Luxembourg sa, een vennootschap naar Luxemburgs recht, werd op 2 juli 2007 door Orange Belgium nv overgenomen. De overname had betrekking op 90 % van de aandelen van Orange Communications Luxembourg sa. De resterende 10 % van de aandelen is verworven op 12 november 2008. De onderneming consolideert de resultaten van Orange Communications Luxembourg sa voor 100 % sinds 2 juli 2007.

IRISnet cvba is een vennootschap die in juli 2012 werd opgericht in samenwerking met de Brusselse overheden om de activiteiten van de tijdelijke vereniging Irisnet uit te voeren. De overname van de activiteiten vond plaats op 1 november 2012. In deze nieuwe wettelijke structuur heeft Orange Belgium een inbreng in contanten verricht van 3.450.000 euro, wat overeenstemt met 345.000 aandelen van de 1.225.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven. Door de structuur van de transactie wordt IRISnet cvba in de rekeningen administratief verwerkt door toepassing van de vermogensmutatiemethode.

Smart Services Network nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd opgericht op 30 september 2014. Orange Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 999.900 euro, wat overeenstemt met 9.999 aandelen van de 10.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven. Atlas Services Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 100 euro, wat overeenstemt met 1 aandeel. In 2016 heeft Orange Belgium nv in de kapitaalverhoging van Smart Services Network nv een inbreng in contanten verricht van 700.000 euro, wat overeenstemt met 7.000 aandelen.

Walcom nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd op 3 april 2015 overgenomen door Orange Belgium nv. De overname had betrekking op 99,92 % van de 1.250 aandelen van Walcom nv. Eén aandeel wordt gehouden door Atlas Services Belgium nv. De onderneming consolideert de resultaten van Walcom nv voor 100 % sinds 3 april 2015.

Op 1 juni 2017 heeft Orange Belgium 7 winkels overgenomen van Easy Phone nv, een residentieel en professioneel distributienetwerk gevestigd in Wallonië. Deze 7 winkels zijn geïntegreerd in Walcom Liège nv (dat op 29 mei 2017 is opgericht). Walcom nv heeft een inbreng in contanten verricht van 60.885 euro, wat overeenstemt met 99 aandelen van de 100 aandelen die door Walcom Liège nv zijn uitgegeven. Orange Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 615 euro, wat overeenstemt met 1 aandeel. De onderneming consolideert de resultaten van Walcom Liège nv voor 100 % sinds 1 juni 2017.

Walcom Business Solutions nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd opgericht op 13 juli 2017. Orange Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 60.885 euro, wat overeenstemt met 99 aandelen van de 100 aandelen die door Walcom Business Solutions nv zijn uitgegeven. Walcom nv heeft een inbreng in contanten verricht van 615 euro, wat overeenstemt met 1 aandeel. De onderneming consolideert de resultaten van Walcom Business Solutions nv voor 100 % sinds 13 juli 2017.

A3Com nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd op 30 september 2017 overgenomen door Orange Belgium nv. De overname had betrekking op 100 % van de 630 aandelen van A3Com nv. De onderneming consolideert de resultaten van A3Com nv voor 100 % sinds 1 oktober 2017.

A&S Partners nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd op 30 september 2017 overgenomen door Orange Belgium nv. De overname had betrekking op 100 % van de 620 aandelen van A&S Partners nv. De onderneming consolideert de resultaten van A&S Partners nv voor 100 % sinds 1 oktober 2017.

Op 7 april 2017 heeft Orange Belgium nv alle gehouden aandelen in Co.Station Brussels verkocht. Daardoor maakt Co.Station Brussels niet langer deel uit van de consolidatiekring.

2.1 Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

Geconsolideerde kerncijfers van de Orange Belgium-groep	2017	2016	Variatie
Totaal aantal aangesloten simkaarten (Orange Belgium, Orange Luxembourg en mvno's)	4.562,4	5.998,7	-23,9 %
Mobiele retailklanten (excl. mvno)	4.037,9	3.955,8	+2,1 %
Geconsolideerde omzet (mio €)	1.251,2	1.241,6	+0,8 %
Totale omzet uit diensten (mio €)	1.110,1	1.093,3	+1,5 %
Omzet uit de verkoop van mobiele apparatuur	117,2	121,6	-3,6 %
Aangepaste EBITDA (mio €)	302,2	315,7	-4,3 %
Aangepaste EBITDA-marge als % van de totale omzet uit diensten	27,2 %	28,9 %	
Gerapporteerde EBITDA (mio €)	312,0	317,1	-1,6 %
Gerapporteerde EBITDA-marge als % van de totale omzet uit diensten	28,1 %	29,0 %	
Geconsolideerde nettowinst (mio €)	41,0	76,6	-46,5 %
Nettowinst per gewoon aandeel (€)	0,68	1,28	-46,5 %
Netto-investeringen (mio €)	188,4	167,6	+12,4 %
Netto-investeringen / Totale omzet uit diensten	17,0%	15,3%	
Operationele kasstroom (mio €)	123,6	149,4	-17,3 %
Organische kasstroom (mio €)	65,9	71,2	-7,4 %
Netto financiële schuld (mio €)	312,8	338,0	-7,4 %

Bedrijfsopbrengsten

De totale geconsolideerde omzet van de Orange Belgium-groep bedroeg 1.251,2 miljoen euro in het volledige jaar 2017, tegenover 1.241,6 miljoen euro in het volledige jaar 2016, een stijging van 0,8 % jaar-op-jaar.

De totale omzet uit diensten bedroeg 1.110,1 miljoen euro in het volledige jaar 2017, tegenover 1.093,3 miljoen euro in het volledige jaar 2016, een stijging van 1,5 % jaar-op-jaar. Dit resultaat kon worden toegeschreven aan de volgende factoren:

- De **geconsolideerde omzet uit mobiele diensten** bedroeg 1.021,4 miljoen euro in het volledige jaar 2017, tegenover 1.020,5 miljoen euro in het volledige jaar 2016, een lichte stijging van +0,1 % jaar-op-jaar. De mvno-inkomsten leverden een bijdrage van 71,1 miljoen euro, in vergelijking met 80,3 miljoen euro in 2016, een daling van 9,1 miljoen euro jaar-op-jaar. Zonder het effect van de lagere mvno-inkomsten zou de groei van de geconsolideerde omzet uit mobiele diensten in 2017 een stijging van 1,1 % jaar-op-jaar hebben vertegenwoordigd, een weerspiegeling van het geslaagde waardemanagement van de productportefeuille en de klantenmix van de onderneming. Bovenop het mvno-effect werd het volledige jaar 2017 ook getroffen door de negatieve bruto-impact op de bedrijfsopbrengsten van 36,4 miljoen euro door de invoering van de Europese roamingverordening. Als we deze impact ook in aanmerking nemen, was de onderliggende groei zelfs nog groter, +5,1 % jaar-op-jaar in het volledige jaar 2017. Dat benadrukt nogmaals hoe sterk de mobiele activiteiten werkelijk zijn gegroeid.
- De **geconsolideerde omzet uit vastelijndiensten** is sterk gestegen, met 21,8 % jaar-op-jaar in het volledige jaar 2017, tot 88,7 miljoen euro. Dit was te danken aan de forse toename van het aantal LOVE-klanten, ondanks de lagere inkomsten uit oude DSL-producten.

De geconsolideerde verkoop van mobiele apparatuur van de Orange Belgium-groep bedroeg in het volledige jaar 2017 117,2 miljoen euro, tegenover 121,6 miljoen euro vorig jaar, een daling van 3,6 % jaar-op-jaar.

Resultaat van bedrijfsactiviteiten vóór afschrijvingen en andere kosten

De aangepaste EBITDA van de Orange Belgium-groep bedroeg in het volledige jaar 2017 302,2 miljoen euro, in vergelijking met 315,7 miljoen euro in het volledige jaar 2016, een daling van 4,3 % jaar-op-jaar. De aangepaste EBITDA-marge bedroeg 27,2 % van de totale omzet uit diensten in het volledige jaar 2017, in vergelijking met 28,9 % een jaar geleden.

Op het niveau van de aangepaste EBITDA moeten er bij de beoordeling van de evolutie van de winstgevendheid in het volledige jaar 2017 drie externe elementen in aanmerking worden genomen:

- De overeenkomst die in december 2016 is gesloten met de Waalse regering, had in het volledige jaar 2016 vervolgens een netto positieve impact van 15,5 miljoen euro. Als de resultaten voor 2016 worden aangepast om rekening te houden met dit effect, zou de groei van de aangepaste EBITDA in het volledige jaar 2017 +0,7 % jaar-op-jaar hebben bedragen.
- De bruto-impact van de EU-roamingverordening op de EBITDA bedroeg 31,9 miljoen euro in het volledige jaar 2017. Als we bijgevolg de positieve impact van de overeenkomst met de Waalse regering en de negatieve impact van de Europese roamingverordening uitsluiten, dan zou de aangepaste EBITDA in het volledige jaar 2017 met 12,7 % jaar-op-jaar zijn gestegen in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar.
- De mvno-inkomsten in het volledige jaar 2017 bedroegen 71,1 miljoen euro, in vergelijking met 80,3 miljoen euro in 2016, een daling van 9,1 miljoen

Aanpassingen aan de gerapporteerde EBITDA (mio €)	2017	2016	Variatie
Aangepaste EBITDA	302,2	315,7	-4,3 %
Aanpassingen	+9,8	+1,4	Nvt
- waarvan overige herstructureringskosten	+9,8	-15,7	Nvt
- waarvan overige operationele inkomsten	+0,1	+17,1	Nvt
Gerapporteerde EBITDA	312,0	317,1	-1,6 %

euro jaar-op-jaar. Omdat er voor mvno's geen kosten voor klantenwerving en marketing zijn, ligt de marge op mvno-groothandelsinkomsten doorgaans hoger dan die voor inkomsten van particuliere klanten, wat impliceert dat de lagere mvno-inkomsten ook een aanzienlijke impact hadden op de aangepaste EBITDA.

De totale operationele kosten bedroegen 949,0 miljoen euro in het volledige jaar 2017, in vergelijking met 926,0 miljoen euro in het volledige jaar 2016. De operationele kosten in verband met het Internet & TV-aanbod, inclusief de maandelijkse groothandelsvergoeding die aan de kabelexploitanten wordt betaald, bedroegen 47,0 miljoen euro in het volledige jaar 2017, in vergelijking met 20,4 miljoen euro in het volledige jaar 2016.

Hierna wordt een overzicht verstrekt van de analyse van de verschillende kosten volgens hun aard:

- De directe kosten bedroegen 565,8 miljoen euro in het volledige jaar 2017, in vergelijking met 530,4 miljoen euro in dezelfde periode vorig jaar, een stijging van 35,4 miljoen euro. In 2017 zijn de materiaalaankopen echter gedaald als gevolg van de lagere verkopen van toestellen en een lager budget voor gesubsidieerde aanbiedingen. De andere directe kosten lieten in het volledige jaar 2017 een aanzienlijke stijging optekenen, voornamelijk door de hogere groothandelsvergoedingen voor kabeltoegang en door de uitgebreidere tv-inhoud in verband met de populariteit van het convergente LOVE-aanbod. De interconnectiekosten bleven relatief stabiel aangezien de lagere kosten voor uitgaande sms-berichten werden gecompenseerd door hogere roamingkosten.
- De personeelskosten bedroegen 131,0 miljoen euro in het volledige jaar 2017, in vergelijking met 130,6 miljoen euro een jaar geleden, een stijging van 0,3 % jaar-op-jaar.
- De indirecte kosten bedroegen 252,3 miljoen euro in het volledige jaar 2017, in vergelijking met 264,9 miljoen euro in dezelfde periode vorig jaar, een daling van 4,8 %. Dit was voornamelijk toe te schrijven aan lagere commerciële kosten en lagere IT- en netwerkkosten in het volledige jaar 2017.

De gerapporteerde EBITDA van de Orange Belgium-groep bedroeg 312,0 miljoen euro in het volledige jaar 2017, in vergelijking met 317,1 miljoen euro een jaar eerder. De gerapporteerde EBITDA-marge bedroeg 28,1 % van de totale omzet uit diensten in het volledige jaar 2017, in vergelijking met 29,0 % een jaar geleden. De aanpassingen van de EBITDA bedroegen +9,8 miljoen euro in het volledige jaar

2017, in vergelijking met +1,4 miljoen euro een jaar geleden. De positieve aanpassingen in het volledige jaar 2017 waren grotendeels toe te schrijven aan een verandering in de voorzieningen doordat een langlopend contract met een partner met wederzijdse instemming werd beëindigd.

Afschrijvingen en andere kosten

De afschrijvingen en andere kosten van de Orange Belgium-groep bedroegen 230,1 miljoen euro in het volledige jaar 2017, tegenover 210,3 miljoen euro in 2016, wat neerkomt op een stijging van 9,4 % jaar-op-jaar. De stijging in de afschrijvingen van 19,8 miljoen euro voor het volledige jaar 2017 hield grotendeels verband met de afschrijving van geactiveerde apparatuur bij de klant (decoders, modems en afstandsbedieningen die door klanten worden gebruikt), en de daarmee gepaard gaande activerings- en installatiekosten van het Orange Internet + TV-aanbod. Doorgaans hebben dergelijke activa een lagere gebruiksduur dan de traditionele netwerkinvesteringen.

Elk jaar test de Orange Belgium-groep goodwill op bijzondere waardeverminderingen, op basis van de realiseerbare waarde met behulp van een model voor gediscoteerde kasstromen. Eind december 2017 is er voor Orange Luxembourg een bijzondere waardevermindering van goodwill van 17,9 miljoen euro opgenomen. Een jaar geleden werd gestreefd naar een ommekeer voor de periode van 2016-2020, met een samengestelde jaarlijkse groei van de omzet en de aangepaste EBITDA van respectievelijk 9 % en 32 %, terwijl de investeringsuitgaven naar verwachting relatief stabiel zouden blijven. Hoewel de commerciële en financiële prestaties van Orange Luxembourg in 2017 opmerkelijk zijn verbeterd, hebben concurrentie en regelgeving ontegensprekelijk een impact gehad op de geraamde kasstromen.

EBIT

De geconsolideerde EBIT van de Orange Belgium-groep bedroeg 64,6 miljoen euro in het volledige jaar 2017, in vergelijking met 107,2 miljoen euro in dezelfde periode vorig jaar. De EBIT-marge bedroeg in het volledige jaar 2017 5,8 % van de omzet uit diensten, in vergelijking met 9,8 % vorig jaar. De daling kan worden verklaard door de lagere gerapporteerde EBITDA, de hogere afschrijvingskosten en het effect van de opname van een bijzonder waardevermindervingsverlies op goodwill in verband met Orange Luxembourg van 17,9 miljoen euro.

Financieel resultaat

Het financieel resultaat in het volledige jaar 2017 bedroeg -4,9 miljoen euro, iets beter dan het resultaat van -6,5 miljoen euro dat in 2016 werd bereikt. Dit kan worden verklaard door de lagere kosten van de bruto financiële schuld vanwege de lagere uitstaande schuld.

Belastingen

De belastinguitgaven voor het volledige jaar 2017 bedroegen 18,6 miljoen euro, in vergelijking met 24,1 miljoen euro in 2016. Het effectieve belastingtarief van Orange Belgium voor het volledige jaar 2017 kwam uit op 31,2 %, in vergelijking met 23,9 % voor het volledige jaar 2016. Het verschil is voornamelijk

toe te schrijven aan de impact van de niet-aftrekbare bijzondere waardevermindering van de participatie in Orange Luxembourg.

Nettowinst

De geconsolideerde nettowinst van de Orange Belgium-groep bedroeg 41 miljoen euro in het volledige jaar 2017, inclusief de bijzondere waardevermindering van goodwill van 17,9 miljoen euro in verband met Orange Luxembourg, in vergelijking met 76,6 miljoen euro een jaar eerder. Bijgevolg bedroeg de nettowinst per aandeel 0,68 euro in het volledig jaar 2017, in vergelijking met 1,28 euro in dezelfde periode vorig jaar.

2.2 Geconsolideerde staat van financiële positie

Samenvatting geconsolideerde staat van financiële positie (mio €)	2017	2016	Variatie
Goodwill	66,4	80,1	-13,6
Overige immateriële vaste activa	304,0	320,8	-16,8
Materiële vaste activa	809,9	830,0	-20,0
Totaal activa	1.436,3	1.524,2	-88,0
Netto financiële schuld	312,8	338,0	-25,2
Totaal eigen vermogen	542,0	532,4	9,6

De geconsolideerde staat van financiële positie bedroeg 1.436,3 miljoen euro op 31 december 2017, tegenover 1.524,2 miljoen euro aan het einde van het vorige boekjaar.

De vaste activa bedroegen 1.197,9 miljoen euro aan het einde van 2017, in vergelijking met 1.249,1 miljoen euro aan het einde van 2016, en bestonden uit de volgende posten:

- Goodwill van 66,4 miljoen euro als gevolg van:
 - de overname van Mobistar Affiliate nv (10,6 miljoen euro) in 2001;
 - de overname van Orange Communications Luxembourg (70,9 miljoen euro) in 2007, aangepast met 2,2 miljoen euro (daling) na de verwerving van de resterende aandelen van Orange Communications Luxembourg in 2008;
 - de overname van MES in 2010 (0,8 miljoen euro);
 - de overname van A3Com (4,2 miljoen euro) in 2017;
 - de goodwill is in de loop van het jaar getest op bijzondere waardeverminderingen. Voor Orange Communications Luxembourg werd er per het einde van het jaar een bijzondere waardevermindering van 17,9 miljoen euro geboekt, aangezien de realiseerbare waarde niet meer bedroeg dan de boekwaarde. De overige goodwill is ongewijzigd gebleven.
- De immateriële vaste activa vertegenwoordigen eind 2017 een nettowaarde van 304,0 miljoen euro, in vergelijking met 320,8 miljoen euro aan het einde van 2016. De waarde in verband met de licenties is als volgt (respectievelijk aanschaffingswaarde, nettoboekwaarde aan het einde van de periode en resterende afschrijvingsduur):

- 2G (verlenging 900 & 1800 MHz): 76,8 miljoen euro, 45,9 miljoen euro, 38 maanden;
- 3G (2,1 GHz): 149,0 miljoen euro, 30,4 miljoen euro, 39 maanden;
- 4G (2,6 GHz): 20,0 miljoen euro, 17,1 miljoen euro, 113 maanden;
- 4G (800 MHz): 120,0 miljoen euro, 96,3 miljoen euro, 191 maanden.

- De materiële vaste activa, voornamelijk netwerkfaciliteiten en apparatuur, bedroegen 809,9 miljoen euro aan het einde van het boekjaar 2017, in vergelijking met 830,0 miljoen euro aan het einde van het boekjaar 2016.
- In 2012 heeft de Orange Belgium-groep in een nieuwe Belgische vennootschap (IRISnet cvba) geïnvesteerd voor een bedrag van 3,5 miljoen euro, wat overeenkomt met 28,16 % van het eigen vermogen. Deze vennootschap wordt beschouwd als een geassocieerde deelneming. IRISnet heeft zijn activiteiten op 1 november 2012 gestart. Het afwijkende cijfer in de geconsolideerde resultaten van het jaar 2017 weerspiegelt het aandeel in het resultaat van IRISnet cvba voor het jaar 2017.
- In 2015 heeft de Orange Belgium-groep een Belgische vennootschap (Walcom nv) overgenomen voor een bedrag van 5 miljoen euro. De overname had betrekking op 99,92 % van de 1.250 aandelen van Walcom nv (1 aandeel wordt gehouden door Atlas Services Belgium nv). Het afwijkende cijfer in de geconsolideerde resultaten van het jaar 2017 weerspiegelt het resultaat van Walcom nv.
- In 2016 heeft de Orange Belgium-groep in een Belgische vennootschap (Belgian Mobile ID nv) geïnvesteerd voor een bedrag van 1,7 miljoen euro.

Orange Belgium nv heeft direct of indirect minder dan 20 procent van de stemrechten en oefent geen invloed van betekenis uit. Belgian Mobile Wallet nv zal dan ook geen deel uitmaken van de consolidatiekring van Orange Belgium nv.

- Op 1 juni 2017 heeft Orange Belgium 7 winkels overgenomen van Easy Phone nv. De activiteiten van deze vennootschap en enkele activiteiten van Walcom nv zijn geïntegreerd in twee nieuwe ondernemingen: Walcom Liège nv en Walcom Business Solutions nv. Het afwijkende cijfer in de geconsolideerde resultaten van het jaar 2017 weerspiegelt het resultaat van Walcom Liège nv en Walcom Business Solutions nv.
- In oktober 2017 heeft de Orange Belgium-groep geïnvesteerd in twee Belgische vennootschappen: A3Com nv voor een bedrag van 4,7 miljoen euro en A&S Partners nv voor een bedrag van 5,0 miljoen euro. Orange Belgium houdt 100 % van de aandelen van beide vennootschappen. Het afwijkende cijfer in de geconsolideerde resultaten van het jaar 2017 weerspiegelt het resultaat van A3Com nv en A&S Partners nv. De netto uitgestelde belastingvorderingen, die voornamelijk betrekking hebben op de investeringsaftrek, op de tijdelijke verschillen als gevolg van de ontwikkelingskosten voor intranetsites, op de afschrijving van ontmantelingsactiva en simkaarten, en de integratie van de overgedragen verliezen van Orange Communications Luxembourg, bedroegen 11,3 miljoen euro aan het einde van 2017.

De vlottende activa stegen ten opzichte van vorig boekjaar, van 275,1 miljoen euro eind 2016 naar 238,4 miljoen euro eind 2017. Ze bestaan uit de volgende elementen:

- De goederenvoorraden voor een bedrag van 24,9 miljoen euro, een daling van 5,7 miljoen euro ten opzichte van 2016. Deze daling kan voornamelijk worden verklaard door de lagere voorraden van mobiele apparatuur aan het einde van het jaar (smartphones).
- De handelsvorderingen voor een bedrag van 184,8 miljoen euro eind 2017, tegenover 175,7 miljoen euro eind 2016. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan hogere roaming- en interconnectieopbrengsten. Ook de hogere omzet uit diensten had aan het einde van het jaar een impact op de handelsvorderingen.
- De overige vlottende activa en vooruitbetaalde kosten bleven vrijwel op hetzelfde niveau en vertoonden een lichte stijging van 13,1 miljoen euro aan het einde van 2016 tot 13,7 miljoen euro eind 2017.
- De geldmiddelen en kasequivalenten bedroegen eind 2017 13,0 miljoen euro, een daling van 38,4 miljoen euro sinds het einde van het boekjaar 2016. In het kasstroomoverzicht wordt gedetailleerde informatie verstrekt over de bewegingen die aanleiding gaven tot deze evolutie.

Het totale eigen vermogen steeg in de loop van het boekjaar 2017 met 9,6 miljoen euro, van 532,4 miljoen euro tot 542,0 miljoen euro:

- Het geplaatst kapitaal bleef stabiel op 131,7 miljoen euro.
- De wettelijke reserve stemt overeen met 10 % van het maatschappelijk kapitaal.
- De evolutie van de overgedragen winst (11,8 miljoen euro) is het resultaat van de nettowinst van de periode (41,7 miljoen euro) en de betaling van het dividend voor 2016 (30,0 miljoen euro).
- De kosten van transacties met het eigen vermogen en andere eigenvermogenstransacties (2,5 miljoen euro).

De langlopende verplichtingen daalden van 465,4 miljoen euro aan het einde van 2016 tot 394,0 miljoen euro aan het einde van 2017, voornamelijk door de terugbetaling van langlopende schulden voor een totaal van 70,1 miljoen euro in verband met de niet gewaarborgde kredietfaciliteitsovereenkomst die in 2021 vervalt.

De kortlopende verplichtingen daalden van 526,4 miljoen euro aan het einde van 2016 tot 500,2 miljoen euro aan het einde van 2017. De verhouding tussen de netto financiële schuld en de aangepaste EBITDA bedroeg eind december 2017 1,0x, in vergelijking met 1,1x eind december 2016.

3. Statutaire jaarrekeningen 2017 van Orange Belgium S.A.

De statutaire resultatenrekening en balans worden gepresenteerd op pagina's 94 tot 97. Voor de uitgebreide jaarrekeningen van Orange Belgium S.A. verwijzen wij naar de website van de Balanscentrale (<http://www.nbb.be/en>). De belangrijkste wijzigingen in de statutaire winst- en verliesrekening en de balans zijn in essentie identiek aan die besproken in sectie 2 van dit beheersverslag.

4. Gebeurtenissen na de verslagperiode en tendensen

Gebeurtenissen na de verslagperiode

Er hebben zich na de verslagperiode geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan.

Tendensen

De Orange Belgium-groep verwacht dat het commerciële momentum voor zijn mobiele activiteiten ook in 2018 aanhoudt, en beoogt daarom een verdere stijging van het aantal postpaidklanten, evenals het aantal convergente LOVE-klanten. Wat zijn positie als convergente speler betreft, herhaalt Orange Belgium zijn commerciële doelstelling op middellange termijn: een breedbandmarktaandeel van 10 %. Om voor de kabelactiviteiten een break-evenpunt te bereiken, levert Orange Belgium actieve inspanningen om zijn operationele efficiëntie te verbeteren. De belangrijkste

verbetering moet echter komen van de redelijkheid van de toezichthouders om de huidige financiële en operationele voorwaarden voor groothandelstoegang tot de kabel in België aanzienlijk te verbeteren. Er moet in beide componenten vooruitgang worden geboekt om een billijke en werkelijke concurrentie op de vastelijsmarkt in België te garanderen.

De Orange Belgium-groep heeft voor 2018 een ambitieuze doelstelling vooropgesteld. Ze verwacht dat de totale omzet uit diensten in 2018 voor het derde opeenvolgende jaar zal groeien en streeft in 2018 naar een aangepaste EBITDA tussen 280 en 300 miljoen euro. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de financiële resultaten van 2018 in sterke mate zullen worden beïnvloed door het verlies van bijna 30 miljoen euro aan mvno-inkomsten. Ook wordt er rekening gehouden met de laatste nadelige bruto-impact van de Europese roamingverordening op de omzet en de EBITDA van respectievelijk 26 en 17 miljoen euro. Dit streefdoel voor de aangepaste EBITDA benadrukt de verwachting dat de kleinhandelsactiviteiten van de Orange Belgium-groep aanzienlijk zullen groeien dankzij de voortdurende capaciteit om inkomsten te genereren uit haar mobiele netwerk en vanwege haar duurzame focus op operationele efficiëntie. Daarnaast verwacht de Orange Belgium-groep dat de kerninvesteringen (d.w.z. de totale investeringen zonder alle kabelgerelateerde investeringen) in 2018 redelijk stabiel zullen blijven in vergelijking met 2017.

Om deze ambitie kracht bij te zetten, positioneert Orange Belgium zich vanaf 2018 als een uitdager op de markt die zich focust op wat essentieel is voor zijn klanten.

5. Geschillen

Masten: Sinds 1997 heffen bepaalde gemeenten en vier provincies op jaarbasis lokale belastingen op pylons, masten of antennes die op hun grondgebied worden geplaatst. Orange Belgium blijft fiscale bezwaren indienen tegen elk belastingaanslagbiljet dat voor deze lokale belastingen op pylons, masten of antennes wordt ontvangen. Deze belastingen worden momenteel betwist voor de burgerlijke rechtbanken (rechtbank van eerste aanleg - fiscale kamer en hoven van beroep).

Op 22 december 2016 hebben de drie mobiele operatoren en de Waalse regering een principeakkoord gesloten over de belasting van mobiele infrastructuur in het Waalse gewest voor de periode van 2016-2019, en kwamen ze overeen om een schikking te treffen over het geschil over de Waalse gewestelijke belastingen voor 2014.

Orange Belgium verbindt zich ertoe om een bedrag van 16,1 miljoen euro te betalen over een periode van 4 jaar (van 2016 tot 2019) en om een extra bedrag van 20 miljoen euro te investeren in telecommunicatieinfrastructuur in Wallonië in de periode tussen 2016 en 2019.

Op zijn beurt verbindt het Waalse Gewest zich ertoe om niet langer belasting te heffen op telecommunicatieinfrastructuur en een wettelijk, reglementair en administratief kader te creëren voor een vlotte aanwending ervan. Ook zal het Waalse Gewest belastingheffing op telecommunicatieinfrastructuur door gemeenten en provincies ontmoedigen.

In 2017 hebben verschillende Waalse gemeenten en provincies belastingen op telecommunicatieinfrastructuur geheven.

De operatoren zullen het recht hebben om dergelijke lokale belastingen die in 2016 tot 2019 door Waalse gemeenten of provincies zijn geheven, in mindering te brengen op de schikking van 2019 en de investeringsbedragen.

Sociale tarieven: Op 26 januari 2013 hebben Orange Belgium en Base de wet ter omzetting van de Europese Telecomrichtlijnen aangevochten voor het Grondwettelijk Hof en dit voor wat betreft de compensatieregeling en het retroactieve effect met betrekking tot de sociale tarieven. Het Grondwettelijk Hof besloot begin februari 2016 op basis van het arrest van het Europese Hof dat de mobiele diensten niet aan de voorwaarden van het stelsel van de sociale tarieven en hun specifieke financiering door de sector voldeden. Er wordt verwacht dat het wettelijke kader in 2018 zal worden herzien om rekening te houden met een recent rapport van het BIPT dat verwijst naar de vereiste aanpassingen voor het wettelijke kader van de universele dienstverlening.

Regulering van breedband en kabel:

Midden 2011 besloten de 4 mediaregulatoren om de kabeloperatoren toegangs- en wederverkoopverplichtingen op te leggen, in het bijzonder de doorverkoop van analoge tv, de toegang tot het digitale tv-platform en de doorverkoop van breedbanddiensten in combinatie met tv. De kabeloperatoren vochten deze beslissingen aan voor het hof van beroep, dat deze aanvechtingen verwierp. In december 2015 startten Telenet en Coditel/AIESH een procedure tegen deze arresten in hoger beroep voor het Hof van Cassatie. De beroepsprocedure van Coditel/AIESH werd in april 2017 verworpen. Die van Telenet loopt nog.

In december 2013 hebben de mediaregulatoren beslissingen genomen over de prijs van groothandelskabeldiensten. In februari 2016 hebben de regulatoren bijkomende prijsbeslissingen genomen die de beslissingen van december 2013 aanvullen. De kabeloperatoren en Orange Belgium hebben tegen alle beslissingen beroep aangetekend voor het hof van beroep. Op 25 oktober 2017 heeft het hof van beroep alle prijsbeslissingen vernietigd om verschillende redenen, waaronder een gebrek aan voldoende motivatie. Het hof besloot de effecten van de beslissingen tot 30 april 2018 te handhaven.

Tarieven voor vaste gespreksafgiftediensten

(FTR): Op 25 augustus 2016 heeft het BIPT zijn besluit betreffende 'de groothandelstarieven voor gespreksafgiftediensten op het openbaar telefoonnetwerk verzorgd op een vaste locatie' (het 'FTR-besluit') gepubliceerd. 3StarsNet en Proximus vochten het FTR-besluit aan, onder meer vanwege de verouderde marktanalyse (2012), procedurele gebreken en fouten in het kostenmodel. In maart 2017 heeft het hof van beroep het FTR-besluit vernietigd om procedurerechten, namelijk dat de Belgische mededingingsautoriteit onvoldoende werd geraadpleegd.

Toegang tot het kabelnetwerk van Coditel

Brabant (Telenet): Nadat Orange Belgium de gedeeltelijke voorafbetaling voor de set-upkosten van groothandelstoegang had uitgevoerd, heeft Coditel Brabant (Telenet) deze toegang niet binnen de reglementaire periode van 6 maanden verleend. Daardoor, en omdat er onvoldoende vooruitgang werd geboekt in de ontwikkeling van een effectieve groothandelsdienst, zag Orange Belgium zich eind december 2016 genoodzaakt om een gerechtelijke procedure te starten tegen Coditel/Telenet wegens niet-naleving van zijn reglementaire verplichtingen. Er zijn in 2017 conclusies uitgewisseld en pleidooien zijn gepland voor medio 2018.

Toegang tot het kabelnetwerk van Telenet – eigen

kanaal: Op basis van de beslissingen over de gereguleerde toegang tot de kabelnetwerken heeft Orange Belgium het recht om zijn retailklanten voor tv 'eigen kanalen' aan te bieden, d.w.z. kanalen die commercieel niet door de kabeloperatoren worden aangeboden. Terwijl VOO een dergelijk eigen kanaal van Orange Belgium (Eleven Sports 3) in zijn netwerk heeft opgenomen, weigert Telenet een dergelijke dienst te leveren tegen redelijke voorwaarden. Begin 2018 heeft Orange Belgium dan ook een gerechtelijke procedure gestart tegen Telenet voor de rechtbank van koophandel van Antwerpen op basis van een inbreuk door Telenet van zijn reglementaire verplichtingen.

Lycamobile: Op 19 februari 2016 startten Lycamobile Belgium Limited en Lycamobile bvba een procedure tegen Orange Belgium (destijds Mobistar) voor de rechtbank van koophandel te Brussel met een schadeclaim wegens de vermeende laattijdige lancering van de 4G-diensten van Lycamobile. De zaak werd gepleit voor de rechtbank op de zitting van 10 maart 2017. Bij vonnis van 12 mei 2017 wees de rechtbank van koophandel te Brussel de vordering van Lycamobile integraal af en veroordeelde ze Lycamobile tot betaling aan Orange Belgium van een bedrag van 18.000 euro ten titel van rechtsplegingsvergoeding. Het vonnis werd op 3 juli 2017 betekend aan Lycamobile. Lycamobile heeft het bedrag van 18.000 euro vervolgens aan Orange Belgium betaald. Lycamobile heeft op 11 augustus 2017 beroep aangetekend tegen dit vonnis voor het hof van

beroep te Brussel. De inleidingszitting vond plaats op 21 september 2017. Tijdens deze zitting werd door de partijen een conclusiekalender overeengekomen. De partijen wisselen momenteel beroepsconclusies uit. Er is nog geen pleitdatum vastgelegd.

Agentuurovereenkomst: Een voormalige handelsagent heeft voor de Brusselse rechtbank van koophandel een procedure gestart om een schadevergoeding te verkrijgen voor de beëindiging van zijn agentuurovereenkomst. De agent eist een schadevergoeding voor een bedrag van circa 16,9 miljoen euro. Orange Belgium is ervan overtuigd dat de claim althans voor het grootste deel ongegrond is. Orange Belgium heeft een tegenclaim ingediend voor een waarde van ongeveer 14,6 miljoen euro. De procedure is gestart in juli 2011. De zaak werd gepleit op de zitting van 14 januari 2013. Bij vonnis van 22 april 2013 oordeelde de rechtbank van koophandel te Brussel dat zowel de claim van de voormalige agent als de claim van Orange Belgium gedeeltelijk gegrond was. Teneinde de omvang van de wederzijds te betalen schadevergoedingen te berekenen, werd een gerechtsdeskundige aangesteld. De gerechtelijke expertise heeft verschillende jaren in beslag genomen. De partijen hebben uiteindelijk een minnelijke schikking bereikt in dit dossier. We wachten thans op de formele stopzetting van de aanhangige procedures door de rechtbank.

6. Overige bekendmakingen vereist in overeenstemming met art. 96 en 119 van het Belgische Wetboek van Vennootschappen

Art 96 §1.4 - Onderzoek en ontwikkeling:

activiteiten worden in dit opzicht uitgevoerd en met name op het gebied van de dienstverlening inzake het kabelaanbod. Orange Belgium heeft onlangs een patent ontwikkeld en maakt gebruik van fiscale aftrekposten naar aanleiding van haar onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten.

Art 96 §1.7 - Eigen aandelen: er dient verwezen te worden naar toelichting 9 van de IFRS-jaarrekening.

Art 96 §1.7 - Gebruik van financiële instrumenten: er dient te worden verwezen naar toelichting 8 van de IFRS-jaarrekening.

Art 96 §4 / Art 119 §2 - Niet-financiële

informatieverstrekking: In overeenstemming met Art 96 §4 en Art 119 §2, is Orange Belgium NV vrijgesteld van de verplichting om niet-financiële informatie voor te bereiden en openbaar te maken, aangezien het een dochteronderneming van Orange SA is, die reeds een geconsolideerd jaarverslag van de raad van bestuur opstelt in overeenstemming met de toepasselijke EU-richtlijn.

Geconsolideerde financiële staten 2017

Geconsolideerde financiële staten	p.47
Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat	p.48
Geconsolideerde staat van financiële positie	p.49
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	p.50
Geconsolideerd overzicht van vermogensmutaties	p.51
Gesegmenteerde informatie	p.52
 Toelichting bij de geconsolideerde financiële staten	 p.55
Toelichting 1: Beschrijving van de activiteiten en grondslagen	p.55
Toelichting 2: Omzet en (handels)vorderingen	p.62
Toelichting 3: Kosten, vooruitbetaalde kosten en voorraden	p.64
Toelichting 4: Goodwill	p.67
Toelichting 5: Overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa	p.68
Toelichting 6: Belastingen en heffingen	p.72
Toelichting 7: Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	p.74
Toelichting 8: Financiële activa, verplichtingen en financieel resultaat	p.74
Toelichting 9: Eigen vermogen	p.78
Toelichting 10: Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	p.78
Toelichting 11: (Niet-)courante voorzieningen	p.79
Toelichting 12: Verbonden partijen	p.80
Toelichting 13: Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving	p.81
Toelichting 14: Gebeurtenissen na balansdatum	p.91

Tenzij anders aangegeven verwijzen de begrippen “de onderneming” en “Orange Belgium nv” naar Orange, naamloze vennootschap (voorheen Mobistar), en verwijzen de begrippen ‘Orange Belgium’, ‘de Groep’ en ‘de Orange Belgium-groep’ naar het geheel van Orange Belgium en zijn geconsolideerde dochterondernemingen.

1. Geconsolideerde financiële staten

1.1 Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

		in duizend EUR	
Ref.		31.12.2017	31.12.2016
2	Omzet uit mobiele diensten	1 021 445	1 020 519
2	Omzet uit vastelijndiensten	88 667	72 784
2	Overige opbrengsten	23 886	26 783
2	Verkoop van mobiele apparatuur	117 217	121 558
2	Totale omzet	1 251 215	1 241 644
3	Aankoop van apparatuur	-187 208	-190 730
3	Overige directe bedrijfskosten	-378 564	-339 671
3	Directe bedrijfskosten	-565 772	-530 401
3	Personeelskosten	-130 980	-130 644
3	Commerciële kosten	-43 083	-52 810
3	Overige IT- en netwerkuitgaven	-86 641	-93 453
3	Kosten m.b.t. terreinen en gebouwen	-57 679	-55 295
3	Algemene kosten	-67 093	-58 676
3	Overige indirecte inkomsten	21 559	24 308
3	Overige indirecte bedrijfskosten	-19 345	-29 013
3	Indirecte bedrijfskosten	-252 282	-264 939
	Aangepaste EBITDA	302 181	315 660
3	Aanpassingen	9 823	1 394
	waarvan herstructureringskosten*	9 766	-15 695
	waarvan overige operationele inkomsten	57	17 089
	Gerapporteerde EBITDA	312 004	317 054
5	Afschrijvingen	-230 066	-210 270
4	Bijzondere waardevermindering van goodwill	-17 865	
	Aandeel in winst (verlies) van geassocieerde deelnemingen	349	410
	Bedrijfswinst (EBIT)	64 422	107 194
8	Financieel resultaat	-4 880	-6 457
8	Financiële kosten	-4 880	-6 457
6	Belastingen	-18 590	-24 126
	Nettowinst van de periode**	40 952	76 611
	Aandeel van de groep in de winst van de periode	40 952	76 611
GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN HET TOTAALRESULTAAT			
	Nettowinst van de periode	40 952	76 611
	Overige baten en lasten (kasstroomafdekking na belasting)	745	-1 286
	Totaalresultaat van de periode	41 697	75 325
	Aandeel van de groep in het totaalresultaat	41 697	75 325
	Gewone winst of gewoon verlies per aandeel (in EUR)	0,68	1,28
	Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (excl. ingekochte eigen aandelen)	59 872 914	60 000 345
	Verwaterde nettowinst per aandeel (in EUR)	0,68	1,28
	Verwaterd gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (excl. ingekochte eigen aandelen)	59 872 914	60 000 345

* Herstructureringskosten bestaan uit kosten in verband met de beëindiging van contracten en ontslagvergoedingen (zie toelichting 3 - Kosten).

** Aangezien er geen beëindigde bedrijfsactiviteiten zijn, stemt de nettowinst of het nettoverlies van de periode overeen met het resultaat van de voortgezette bedrijfsactiviteiten.

1.2 Geconsolideerde staat van financiële positie

		in duizend EUR	
Ref.		31.12.2017	31.12.2016
	ACTIVA		
4	Goodwill	66 438	80 080
5	Overige immateriële vaste activa	303 971	320 789
5	Materiële vaste activa	809 934	829 971
7	Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	4 021	3 722
8	Financiële vaste activa	1 542	2 024
2	Overige vaste activa	729	255
6	Uitgestelde belastingvorderingen	11 264	12 263
	Totaal vaste activa	1 197 899	1 249 104
3	Vorraden	24 930	30 632
2	Handelsvorderingen	184 836	175 677
8	Vlottende financiële activa	469	452
8	Kortlopende derivaten (vorderingen)	68	3 131
2	Overige vlottende activa	2 670	994
6	Terug te vorderen operationele belastingen en heffingen	1 370	652
	Actuele belastingvorderingen	1	
3	Vooruitbetaalde kosten	11 003	12 131
8	Geldmiddelen en kasequivalenten	13 012	51 444
	Totaal vlottende activa	238 359	275 113
	Totaal activa	1 436 258	1 524 217
	EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		
9	Kapitaal	131 721	131 721
	Wettelijke reserve	13 172	13 172
	Overgedragen winst (excl. wettelijke reserve)	399 607	387 804
	Ingekochte eigen aandelen	-2 476	-279
	Aandeel van de groep in het eigen vermogen	542 024	532 418
	Totaal eigen vermogen	542 024	532 418
8	Langlopende financiële verplichtingen	319 615	389 043
8	Langlopende derivaten (verplichtingen)	2 973	4 659
	Langlopende personeelsbeloningen	274	638
5/11	Langlopende voorzieningen voor ontmanteling	65 891	65 596
11	Overige langlopende verplichtingen	2 820	3 759
6	Uitgestelde belastingverplichtingen	2 475	1 687
	Totaal langlopende verplichtingen	394 048	465 382
8	Kortlopende financiële verplichtingen	6 066	236
8	Kortlopende derivaten (verplichtingen)	68	3 131
8	Te betalen kortlopende vaste activa	56 210	68 757
3/8	Handelsschulden	212 562	167 695
3	Kortlopende personeelsbeloningen	30 017	31 788
5	Kortlopende voorzieningen voor ontmanteling	1 040	1 023
3	Kortlopende voorzieningen voor herstructurering	1 812	16 772
3/11	Overige kortlopende verplichtingen	12 667	11 409
6	Te betalen operationele belastingen en heffingen	94 217	110 000
6	Actuele belastingschulden	23 259	56 923
3	Uitgestelde opbrengsten	62 268	58 683
	Totaal kortlopende verplichtingen	500 186	526 417
	Totaal eigen vermogen en verplichtingen	1 436 258	1 524 217

1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht

in duizend EUR

Ref.		31.12.2017	31.12.2016
	Kasstroomen uit bedrijfsactiviteiten		
	Geconsolideerde nettoresultaat	40 952	76 611
	Aanpassingen om een aansluiting te verschaffen tussen het nettoresultaat en de kasstromen uit bedrijfsactiviteiten		
6	Operationele belastingen en heffingen	8 451	18 203
	Winsten (verliezen) op afstotingen	-1 607	
5	Afschrijvingen, waardeverminderingen en bijzondere waardeverminderingen	230 066	210 270
	Wijziging in voorzieningen	-17 826	-7 842
	Bijzondere waardevermindering van goodwill	17 865	
7	Aandeel in de winst (het verlies) van geassocieerde deelnemingen	-349	-410
	Operationele nettovalutatransacties en derivaten	-238	-269
8	Nettofinancieringskosten	4 880	6 457
6	Winstbelasting	18 590	24 126
	Op aandelen gebaseerde vergoedingen	120	314
	Wijzigingen in werkkapitaalvereisten		
3	Daling (stijging) in voorraden, bruto	5 731	-8 440
2	Daling (stijging) in handelsvorderingen, bruto	-7 173	32 658
3	Stijging (daling) in handelsschulden	44 513	470
	Wijzigingen in andere activa en verplichtingen	3 709	-12 852
	Overige kasuitstromen van nettogeldmiddelen		
3	Betaalde operationele belastingen en heffingen	-24 714	-22 243
	Betaalde rente en rentegevolgen voor derivaten, netto	-3 831	-5 405
6	Betaalde winstbelasting	-52 365	-12 760
	Nettokasstromen uit bedrijfsactiviteiten	266 774	298 888
	Kasstroomen uit investeringsactiviteiten		
	Aankopen (verkoop) van materiële vaste activa en immateriële activa		
5	Aankoop van materiële vaste activa en immateriële activa	-188 377	-167 643
	Stijging (daling) in te betalen vaste activa	-12 547	-60 062
	Organische kasstroom*	65 912	71 183
	Betaalde geldmiddelen voor beleggingen, na aftrek van verworven geldmiddelen	-8 196	-2 067
	Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures, na aftrek van verworven geldmiddelen		-20
	Overige opbrengsten uit de verkoop van beleggingen in effecten, na aftrek van overgedragen geldmiddelen	100	1
	Daling (stijging) in effecten en andere financiële activa	96	1 062
	Nettokasstromen gebruikt voor investeringsactiviteiten	-208 924	-228 729
	Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
8	Aflossingen en terugbetalingen van langlopende schuld	-70 070	-19 940
	Stijging (daling) van banktegoeden en kortlopende leningen	5 948	-8 210
	Inkoop van eigen aandelen	-2 197	-279
	Kapitaalverhoging (-verlaging) – eigenaars van de moedermaatschappij		20
9	Dividenden uitgekeerd aan de eigenaars van de moedermaatschappij	-30 025	-15
	Nettokasstromen gebruikt voor financieringsactiviteiten	-96 344	-28 424
	Nettowijziging in geldmiddelen en kasequivalenten	-38 494	41 735
8	Geldmiddelen en kasequivalenten – saldo in het begin van de periode	51 444	9 709
	waarvan geldmiddelen	4 125	3 163
	waarvan kasequivalenten	47 319	6 546
	Wijziging in geldmiddelen en kasequivalenten	-38 494	41 735
	Effect van wisselkoersschommelingen op geldmiddelen en kasequivalenten en andere niet-monetaire effecten		
8	Geldmiddelen en kasequivalenten – saldo aan het einde van de	13 012	51 444
	waarvan geldmiddelen	8 726	4 125
	waarvan kasequivalenten	4 286	47 319

* Nettokasstromen uit bedrijfsactiviteiten verminderd met de aankoop van materiële en immateriële vaste activa en verhoogd met de verkoop van materiële en immateriële vaste activa.

1.4 Geconsolideerd overzicht van vermogensmutaties

	in duizend EUR				
	Kapitaal	Wettelijke reserve	Overgedragen winst	Ingekochte eigen aandelen	Totaal eigen vermogen
Saldo per 1 januari 2017	131 721	13 172	387 804	-279	532 418
Nettowinst van de periode			40 952		40 952
Overige baten en lasten			745		745
Totaalresultaat van de periode			41 697		41 697
Overige			113		113
Eigen aandelen				-2 197	-2 197
Gedeclareerde dividenden			-30 007		-30 007
Saldo per 31 december 2017	131 721	13 172	399 607	-2 476	542 024

	in duizend EUR				
	Kapitaal	Wettelijke reserve	Overgedragen winst	Ingekochte eigen aandelen	Totaal eigen vermogen
Saldo per 1 januari 2016	131 721	13 172	312 214		457 107
Nettowinst van de periode			76 611		76 611
Overige baten en lasten			-1 286		-1 286
Totaalresultaat van de periode			75 325		75 325
Overige			265		265
Eigen aandelen				-279	-279
Saldo per 31 december 2016	131 721	13 172	387 804	-279	532 418

1.5 Gesegmenteerde informatie

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat voor het jaar afgesloten op 31 december 2017

31.12.2017	in duizend EUR			
	België	Luxemburg	Intergroeps-eliminaties	Orange Belgium-groep
Omzet uit mobiele diensten	978 268	46 458	-3 281	1 021 445
Omzet uit vastelijndiensten	82 703	5 964		88 667
Overige opbrengsten	21 868	2 029	-11	23 886
Verkoop van mobiele apparatuur	114 647	10 805	-8 235	117 217
Totale omzet	1 197 486	65 256	-11 527	1 251 215
Directe bedrijfskosten	-540 814	-36 484	11 526	-565 772
Personeelskosten	-121 331	-9 649	0	-130 980
Indirecte bedrijfskosten	-241 170	-11 113	1	-252 282
Aangepaste EBITDA	294 171	8 010	0	302 181
Gerapporteerde EBITDA	304 035	7 969	0	312 004

Geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat voor het jaar afgesloten op 31 december 2016

31.12.2016	in duizend EUR			
	België	Luxemburg	Intergroeps-eliminaties	Orange Belgium-groep
Omzet uit mobiele diensten	980 270	44 319	-4 070	1 020 519
Omzet uit vastelijndiensten	68 400	4 384		72 784
Overige opbrengsten	25 455	1 361	-33	26 783
Verkoop van mobiele apparatuur	121 936	11 574	-11 952	121 558
Totale omzet	1 196 061	61 638	-16 055	1 241 644
Directe bedrijfskosten	-513 098	-32 988	15 685	-530 401
Personeelskosten	-121 055	-9 589	0	-130 644
Indirecte bedrijfskosten	-251 200	-14 109	370	-264 939
Aangepaste EBITDA	310 708	4 952	0	315 660
Gerapporteerde EBITDA	312 102	4 952	0	317 054

Geconsolideerde staat van financiële positie voor het jaar afgesloten op 31 december 2017

	in duizend EUR			
31.12.2017	België	Luxemburg	Eliminaties	Orange Belgium-groep
Goodwill	15 574	50 864		66 438
Overige immateriële vaste activa	300 097	3 874		303 971
Materiële vaste activa	789 258	20 676		809 934
Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	4 021			4 021
Vaste activa opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	1 542			1 542
Overige	7 099	4 894		11 993
Totaal vaste activa	1 117 591	80 308	0	1 197 899
Voorraden	21 888	3 042		24 930
Handelsvorderingen	185 708	1 496	-2 368	184 836
Vooruitbetaalde kosten	7 100	3 903		11 003
Flottende activa opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	8 268	4 812		13 080
Overige	13 781	577	-9 848	4 510
Totaal flottende activa	236 745	13 830	-12 216	238 359
Totaal activa	1 354 336	94 138	-12 216	1 436 258
Totaal eigen vermogen	0	0	542 024	542 024
Langlopende personeelsbeloningen	274			274
Langlopende verplichtingen opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	322 588			322 588
Overige	66 624	4 562		71 186
Totaal langlopende verplichtingen	389 486	4 562	0	394 048
Te betalen kortlopende vaste activa	52 379	3 831		56 210
Handelsschulden	209 929	5 001	-2 368	212 562
Kortlopende personeelsbeloningen	28 990	1 027		30 017
Uitgestelde opbrengsten	62 062	206		62 268
Kortlopende verplichtingen opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	6 134	9 848	-9 848	6 134
Overige	131 423	1 572		132 995
Totaal kortlopende verplichtingen	490 917	21 485	-12 216	500 186
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	985 124	6 243	529 807	1 436 258

Geconsolideerde staat van financiële positie voor het jaar afgesloten op 31 december 2016

	in duizend EUR			
31.12.2016	België	Luxemburg	Eliminaties	Orange Belgium-groep
Goodwill	11 351	68 729		80 080
Overige immateriële vaste activa	317 151	3 638		320 789
Materiële vaste activa	808 724	21 247		829 971
Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	3 722			3 722
Vaste activa opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	2 024			2 024
Overige	7 194	5 324		12 518
Totaal vaste activa	1 150 166	98 938	0	1 249 104
Voorraden	27 813	2 819		30 632
Handelsvorderingen	174 270	3 901	-2 494	175 677
Vooruitbetaalde kosten	8 115	4 016		12 131
Vlottende activa opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	52 744	1 831		54 575
Overige	13 591	380	-11 873	2 098
Totaal vlottende activa	276 533	12 947	-14 367	275 113
Totaal activa	1 426 699	111 885	-14 367	1 524 217
Totaal eigen vermogen	0	0	532 418	532 418
Langlopende personeelsbeloningen	638			638
Langlopende verplichtingen opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	393 702			393 702
Overige	66 613	4 429		71 042
Totaal langlopende verplichtingen	460 953	4 429	0	465 382
Te betalen kortlopende vaste activa	66 714	2 043		68 757
Handelsschulden	165 000	5 189	-2 494	167 695
Kortlopende personeelsbeloningen	30 993	795		31 788
Uitgestelde opbrengsten	58 341	342		58 683
Kortlopende verplichtingen opgenomen in de berekening van de netto financiële schuld	3 371	11 869	-11 873	3 367
Overige	194 951	1 176		196 127
Totaal kortlopende verplichtingen	519 370	21 414	-14 367	526 417
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	980 323	25 843	518 050	1 524 217

2. Toelichting bij de geconsolideerde financiële staten

Toelichting 1: Beschrijving van de activiteiten en grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde financiële staten

1. Beschrijving van de activiteiten

Orange Belgium nv (de uiteindelijke meerderheidsaandeelhouder is Orange sa) is een van de belangrijkste spelers op de telecommarkt in België en Luxemburg. Orange Belgium nv is genoteerd op de beurs van Brussel (OBEL). Als een convergente speler op de markt levert de onderneming diensten op het gebied van mobiele telecommunicatie, internet en tv aan residentiële klanten, en innovatieve mobiele en vastelijndiensten aan zakelijke klanten en grote ondernemingen. Orange Belgium is als provider ook actief in de groothandel van telecomdiensten en verstrekt zijn partners toegang tot zijn infrastructuur en diensten. Het hoog performante netwerk van Orange Belgium, waarin permanent wordt geïnvesteerd, ondersteunt 2G-, 3G-, 4G- en 4G+-technologie.

Orange Communications Luxembourg sa, een vennootschap naar Luxemburgs recht, werd op 2 juli 2007 door Orange Belgium nv overgenomen. De overname had betrekking op 90 % van de aandelen van Orange Communications Luxembourg sa. De resterende 10 % van de aandelen is verworven op 12 november 2008. De onderneming consolideert de resultaten van Orange Communications Luxembourg sa voor 100 % sinds 2 juli 2007.

Smart Services Network nv (SSN) is een Belgische vennootschap die telecommunicatie- en energiediensten verkoopt, waaronder die van Orange Belgium en Luminus. Het verkoopmodel van SSN is gebaseerd op het principe van netwerkmarketing. SSN beschikt over een netwerk van meer dan 1.000 onafhankelijke consultants.

Smart Services Network nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd opgericht op 30 september 2014.

Orange Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 999.900 euro, wat overeenstemt met 9.999 aandelen van de 10.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven. Atlas Services Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 100 euro, wat overeenstemt met 1 aandeel.

In 2016 heeft Orange Belgium nv in de kapitaalverhoging van Smart Services Network nv een inbreng in contanten verricht van 700.000 euro, wat overeenstemt met 7.000 aandelen.

IRISnet cvba is een vennootschap die in juli 2012 werd opgericht in samenwerking met de Brusselse overheden om de activiteiten van de tijdelijke vereniging Irisnet uit te voeren. De vennootschap is verantwoordelijk voor de exploitatie van het glasvezelnetwerk Irisnet 2 en voor de levering van diensten op het gebied van vaste telefonie, gegevensoverdracht (internet, e-mail) en andere netwerkgerelateerde diensten (videoconferenties, videobewaking, enz.).

De overname van de activiteiten vond plaats op 1 november 2012. In deze nieuwe wettelijke structuur heeft Orange Belgium nv een inbreng in contanten verricht van 3.450.000 euro, wat overeenstemt met 345.000 aandelen van de 1.225.000 aandelen die door de vennootschap zijn uitgegeven.

Walcom nv is een residentieel en professioneel distributienetwerk gevestigd in Wallonië. Walcom is gespecialiseerd in de verkoop van telecommunicatieproducten en -diensten aan particulieren via een netwerk van 10 winkels. Het bedrijf is al bijna 20 jaar een exclusieve agent van Orange Belgium.

Walcom nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd op 3 april 2015 overgenomen door Orange Belgium nv. De overname had betrekking op 99,92 % van de 1.250 aandelen van Walcom nv. Eén aandeel wordt gehouden door Atlas Services Belgium nv. De onderneming consolideert de resultaten van Walcom nv voor 100 % sinds 3 april 2015.

Op 1 juni 2017 heeft Orange Belgium 7 winkels overgenomen van Easy Phone nv, een residentieel en professioneel distributienetwerk gevestigd in Wallonië. Deze 7 winkels zijn geïntegreerd in **Walcom Liège nv** (dat op 29 mei 2017 is opgericht). Walcom nv heeft een inbreng in contanten verricht van 60.885 euro, wat overeenstemt met 99 aandelen van de 100 aandelen die door Walcom Liège nv zijn uitgegeven. Orange Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 615 euro, wat overeenstemt met 1 aandeel. De onderneming consolideert de resultaten van Walcom Liège nv voor 100 % sinds 1 juni 2017.

Walcom Business Solutions nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd opgericht op 13 juli 2017. Walcom Business Solutions nv is gespecialiseerd in de verkoop van telecommunicatieproducten en -diensten voor de professionele markt. Orange Belgium nv heeft een inbreng in contanten verricht van 60.885 euro, wat overeenstemt met 99 aandelen van de 100 aandelen die door Walcom Business Solutions nv zijn uitgegeven. Walcom nv heeft een inbreng in contanten verricht van 615 euro, wat overeenstemt met

1 aandeel. De onderneming consolideert de resultaten van Walcom Business Solutions nv voor 100 % sinds 13 juli 2017.

A3Com nv was reeds een exclusieve agent van Orange Belgium, gespecialiseerd in de verkoop van telecomproducten en -diensten aan residentiële klanten via een netwerk van 12 Orange-shops in het Brusselse gewest. A3Com nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd op 30 september 2017 overgenomen door Orange Belgium nv. De overname had betrekking op 100 % van de 630 aandelen van A3Com nv. De onderneming consolideert de resultaten van A3Com nv voor 100 % sinds 1 oktober 2017.

A&S Partners nv, eveneens een bestaande agent van Orange Belgium, biedt telecommunicatiediensten aan b2b-klanten in het Brusselse gewest via een speciaal verkoopteam van 35 professionals onder de naam AS Mobility. A&S Partners nv, een vennootschap naar Belgisch recht, werd op 30 september 2017 overgenomen door Orange Belgium nv. De overname had betrekking op 100 % van de 620 aandelen van A&S Partners nv. De onderneming consolideert de resultaten van A&S Partners nv voor 100 % sinds 1 oktober 2017.

Op 29 juni 2016 heeft Orange Belgium nv ingetekend op het kapitaal van **Belgian Mobile ID nv** (voor 6,28 % of 1.745.853,92 euro), samen met vier banken en twee andere mobiele-telecomoperatoren, om samen een systeem voor mobiele identificatie tot stand te brengen voor zowel particuliere als professionele gebruikers. Met deze mobiele oplossing wil Belgian Mobile ID nv het voor iedereen met een mobiele telefoon en een bankrekening of een eID eenvoudiger maken om digitaal in te loggen, transacties te verrichten en zelfs documenten te ondertekenen.

Orange Belgium nv houdt, direct of indirect (bijvoorbeeld via andere dochterondernemingen), minder dan 20 procent van de stemrechten van Belgian Mobile ID nv. Als dusdanig wordt verondersteld dat Orange Belgium nv geen invloed van betekenis uitoefent. Bovendien is het genereren van meerwaarde niet het belangrijkste doel van de investering in Belgian Mobile ID nv. Belgian Mobile ID nv zal dan ook geen deel uitmaken van de consolidatiekring. Deze participatie wordt beschouwd als een voor verkoop beschikbaar financieel actief en wordt opgenomen tegen reële waarde.

Op 7 april 2017 heeft Orange Belgium nv alle gehouden aandelen in Co.Station Brussels verkocht. Daardoor maakt Co.Station Brussels niet langer deel uit van de consolidatiekring.

2. Consolidatiekring

De consolidatiekring omvat per 31.12.2017 de hieronder vermelde moedervernootschap, dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en joint ventures:

Orange Belgium nv

Moedervernootschap, opgericht naar Belgisch recht
Naamloze vennootschap met publiek verhandelde aandelen
Bourgetlaan 3
B – 1140 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0456 810 810

Orange Communications Luxembourg sa

100 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
8, rue des Mérovingiens
L – 8070 Bertrange
Luxemburg
Ondernemingsnummer: LU 19749504

IRISnet cvba

28,16 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Geboekt volgens de vermogensmutatiemethode
Kunstlaan 21
B – 1000 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0847 220 467

Smart Services Network nv

99,99 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Bourgetlaan 3
B – 1140 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0563 470 723

Walcom nv

99,92 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Fridericht 10
B – 6700 Arlon
België
Ondernemingsnummer: BE 0424 071 231

Walcom Liège nv

99 % van de aandelen is in handen van Walcom nv
1 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Fridericht 10
B – 6700 Arlon
België
Ondernemingsnummer: BE 0676 407 724

Walcom Business Solutions nv

99 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
1 % van de aandelen is in handen van Walcom nv
Bourgetlaan 3
B – 1140 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0678 686 036

A3Com nv

100 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Waterloosesteenweg 851
B – 1180 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0471 336 856

A&S Partners nv

100 % van de aandelen is in handen van Orange Belgium nv
Crocqstraat 72
B – 1200 Brussel
België
Ondernemingsnummer: BE 0885 920 794

Er zijn geen aanzienlijke beperkingen op de activa en verplichtingen van de dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joint ventures die deel uitmaken van de consolidatiekring.

Dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de overnamedatum, dus vanaf de datum waarop de Groep de zeggenschap verwerft, tot de datum waarop de Groep niet langer de zeggenschap heeft.

Toestemming voor de publicatie van de financiële staten

Op 22 maart 2018 heeft de raad van bestuur van Orange Belgium nv de geconsolideerde financiële staten van 2017 nagezien en ze vrijgegeven voor publicatie.

De geconsolideerde financiële staten van 2017 zullen op 2 mei 2018 worden voorgelegd aan de algemene vergadering van aandeelhouders, die de financiële staten na publicatie nog kan wijzigen.

3. Grondslag voor de opstelling

De geconsolideerde financiële staten worden gepresenteerd in duizend euro tenzij anders vermeld. De functionele en rapporteringsvaluta van de Groep is de euro. Elke entiteit binnen de Groep stelt haar financiële staten in deze functionele valuta op.

Overeenstemmingsverklaring

De geconsolideerde financiële staten van Orange Belgium nv en al zijn dochterondernemingen zijn opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals goedgekeurd door de Europese Unie, en met de wettelijke en reglementaire vereisten die van toepassing zijn in België.

De toegepaste grondslagen bij de opstelling van de financiële gegevens voor het boekjaar 2017 zijn gebaseerd op:

- alle standaarden en interpretaties die zijn goedgekeurd door de Europese Unie en die verplicht moeten worden toegepast vanaf 1 januari 2017,
- de volgens de IFRS toegestane alternatieven voor opname en waardering:

Standaard		Gebruikt alternatief
IAS 1	Toerekeningskosten op operationele verplichtingen (personeelsbeloningen, milieuverplichtingen)	Indeling als financiële kosten
IAS 2	Voorraden	Waardering van voorraden bepaald door de methode van de gewogen gemiddelde kosten per eenheid
IAS 7	Betaalde rente en ontvangen dividenden	Indeling als nettokasstromen uit bedrijfsactiviteiten
IAS 16	Materiële vaste activa	Waardering tegen geamortiseerde historische kostprijs
IAS 38	Immateriële vaste activa	Waardering tegen geamortiseerde historische kostprijs

Als er geen standaard of interpretatie voor financiële verslaggeving beschikbaar is, maakt het management gebruik van oordeelsvorming om een grondslag voor financiële verslaggeving op te stellen en toe te passen die relevante en betrouwbare informatie oplevert, zodat de financiële staten:

- een getrouw beeld geven van de financiële positie, de financiële prestaties en de kasstromen van de Groep;
- de economische realiteit van transacties weerspiegelen;
- neutraal zijn;
- voorzichtig zijn opgesteld; en
- in alle materiële opzichten volledig zijn.

Wijziging in de grondslagen voor financiële verslaggeving en informatieverschaffing

De grondslagen voor financiële verslaggeving en de berekeningsmethoden die zijn gehanteerd voor de opstelling van de geconsolideerde financiële staten stemmen overeen met degene die gehanteerd zijn voor de opstelling van de geconsolideerde financiële staten voor het jaar afgesloten op 31 december 2016.

Hoewel de impact op de activiteiten die door de Groep worden uitgevoerd, beperkt was, zijn de volgende nieuwe wijzigingen in de IFRS in aanmerking genomen bij de opstelling van de geconsolideerde financiële staten:

- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS-standaarden (cyclus van 2014-2016): Wijzigingen in IFRS 12 (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2017, maar nog niet goedgekeurd door de EU)
- Wijzigingen in IAS 7 Kasstroomoverzicht – Initiatief op het gebied van de informatieverschaffing (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2017)
- Wijzigingen in IAS 12 Winstbelastingen – Opname van uitgestelde belastingvorderingen voor niet-gerealiseerde verliezen (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2017)

Standaarden en interpretaties die na 31 december 2017 verplicht moeten worden toegepast en waarvoor de Groep niet heeft gekozen voor vervroegde toepassing

Van al deze standaarden en interpretaties zouden IFRS 9, IFRS 15 en IFRS 16 een invloed kunnen hebben op de toekomstige geconsolideerde financiële staten van de Groep. Voor deze standaarden en interpretaties geldt er binnen de Groep een speciaal project:

IFRS 9 Financiële instrumenten (1 januari 2018)	IFRS 9 wijzigt de opnamecriteria voor afdekkingstransacties en de belangrijkste categorieën van financiële activa en verplichtingen: gezien de aard van de transacties van de Groep wordt er geen grote verandering verwacht. IFRS 9 wijzigt ook de opname van het kredietrisico dat gepaard gaat met financiële activa, van de benadering van de geleden verliezen naar een benadering van de verwachte verliezen: voor de telecomactiviteiten betekent dit dat er een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen op handelsvorderingen die nog niet vervallen zijn. De eerste toepassing van deze methode zal geen materiële invloed hebben op het eigen vermogen van de Groep op 1 januari 2018.
IFRS 15 Opbrengsten van contracten met klanten (1 januari 2018)	De Groep heeft een speciaal project gewijd aan de implementatie van IFRS 15. De voltooiing van de werkzaamheden bevestigt de verwachte gevolgen van de eerste toepassing van IFRS 15. De gevolgen voor de rekeningen van de Groep houden voornamelijk verband met de markt voor mobiele telefonie, en meer in het bijzonder met: - de administratieve verwerking van overeenkomsten waarbij de verkoop van een toestel tegen een korting en een klantenabonnement op een communicatiedienst voor een welbepaalde periode worden gebundeld: de cumulatieve opbrengsten veranderen niet, maar wel de spreiding over het verkochte toestel enerzijds en de communicatiedienst anderzijds (hogere opbrengsten uit apparatuur, lagere opbrengsten uit diensten); - de versnelde opname van opbrengsten, wanneer de apparatuur wordt verkocht, verrekend met de levering van de dienst tijdens de afdwingbare periode, zal leiden tot de opname van een contractactief in de staat van financiële positie, dat zou worden verrekend met een te ontvangen actief naarmate de communicatiedienst wordt geleverd; - de administratieve verwerking van niet-monetaire transacties tussen telecomoperatoren; - een aantal incrementele kosten voor klantenwerving en -binding (d.w.z. betalingen aan verkopers die direct aan het contract kunnen worden toegewezen, zonder subsidies) zullen over de looptijd van de contractuele relatie worden opgenomen. De Groep heeft ook bijzondere aandacht besteed aan de concepten die door IFRS 15 worden gespecificeerd of geïntroduceerd en die niets veranderen aan de grondslagen die momenteel worden toegepast: - de opname van bruto- of netto-opbrengsten al naargelang de Groep optreedt als principaal of agent. Deze verduidelijking zou geen significante impact moeten hebben op de financiële staten van de Groep; - de administratieve verwerking van materiële rechten die aan klanten worden toegekend in het kader van contracten waarin de Groep de klant bijkomende optionele goederen of diensten levert; - het tijdstip waarop opbrengsten worden opgenomen voor diensten die de Groep levert bij de ontwikkeling en het beheer van IT-platformen. De Groep zal IFRS 15 retroactief toepassen op 1 januari 2016, wat betekent dat de gerapporteerde vergelijkende perioden 2016 en 2017 zullen worden aangepast. Op basis van de waardering zal de eerste toepassing van IFRS 15 een invloed hebben op het netto eigen vermogen per 1 januari 2016 van circa 40,7 miljoen euro, voornamelijk het gevolg van de opname van contractactiva. Hierna wordt een overzicht verstrekt van de impact van de retroactieve toepassing van IFRS 15 op de aangepaste EBITDA per 1 januari 2016:

In miljoen €	IAS 18 FY 2017	IFRS 15 FY 2017	Verschil in stand- aard	IAS 18 FY 2016	IFRS 15 FY 2016	Verschil in stand- aard
Omzet	1 251,2	1 246,4	-4,8	1 241,6	1 249,1	7,5
waarvan opbrengsten uit apparatuur	117,2	175,4	58,2	121,6	187,4	65,8
waarvan opbrengsten uit diensten	1 134,0	1 071,0	-63,0	1 120,1	1 061,8	-58,3
Directe bedrijfskosten	-565,8	-567,2	-1,4	-530,4	-530,0	0,4
Indirecte bedrijfskosten	-383,3	-383,3		-395,6	-395,6	
Aangepaste EBITDA	302,2	296,0	-6,1	315,6	323,5	7,9

IFRS 16 Leaseovereenkomsten (1 januari 2019)

Deze standaard introduceert bepalingen die een aanzienlijke invloed hebben op de financiële verslaggeving van leaseovereenkomsten en op de financiële maatstaven van de leasingnemers. Op de leveringsdatum van het door de leasinggever toegekende gebruiksrecht, dienen leasingnemers al hun leaseovereenkomsten administratief te verwerken als een actief in ruil voor een financiële verplichting, zoals voor een financiële leaseovereenkomst volgens IAS 17. De standaard heeft niet alleen gevolgen voor de staat van financiële positie, maar heeft ook een invloed op de winst-en-verliesrekening (afschrijving en rentelasten in plaats van bedrijfskosten) en het kasstroomoverzicht (rentelasten blijven een invloed hebben op de kasstromen uit bedrijfsactiviteiten, er zijn geen gevolgen voor de kasstromen uit investeringsactiviteiten en de kasstromen uit financieringsactiviteiten worden beïnvloed door de terugbetaling van de schuld). De financiële verslaggeving is gevoelig voor:

- de oordeelsvorming die vereist is bij de toepassing van de nieuwe kwalificatiecriteria voor een leaseovereenkomst;
- de keuze om bepaalde capaciteitsregelingen op te nemen als immateriële vaste activa;
- de wetgeving en de praktijken die gelden voor elk rechtsgebied of elke bedrijfsactiviteit voor wat betreft de niet-opzegbare periode van een leaseovereenkomst toegekend door leasinggevers en de combinatie van vaste en variabele contractuele betalingen;
- het beleid dat door elke leasingnemer wordt gebruikt bij de beoordeling van de redelijkerwijs zekere periode van de leaseovereenkomst;
- de vereenvoudigde alternatieven die zijn gekozen voor retroactieve toepassing.

De toepassing van deze standaard heeft ook een invloed op het toepassingsgebied en het bedrag van de niet-opgenomen contractuele verbintenissen. De Groep analyseert momenteel de impact per 1 januari 2019.

De Groep zal IFRS 16 retroactief toepassen op 1 januari 2019, zonder echter vergelijkende informatie uit vorige perioden aan te passen.

Raadpleeg toelichting 13 – Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving voor andere nieuwe standaarden en interpretaties die gepubliceerd zijn, maar nog niet van toepassing zijn.

Grondslag voor de opstelling

Om verschillen te vermijden in de informatie die door de Orange Belgium-groep en haar meerderheidsaandeelhouder Orange sa wordt gepubliceerd, hanteert de Orange Belgium-groep een vergelijkbare rapporteringsindeling en vergelijkbare standaarden als Orange sa.

4. Gebruik van schattingen en oordelen

De opstelling van de financiële staten van de Groep in overeenstemming met de IFRS vereist dat het management bepaalde oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die een invloed hebben op de in de financiële staten opgenomen bedragen en toelichtingen.

Belangrijke oordelen bij de toepassing van grondslagen voor financiële verslaggeving

Bij de toepassing van de grondslagen voor de financiële verslaggeving van de Groep heeft het management geen significante oordelen gevormd of schattingen en veronderstellingen gemaakt over de toekomst en andere belangrijke bronnen van schattingonzekerheden op de balansdatum die een aanmerkelijk risico in zich dragen van een materiële aanpassing van de boekwaarde van de activa en verplichtingen in het volgende boekjaar, behalve voor:

Operationele leaseverplichting – Groep als leasingnemer

De Groep heeft leaseovereenkomsten gesloten voor vastgoed, netwerken en auto's. Op basis van een beoordeling van de algemene voorwaarden van de overeenkomsten, heeft de Groep vastgesteld dat de leasinggever alle significante risico's en voordelen van eigendom van deze eigendommen behoudt, en verantwoordt de Groep de contracten als operationele leases. Gedetailleerde informatie wordt verstrekt in toelichting 10.

Belangrijke schattingen en veronderstellingen

De schattingen die op elke verslagdatum zijn gemaakt, geven een beeld van de situatie op die datum (bijv. marktprijzen, rentevoeten en wisselkoersen). Hoewel het management deze schattingen uitvoert met de best mogelijke kennis van de actuele gebeurtenissen en de acties die Orange Belgium kan ondernemen, kunnen de werkelijke resultaten afwijken van die schattingen.

Bijzondere waardevermindering van niet-financiële activa

De test die de Groep gebruikt om goodwill te testen op bijzondere waardeverminderingen is gebaseerd op berekeningen van de realiseerbare waarde met behulp van een gediscoteerd kasstroommodel. De kasstromen worden berekend op basis van de financiële prognoses voor de volgende vijf jaar en omvatten geen herstructureringskosten waartoe de Groep zich nog niet heeft verbonden, noch belangrijke toekomstige investeringen waardoor de activabasis van de geteste kasstroomgenererende eenheid aanzienlijk zou toenemen. De realiseerbare waarde is zeer gevoelig voor de disconteringsvoet die voor het gediscoteerde kasstroommodel wordt gebruikt, alsook voor de verwachte toekomstige instromen van kasmiddelen en het groeipercentage gebruikt voor extrapolatiedoeleinden. De voornaamste veronderstellingen gebruikt om de realiseerbare waarde van de verschillende kasstroomgenererende eenheden te bepalen, worden verder uitgelegd in toelichting 4.

Voorziening voor ontmanteling van netwerksites

De Groep heeft een voorziening voor verplichtingen uit hoofde van de ontmanteling van netwerksites opgenomen voor het gehuurde gebouw aan de Bourgetlaan en de verschillende antennesites. Om het bedrag van de voorziening te bepalen, zijn er veronderstellingen en schattingen nodig voor de disconteringsvoeten en de verwachte kosten voor de ontmanteling en de verwijdering van alle installaties (zie toelichting 5).

Universele telecommunicatiedienst

Orange Belgium is samen met andere operatoren betrokken bij een aantal gerechtelijke procedures over het voorgestelde financiële compensatiesysteem voor de aanbidding van sociale tarieven. Om de potentiële impact van de evolutie van de regelgeving ter zake te evalueren, waren er belangrijke oordelen en veronderstellingen van het management vereist (zie toelichting 11).

Beëindiging van contracten

Wegens wijzigingen in de gebruikte distributiekanaalen waren er schattingen over de beëindiging van distributiecontracten vereist om het resultaat van de onderhandelingen en de waardering van de kosten van de beëindiging te beoordelen (zie toelichting 3).

Operationele belastingen: pylonen

Sinds 1997 heffen gemeenten en provincies jaarlijks lokale belastingen op masten, pylonen en antennes. Deze belastingen zijn geen winstbelastingen en worden geboekt als operationele belastingen. Bijgevolg hebben ze een negatieve invloed op de winst vóór belasting.

Wanneer een aanslagbiljet wordt ontvangen, worden de daarmee gepaard gaande kosten geboekt. Als er geen aanslagbiljet wordt ontvangen, worden de kosten gebaseerd op het aanslagbiljet van het vorige jaar. De verplichting uit hoofde van de belasting op pylonen vervalt wanneer er binnen drie jaar geen aanslagbiljet wordt ontvangen. Aangezien alle aanslagbiljetten worden betwist, wordt er rente berekend op het wettelijke belastingtarief. Wanneer de zaak procedureel wordt gesloten, worden de basis en de rente teruggeboekt.

Deze methode wordt nog steeds gebruikt voor Vlaanderen en voor het Brussels Gewest, en gold tot 2013 ook voor Wallonië. Sinds 2014 is deze belasting, geïntroduceerd door een decreet van het Waalse Gewest, een gewestelijke belasting. Op 22 december 2016 hebben de drie mobiele operatoren en de Waalse regering een principeakkoord gesloten over de belasting van mobiele infrastructuur en over de schikking van het geschil over de Waalse gewestelijke belastingen voor 2014. Orange Belgium verbindt zich ertoe om een bedrag van 16,1 miljoen euro te betalen over een periode van 4 jaar (van 2016 tot 2019) en om een extra bedrag van 20 miljoen euro te investeren in telecominfrastructuur in Wallonië in de periode tussen 2016 en 2019. Op zijn beurt verbindt het Waalse Gewest zich ertoe om niet langer belasting te heffen op telecominfrastructuren en een wettelijk, reglementair en administratief kader te creëren voor een vlotte aanwending ervan. Ook zal het Waalse Gewest belastingheffing op telecominfrastructuur door gemeenten en provincies ontmoedigen. De operatoren zullen het recht hebben om dergelijke lokale belastingen die in 2016 tot 2019 door Waalse gemeenten of provincies zijn geheven, in mindering te brengen op de schikking van 2019 en de investeringsbedragen.

Gezien de onzekerheden over het wettelijke karakter (zie toelichting 11 over geschillen) én het bedrag van de belastingen op pylonen, en onder andere in aanmerking nemend dat deze belasting niet volledig betaalbaar is in het begin van elk boekjaar en in werkelijkheid niet is betaald, blijft Orange Belgium dit risico administratief verwerken als een risico in overeenstemming met IAS 37 (Voorzieningen en voorwaardelijke verplichtingen). Het risico over het volledige jaar wordt echter geschat en in het begin van elk jaar opgenomen als een verplichting en als kosten. Rentekosten in verband met de niet-betaling van deze belasting worden nog steeds maandelijks opgenomen.

De voorziening voor belasting op pylonen wordt elk kwartaal opnieuw beoordeeld met behulp van voorzichtige veronderstellingen over de beste schattingen op basis van de evolutie van het gewestelijke fiscale kader, de verschillende rechtszaken en de ontvangen nieuwe aanslagbiljetten. Deze schattingen worden door het management herzien als de onderliggende omstandigheden veranderen of in geval van nieuwe informatie of ervaringen. Bijgevolg kunnen de gemaakte schattingen per 31 december 2017 later worden gewijzigd.

Toelichting 2: Omzet en (handels)vorderingen

Omzet

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
België	1 197 486	1 196 061
Mobiele diensten	978 268	980 270
Vastelijndiensten	82 703	68 400
Overige opbrengsten	21 868	25 455
Verkoop van mobiele apparatuur	114 647	121 936
Luxemburg	65 256	61 638
Mobiele diensten	46 458	44 319
Vastelijndiensten	5 964	4 384
Overige opbrengsten	2 029	1 361
Verkoop van mobiele apparatuur	10 805	11 574
Intersegmenteliminaties	-11 527	-16 055
TOTAAL	1 251 215	1 241 644

De totale geconsolideerde omzet van Orange Belgium bedroeg 1.251,2 miljoen euro in 2017, tegenover 1.241,6 miljoen euro in 2016, een stijging van 0,8 % jaar-op-jaar. Zonder de impact van de EU-roamingverordening van 36,4 miljoen euro in 2017 zou de totale geconsolideerde omzet met 3,7 % zijn gestegen in vergelijking met 2016.

De totale omzet uit diensten van Orange Belgium (dus mobiele en vastelijndiensten) bedroeg 1.110,1 miljoen euro in 2017, tegenover 1.093,3 miljoen euro in 2016, een stijging van 1,5 % jaar-op-jaar. Zonder de bovenvermelde impact van de reglementering zou de geconsolideerde totale omzet uit diensten van Orange Belgium echter met 4,9 % zijn gestegen in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar, een weerspiegeling van het geslaagde waardemanagement van de productportefeuille en de klantenmix van de onderneming. Behalve het roamingeffect werd het volledig jaar 2017 ook negatief beïnvloed door de lagere mvno-inkomsten (voor 9,1 miljoen euro). Als we deze impact ook in aanmerking nemen, is de onderliggende groei van de mobiele activiteiten zelfs nog groter, namelijk +5,7 % jaar-op-jaar.

De geconsolideerde omzet uit vastelijndiensten is sterk gestegen, met 21,8 % jaar-op-jaar tot 88,7 miljoen euro, dankzij de forse toename van het aantal LOVE-klanten en ondanks de lagere inkomsten uit oude DSL-producten.

Het jaar-op-jaarverschil in de overige opbrengsten van Orange Belgium is in 2017 negatief beïnvloed door de lagere tarieven die Orange Belgium in rekening brengt aan procureurs, rechtbanken, enz.

De geconsolideerde omzet uit de verkoop van mobiele apparatuur van Orange Belgium bedroeg 117,2 miljoen euro in het volledig jaar 2017, tegenover 121,6 miljoen euro vorig jaar, een daling van 3,6 % jaar-op-jaar, die voornamelijk kan worden toegeschreven aan minder verkochte toestellen en minder gesubsidieerde aanbiedingen.

Handelsvorderingen

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Handelsvorderingen - brutowaarde	229 213	220 576
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-44 377	-44 899
TOTAAL HANDELSVORDERINGEN	184 836	175 677

Vervaldagenbalans

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Nog niet vervallen	131 323	133 775
Minder dan 180 dagen	24 146	18 561
Tussen 180 en 360 dagen	15 047	14 655
Meer dan 360 dagen	14 320	8 686
TOTAAL HANDELSVORDERINGEN	184 836	175 677

Wijziging in de voorziening voor handelsvorderingen

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Voorzieningen voor handelsvorderingen – saldo in het begin van de periode	-44 899	-58 702
Nettotoevoeging met impact op de winst-en-verliesrekening	-7 382	6 979
Verliezen op handelsvorderingen	7 904	6 824
Voorzieningen voor handelsvorderingen – saldo aan het einde van de periode	-44 377	-44 899

Raadpleeg toelichting 12 voor informatie over de voorwaarden in verband met vorderingen op verbonden partijen.

Handelsvorderingen zijn renteloos en worden meestal via domiciliëring ontvangen (56 % van de omzet uit diensten wordt geïnd via domiciliëring). Handelsvorderingen die niet via domiciliëring betaald worden, hebben meestal een termijn van 30 dagen einde maand.

De Groep is niet afhankelijk van de toestand van belangrijke klanten, aangezien geen enkele klant meer dan 10 % van de omzet van de onderneming vertegenwoordigt. Het klantenrisico is gespreid over meer dan 4 miljoen klanten.

De handelsvorderingen bedroegen eind 2017 184,8 miljoen euro, in vergelijking met 175,7 miljoen euro aan het einde van 2016. De hogere brutowaarde van de handelsvorderingen kan worden verklaard door een stijging in de vorderingen op minder dan 180 dagen van 5,5 miljoen euro, die voornamelijk kan worden toegeschreven aan de hogere interconnectieopbrengsten (impact van 3,5 miljoen euro). De stijging in de vorderingen op meer dan 360 dagen is te wijten aan enkele openstaande facturen voor roaming bij twee grote telecomoperatoren (4 miljoen euro). Tot slot had ook de hogere omzet uit diensten aan het einde van het jaar 2017 een positieve impact op de handelsvorderingen.

De voorziening voor dubieuze debiteuren bleef stabiel op 44,4 miljoen euro.

Eind 2017 sloot Orange Belgium nv een factoringovereenkomst met Belfius Commercial Finance. De in aanmerking komende handelsvorderingen hielden verband met de 400 grootste b2b-Airtime-klanten (gefactoreerde vorderingen van circa 2 miljoen euro per 31 december 2017). IAS 39 voorziet vereisten voor de beoordeling of en in welke mate een financieel actief niet langer moet worden opgenomen. Op basis van het feitelijke patroon en de analyse van het management zijn alle risico's en voordelen van de vorderingen in wezen overgedragen en is het bijgevolg mogelijk om ze niet langer op te nemen.

Overige activa

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Vooruitbetalingen	583	599
Betaalde borgstellingen	729	255
Overige	2 087	395
TOTAAL OVERIGE ACTIVA	3 399	1 249
waarvan overige vaste activa	729	255
waarvan overige vlottende activa	2 670	994

De stijging in de overige vlottende activa is toe te schrijven aan vooruitbetalingen in verband met de verkoop van het Mermoz-gebouw in Charleroi. De betaalde borgstellingen stegen met 0,5 miljoen euro in verband met een garantievereenkomst in contanten.

Toelichting 3: Kosten, vooruitbetaalde kosten en voorraden

Directe bedrijfskosten

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Aankoop van apparatuur	-187 208	-190 730
Overige directe bedrijfskosten	-378 564	-339 671
TOTAAL DIRECTE BEDRIJFSKOSTEN	-565 772	-530 401

De directe bedrijfskosten stegen in 2017 met 6,6 % jaar-op-jaar tot 565,8 miljoen euro, in vergelijking met 530,4 miljoen euro een jaar voordien.

Aankoop van apparatuur

De aankoop van apparatuur daalde met 1,9 %, voornamelijk als gevolg van de lagere verkopen van toestellen en een lager budget voor gesubsidieerde aanbiedingen.

Overige directe bedrijfskosten

De overige directe bedrijfskosten, die voornamelijk bestaan uit interconnectiekosten, commissies, kosten van content en dubieuze debiteuren, stegen aanzienlijk, met 11,5 % jaar-op-jaar.

Interconnectiekosten

De interconnectiekosten bleven stabiel op 268,6 miljoen euro, een stijging van 1,3 miljoen euro, aangezien de lagere kosten voor uitgaande sms-berichten werden gecompenseerd door hogere roamingkosten.

Commissies

De kosten in verband met commissies daalden in 2017 met 4,1 miljoen euro tot 47,6 miljoen euro door de integratie van een aantal agenten (A3Com en A&S Partners).

Kosten van content

De contentstrategie van Orange Belgium is voornamelijk gebaseerd op de ontwikkeling van partnerships met houders van rechten en uitgevers van diensten. Orange Belgium legt zich voornamelijk toe op zijn rol om content te verzamelen en te verspreiden om zijn klanten betere diensten te kunnen aanbieden. De kosten van content bedroegen 8,2 miljoen euro in 2017 in vergelijking met 4,6 miljoen euro in 2016. Deze stijging sluit aan bij het steeds grotere aantal klanten van het digitale tv-aanbod (LOVE) van Orange Belgium in 2017.

Dubieuze debiteuren

In 2016 werden de kosten in verband met dubieuze debiteuren positief beïnvloed door de inning van oude IRISnet-facturen. Ze bedroegen -6,7 miljoen euro, in vergelijking met een normaal niveau van 7,4 miljoen euro in 2017 (zie ook toelichting 2 – Handelsvorderingen).

Connectiviteit

De connectiviteitskosten stegen in 2017 aanzienlijk, met 16,2 miljoen euro tot 41,5 miljoen euro, voornamelijk door de hogere groothandelsvergoedingen voor kabeltoegang in verband met het convergente LOVE-aanbod.

Vooruitbetaalde kosten

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Vooruitbetaalde goederen en diensten	9 662	10 767
Vooruitbetaalde spectrumvergoedingen	1 341	1 364
TOTAAL VOORUITBETAALDE KOSTEN	11 003	12 131

De daling in de vooruitbetaalde kosten is toe te schrijven aan de lagere vooruitbetalingen voor de huur van gebouwen en winkels, leased lines en het 'Playstation-contract'. Het vooruitbetaalde bedrag voor spectrumvergoedingen bleef op hetzelfde niveau als in 2016.

Vorraden

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Brutovorraden	26 065	31 720
Afschrijvingen	-1 135	-1 088
TOTAAL VOORRADEN	24 930	30 632
Vorraden – tenlasteneming van de kosten tijdens de periode	-184 871	-187 984

De daling in de brutovorraden kan voornamelijk worden verklaard door de lagere voorraden aan het einde van het jaar door de bijzonder geslaagde eindejaarscampagne. De reserve voor verouderde en weinig verkochte artikelen (1,1 miljoen euro) lag in 2017 iets hoger dan in 2016.

Handelsschulden en overige kortlopende verplichtingen

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
HANDELSSCHULDEN	212 562	167 695
Bezoldigingen en ontslagvergoedingen	2 641	3 976
Prestatie- en winstdelingsbonus, pensioenen	8 421	7 990
Socialezekerheidsbijdragen	4 901	6 280
Vakantiegeld	13 967	13 397
Overige	87	145
KORTLOPENDE PERSONEELSBELONINGEN	30 017	31 788
KORTLOPENDE VOORZIENINGEN VOOR HERSTRUCTURERING	1 812	16 772
OVERIGE KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN	12 667	11 409
ACTUELE BELASTINGSCHULDEN	23 259	56 923
UITGESTELDE OPBRENGSTEN	62 268	58 683

Handelsschulden zijn niet-rentedragend en worden normaliter afgewikkeld binnen een termijn van 30 tot 60 dagen. De handelsschulden stegen in 2017 met 44,9 miljoen euro in vergelijking met 2016. Dit komt door de hogere schulden voor roaming vanwege de aanzienlijke toename van het verkeer bij andere telecomoperatoren (meer data en spraak) van 28 miljoen euro. Ook kan deze stijging worden verklaard door de hogere uitstaande schulden bij een aantal leveranciers aan het einde van het jaar (impact van 17 miljoen euro).

De kortlopende personeelsbeloningen daalden in 2017 met 1,7 miljoen euro, voornamelijk door een periodeverschuiving in de betaling van openstaande facturen bij verzekeringsondernemingen.

Als gevolg van de wet van 18 december 2015 zijn minimumrendementen als volgt door de werkgever gewaarborgd:

- Voor de betaalde bijdragen vanaf 1 januari 2016, een nieuw variabel minimumrendement op basis van de OLO-tarieven, met een minimum van 1,75 % en een maximum van 3,75 %. Gezien de lage OLO-tarieven van de afgelopen jaren is het rendement aanvankelijk vastgesteld op 1,75 %.
- Voor de betaalde bijdragen tot eind december 2015 blijven de voorheen geldende wettelijke rendementen (respectievelijk 3,25 % en 3,75 % op de werkgevers- en werknemersbijdragen) gelden tot de pensioendatum van de deelnemers.

Gezien de gewaarborgde minimumrendementen komen die regelingen in aanmerking als toegezegde-bijdragenregelingen. Om ervoor te zorgen dat de van kracht zijnde toegezegde-bijdragenregeling aan de deelnemers op de datum van hun vertrek het wettelijk verplichte minimumrendement garandeert, heeft Orange Belgium een volledige actuariële berekening volgens de 'projected unit credit'-methode laten uitvoeren. De actuaaris heeft prognoses opgesteld volgens een vooraf bepaalde methode en uitgaande van bepaalde veronderstellingen. Uit dit verslag blijkt dat de gecumuleerde reserves voldoende zijn om enig tekort in alle mogelijke scenario's te dekken. Bijgevolg is er per 31 december 2017 geen voorziening opgenomen.

De bijdragen die in 2017 voor die regelingen zijn betaald, bedroegen 4,2 miljoen euro betaald door de werkgever en 1,0 miljoen euro betaald door de werknemers. De fondsbeleggingen bestonden per 31 december 2017 uit 113,5 miljoen euro aan individuele verzekeringsreserves, waarvoor een gewogen gemiddelde gewaarborgde rente van 3,63 % geldt, en 4,2 miljoen euro aan reserves in collectieve financieringsfondsen.

De stijging in de overige kortlopende verplichtingen kan worden toegeschreven aan de hogere voorziening voor uitstaande geschillen, en hield voornamelijk verband met enkele rechtszaken en de hogere voorziening voor sociale tarieven (zie toelichting 11: (Niet-)courante voorzieningen en zie eveneens deel 5 van het beheersverslag voor meer informatie over de geschillen).

De kortlopende voorzieningen voor herstructurering daalden in 2017 met bijna 15 miljoen euro, voornamelijk doordat een aantal langlopende contracten met partners met wederzijdse instemming werden beëindigd.

De actuele belastingschulden houden verband met uitstaande belastingvoorzieningen voor de boekjaren 2016 en 2017 (zie toelichting 6 – Operationele belastingen en heffingen).

De stijging van de uitgestelde opbrengsten kan worden verklaard door de hogere uitgestelde opbrengsten van bundels en hogere uitgestelde opbrengsten in verband met de mvno-overeenkomst met Telenet. De daling in de uitgestelde opbrengsten uit prepaidactiviteiten is voornamelijk te wijten aan de daling in de verkoop van prepaidkaarten.

Personeelskosten (exclusief ontslagvergoedingen)

De personeelskosten bleven stabiel op 131,0 miljoen euro in 2017, in vergelijking met 130,6 miljoen euro een jaar eerder. De toename van het personeelsbestand als gevolg van de integratie van een aantal agenten werd gecompenseerd door de activering van interne kosten van teamleden in verband met kabel-, IT- en digitaliseringsprojecten.

Indirecte bedrijfskosten

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Commerciële kosten	-43 083	-52 810
Overige IT- en netwerkuitgaven	-86 641	-93 453
Kosten m b t terreinen en gebouwen	-57 679	-55 295
Algemene kosten	-67 093	-58 676
Overige indirecte inkomsten	21 559	24 308
Overige indirecte bedrijfskosten	-19 345	-29 013
TOTAAL INDIRECTE BEDRIJFSKOSTEN	-252 282	-264 939
waarvan operationele belastingen en vergoedingen	-8 451	-18 203

De indirecte bedrijfskosten daalden met 4,9 % jaar-op-jaar tot 252,3 miljoen euro in 2017, in vergelijking met 264,9 miljoen euro in 2016.

De commerciële kosten daalden met 18,4 %. Door de kosten in verband met de nieuwe merknaam en de commerciële lancering van het Orange Internet en TV-aanbod, bedroegen de commerciële kosten 52,8 miljoen euro in 2016. De daling in overige IT- en netwerkkosten (-7,3 %) kan worden verklaard door de daling van de onderhoudskosten voor IT-infrastructuur en voor het netwerk. De stijging in de kosten m.b.t. terreinen en gebouwen (4,3 %) houdt verband met de huur van sites van het netwerk. De stijging van de algemene kosten (14,3 %) wordt verklaard omdat er in grotere mate een beroep wordt gedaan op de diensten van onderaannemers, uitzendkrachten en externe arbeiders.

De overige indirecte inkomsten daalden met 11,4 % jaar-op-jaar, omdat er minder operationele kosten werden door gefactureerd aan de Orange-groep. De overige indirecte inkomsten bestaan ook uit door gefactureerde huurkosten aan onderverhuurders (voornamelijk in verband met het Sirius-gebouw) en door gefactureerde personeelskosten aan de Orange-groep.

De evolutie in de overige indirecte kosten houdt voornamelijk verband met de correcties van de balanspositie in verband met de belastingen op pylonen. Deze correcties waren het gevolg van een herbeoordeling, met behulp van veronderstellingen over de beste schattingen op basis van de evolutie van het gewestelijke fiscale kader, de verschillende rechtszaken en de ontvangen nieuwe aanslagbiljetten.

Aanpassingen

Overige operationele inkomsten

In het vierde kwartaal van 2016 ontving Orange Belgium een uitzonderlijke betaling van 17,1 miljoen euro. Na de ontbinding van de tijdelijke vereniging IRISnet, een joint venture tussen Orange nv en Proximus nv, kon Orange Belgium een dubieuze vordering innen, met daarbovenop de verwante verwijlinteressen.

Herstructureringskosten

De herstructureringskosten werden positief beïnvloed doordat een aantal langlopende contracten met partners met wederzijdse instemming werd beëindigd, enigszins gecompenseerd door ontslagkosten van 5,2 miljoen euro, in vergelijking met 4,9 miljoen euro in 2016.

Toelichting 4: Goodwill

in duizend EUR

	Aanschaffings- waarde	31.12.2017 Gecumuleerde bijzondere waardevermin- deringsverliezen	Nettoboek- waarde	Aanschaffings- waarde	31.12.2016 Gecumuleerde bijzondere waardevermin- deringsverliezen	Nettoboek- waarde
Orange Communications Luxembourg sa	68 729	-17 865	50 864	68 729		68 729
Overige goodwill	15 574		15 574	11 351		11 351
TOTAAL GOODWILL	84 303	-17 865	66 438	80 080	0	80 080

Orange Communications Luxembourg sa

De overname van Orange Communications Luxembourg sa verliep in twee fasen: 90 % van de aandelen werd overgenomen op 2 juli 2007. De resterende 10 % is verworven op 12 november 2008. De gerapporteerde goodwill is volledig toegerekend aan het segment 'Luxemburg'.

Deze goodwill wordt ten minste aan het einde van elk boekjaar getest op bijzondere waardeverminderingen om te beoordelen of de boekwaarde de realiseerbare waarde al dan niet overschrijdt.

De kasstromen zijn geschat op basis van een ondernemingsplan over vijf jaar (2018 tot en met 2022) dat door het strategisch comité is goedgekeurd. Het management van Orange Communications Luxembourg voorziet een geleidelijke stijging van de aangepaste EBITDA over de periode als gevolg van (i) een continue en duurzame omzetgroei zowel als gevolg van de grotere markt als het grotere marktaandeel, en (ii) de voortzetting van het versterkte transformatieprogramma met een strenge beheersing van de operationele kosten. Meer precies streeft het management over deze periode van vijf jaar naar een financiële verbetering: een samengestelde jaarlijkse groei van de omzet en de aangepaste EBITDA van respectievelijk 6,23 % (tegenover 9 % vorig jaar) en 23,2 % (in vergelijking met 32 % vorig jaar), terwijl de kapitaaluitgaven naar verwachting met 15,9 % zullen stijgen.

Uitgaande van een perpetuele groei van 1,50 % (in vergelijking met 1,25 % in 2016) en een gewogen gemiddelde kostprijs van het kapitaal van 6,25 % (in vergelijking met 6,0 % vorig jaar), hebben die veronderstellingen geleid tot een bijzondere waardevermindering van de goodwill van Orange Communication Luxembourg van 17,9 miljoen euro.

Gevoeligheid van de realiseerbare waarde

Er is op die parameters een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd met een groei variërend van 0,5 % tot 1,5 % en een disconteringsvoet variërend van 6,0 % tot 7,0 %, ook al worden de extremen als uiterst theoretisch beschouwd.

Vanwege de correlatie tussen operationele kasstromen en investeringscapaciteit, wordt de gevoeligheid van de nettokasstromen gebruikt. Aangezien de kasstromen voor het laatste jaar een aanzienlijk deel van de realiseerbare waarde vertegenwoordigen, wordt een verandering van plus of min 10 % van deze kasstromen gepresenteerd in de gevoeligheid van het scenario.

Per 31 december 2017:

- 100 % marge van de realiseerbare waarde boven de geteste boekwaarde: 10,5 miljoen euro
- 100 % effect op de realiseerbare waarde ingeval, een variatie van:
 - 10 % in de kasstromen van het laatste jaar: 7,7 miljoen euro
 - 1 % in de perpetuele groei: 14,8 miljoen euro
 - 1 % in de disconteringsvoet: 11,7 miljoen euro

Tot slot werd de impact van een verschil van 2 % in de groei van de jaarlijkse marge van de EBITDA geschat op 3,6 miljoen euro.

Overige goodwill

De overige goodwill bestaat uit:

Mobistar Affiliate nv

De overname van Mobistar Affiliate nv verliep in twee fasen: een eerste aankoop van 20 % van de aandelen in april 1999 en een aankoop van de resterende 80 % van de aandelen in mei 2001.

De gerapporteerde goodwill wordt volledig toegerekend aan het segment 'België' (zie gesegmenteerde informatie).

Mobistar Enterprise Services nv

De goodwill als gevolg van de overname van MES is in twee stappen geboekt: een eerste boeking op 1 april 2010 voor 844 duizend euro, die op 31 maart 2011 werd aangepast naar een definitieve waarde van 793 duizend euro.

De gerapporteerde goodwill wordt volledig toegerekend aan het segment 'België' (zie gesegmenteerde informatie).

A3Com nv

A3Com nv werd op 30 september 2017 overgenomen door Orange Belgium nv voor een totale vergoeding van 4,5 miljoen euro. De overname had betrekking op 100 % van de aandelen. A3Com nv was reeds een exclusieve agent van Orange Belgium, en is gespecialiseerd in de verkoop van telecomproducten en -diensten aan residentiële klanten via een netwerk van 12 winkels die voornamelijk gevestigd zijn in het Brusselse gewest. Aangezien er op de overnamedatum (30 september 2017) geen significante identificeerbare activa en verplichtingen zijn overgenomen, is er een bedrag van 4,2 miljoen euro volledig toegerekend aan de goodwill voor het segment 'België'. Het bedrag van de opbrengsten en de winst of het verlies van A3Com nv sinds de overnamedatum, zoals opgenomen in het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, bedraagt respectievelijk 459 duizend euro en 128 duizend euro. De opbrengsten en de winst of het verlies van A3Com nv in het begin van de jaarlijkse verslagperiode bedragen respectievelijk 6,5 miljoen euro en 1,2 miljoen euro.

A&S Partners nv

A&S Partners nv werd op 30 september 2017 overgenomen door Orange Belgium nv voor een totale vergoeding van 5,0 miljoen euro. De overname had betrekking op 100 % van de aandelen. A&S Partners nv was eveneens een bestaande agent van Orange Belgium, en biedt telecommunicatiediensten aan b2b-klanten in het Brusselse gewest via een speciaal verkoopteam van 35 professionals onder de naam AS Mobility. De overname had betrekking op 100 % van de 620 aandelen van A&S Partners nv. Een bedrag van 4,2 miljoen euro is toegerekend aan de overige immateriële vaste activa in het kader van de toerekening van de overnameprijs. Het bedrag van de opbrengsten en de winst of het verlies van A&S Partners nv sinds de overnamedatum, zoals opgenomen in het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, bedraagt respectievelijk 954 duizend euro en 55 duizend euro. De opbrengsten en de winst of het verlies van A&S Partners nv in het begin van de jaarlijkse verslagperiode bedragen respectievelijk 5,1 miljoen euro en 558 duizend euro.

Jaarlijkse test op bijzondere waardeverminderingen

De goodwill toegerekend aan het segment 'België' wordt ten minste aan het einde van elk boekjaar getest op bijzondere waardeverminderingen om te beoordelen of de boekwaarde de realiseerbare waarde niet overschrijdt. Bij de schatting van de reële waarde min de kosten voor verkoop wordt rekening gehouden met de aandelenkoers van Orange Belgium zoals genoteerd op de effectenbeurs.

Wat de goodwill van het segment 'België' betreft, bleek uit de verhouding tussen de marktkapitalisatie en de nettoactiva van de Groep per 31 december 2017 dat de marktkapitalisatie aanzienlijk hoger lag dan de nettoboekwaarde.

Toelichting 5: Overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa

Afschrijvingen en waardeverminderingen

Het cijfer voor afschrijvingen en waardeverminderingen in 2017 bedroeg 230,1 miljoen euro, 19,8 miljoen euro hoger dan in 2016. Het niveau van de historische afschrijvingen is echter stabiel gebleven. De stijging is toe te schrijven aan de verandering in gebruiksduur voor radioapparatuur in 2016 (impact van 10,0 miljoen euro in 2017) en aan de afschrijving van geactiveerde apparatuur bij de klant (decoders, modems en afstandsbedieningen die door klanten worden gebruikt), en de daarmee gepaard gaande activerings- en installatiekosten van het Orange Internet + TV-aanbod. Doorgaans hebben dergelijke activa een lagere gebruiksduur dan de traditionele netwerkinvesteringen.

Versnelde afschrijvingen van vaste activa

De wijzigingen in gebruiksduur voor immateriële en materiële vaste activa die tijdens het jaar zijn opgenomen, zijn voor elk actief apart vastgesteld om rekening te houden met de technologische en IT-ontwikkelingen. Ook wordt er rekening gehouden met veroudering, ontmanteling en activa die verloren zijn gegaan.

In de loop van 2017 zijn er als gevolg van de wijziging in de gebruiksduur van apparatuur in 2016 kosten opgenomen voor een totaalbedrag van 17,5 miljoen euro (in vergelijking met 13,1 miljoen euro in 2016), die worden gepresenteerd als kosten in de post 'Afschrijvingen' in het overzicht van het totaalresultaat.

De stijging van 4,4 miljoen euro kan worden verklaard door de beslissing die in 2016 werd genomen om de geschatte economische levensduur van radio-, transcoder- en basisstationsapparatuur met één jaar te verminderen en de gebruiksduur van radionetwerkapparatuur (in verband met 2G, 3G en 4G) met twee jaar te verminderen. In 2017 had deze beslissing een effect op

het volledige jaar. Deze veranderingen in gebruiksduur zijn nodig om het hoofd te kunnen blijven bieden aan de steeds snellere technologische ontwikkelingen.

Overige immateriële vaste activa

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Nettoboekwaarde van overige immateriële activa in het begin van het jaar	320 789	347 391
Aankopen van overige immateriële activa	53 864	46 824
Toevoegingen via bedrijfscombinaties	4 206	
Afschrijvingen	-74 888	-73 427
Herindelingen en overige posten		1
Nettoboekwaarde van overige immateriële activa aan het einde van het jaar	303 971	320 789

Aankopen van overige immateriële activa houden voornamelijk verband met software en de ontwikkelingskosten van intern gegenereerde software. Er hoefden in 2017 geen telecommunicatielicenties te worden verlengd (zie ook het overzicht hierna).

	in duizend EUR			
31.12.2017	Brutowaarde	Gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen	Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen	Nettoboekwaarde
Telecommunicatielicenties	365 203	-175 397		189 806
Merk	4 172		-4 172	
Abonneebasis	11 180	-11 180		
Software	444 007	-344 394		99 613
Overige immateriële vaste activa	129 195	-114 643		14 552
TOTAAL	953 757	-645 614	-4 172	303 971

	in duizend EUR			
31.12.2016	Brutowaarde	Gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen	Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen	Nettoboekwaarde
Telecommunicatielicenties	365 203	-143 659		221 544
Merk	4 172		-4 172	
Abonneebasis	11 180	-11 180		
Software	407 148	-319 178		87 970
Overige immateriële vaste activa	123 158	-111 883		11 275
TOTAAL	910 861	-585 900	-4 172	320 789

Telecommunicatielicenties

Licentie	Verwervingskosten	Nettoboekwaarde per eind 2017	Nettoboekwaarde per eind 2016	Gebruiksduur in maanden	in duizend EUR	
					Resterende maanden	Begin afschrijvingsperiode
UMTS 3G	149 040	30 415	39 779	191	39	april 2005
4G	20 020	17 136	18 956	Eind juni 2027	113	juni 2016
800 MHz	120 000	96 312	102 362	238	191	februari 2014
2G-verlenging 5 jaar 3 maanden	76 143	45 943	60 447	63	38	december 2015
TOTAAL	365 203	189 806	221 544			

Intern gegenereerde immateriële vaste activa omvatten kosten voor de ontwikkeling van software gegenereerd door het personeel van de Groep.

Overige immateriële activa houden voornamelijk verband met software die werd verworven van of ontwikkeld door externe leveranciers. Ze worden grotendeels gebruikt voor de netwerktoepassingen of voor administratieve doeleinden.

De gebruiksduur van immateriële activa die in 2017 werd gehanteerd, blijft vergelijkbaar met degene die in 2016 werd gehanteerd. Investerings in verband met de originele softwareaankoop zijn mogelijk ook volledig afgeschreven. Upgrades van deze software die nog steeds in gebruik zijn, zijn echter nog niet volledig afgeschreven. Hetzelfde geldt voor de opzoekkosten van de oorspronkelijke antennevestigingen.

Het eigendomsrecht van immateriële activa kan niet worden beperkt en immateriële activa kunnen niet in pand worden gegeven als zekerheid voor verplichtingen.

Materiële vaste activa

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Nettoboekwaarde van materiële vaste activa in het begin van het jaar	829 971	840 389
Aankopen van materiële vaste activa	134 513	120 819
Toevoegingen via bedrijfscombinaties	279	
Afschrijvingen	-155 178	-136 843
Herindelingen en overige posten	349	5 606
Nettoboekwaarde van materiële vaste activa aan het einde van het jaar	809 934	829 971

31.12.2017	in duizend EUR		
	Brutowaarde	Gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen	Nettoboekwaarde
Terreinen en gebouwen	78 912	-50 704	28 208
Netwerken en terminals	1 787 240	-1 032 507	754 733
IT-apparatuur	183 799	-171 405	12 394
Overige materiële vaste activa	31 634	-17 035	14 599
TOTAAL	2 081 585	-1 271 651	809 934

31.12.2016	in duizend EUR		
	Brutowaarde	Gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen	Nettoboekwaarde
Terreinen en gebouwen	71 527	-45 013	26 514
Netwerken en terminals	1 689 217	-915 645	773 572
IT-apparatuur	195 854	-182 270	13 584
Overige materiële vaste activa	29 895	-13 594	16 301
TOTAAL	1 986 493	-1 156 523	829 971

Voorziening voor ontmanteling

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Voorzieningen voor ontmanteling in het begin van het jaar	66 619	61 049
Discontering met een impact op de winst-en-verliesrekening	692	690
Gebruik zonder impact op de winst-en-verliesrekening	-729	-727
Toevoegingen met een impact op de activa	349	5 607
Voorzieningen voor ontmanteling aan het einde van het jaar	66 931	66 619
waarvan langlopende voorzieningen	65 891	65 596
waarvan kortlopende voorzieningen	1 040	1 023

De belangrijkste veronderstellingen voor de waardering van de voorziening voor het ontmantelen van de sites van het netwerk zijn de volgende:

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Aantal netwerksites, incl. Orange Communications Luxembourg sa (in eenheden)	4 483	4 417
Gemiddelde ontmantelingskosten per site van het netwerk	11,8	12,1
Inflatiecijfer	2,0 %	2,0 %
Disconteringsvoet	1,044 %	1,143 %

Hoewel de omvang en de installatie enigszins kunnen verschillen van site tot site, wordt de voorziening berekend op basis van gemiddelde ontmantelingskosten, die gebaseerd zijn op de werkelijke kosten die in het verleden zijn gemaakt voor vergelijkbare activiteiten. Voor 2017 worden die kosten geschat op 11.782 euro per site (in 2016 bedroegen de gemiddelde kosten 12.087 duizend euro). Voor sites van grotere omvang, zoals MSC's (Mobile Switching Centres), wordt de voorziening berekend rekening houdend met de oppervlakte van de gehuurde sites en de gemiddelde ontmantelingskosten per m² op basis van vergelijkbare ervaringen uit het verleden.

Hoewel het bijna niet haalbaar is een schatting te maken van de timing van de kasuitstroom, wordt aangenomen dat alle sites van het netwerk in de toekomst worden ontmanteld. Sinds 2011 wordt voor de voorziening uitgegaan van een beperking van de looptijd van de huurcontracten tot 15 jaar, wat als gelijkwaardig kan worden beschouwd aan een ontmantelingsplan gespreid over een periode van bijna 30 jaar. Voor deze aanpassing was de langste periode die in aanmerking werd genomen 99 jaar. Dezelfde benadering werd gehanteerd voor de waardering van de voorziening in 2017.

De voorziening voor ontmanteling blijft stabiel. De lagere gemiddelde ontmantelingskosten per site (van 12.087 tot 11.782 euro per site) en de daarmee verband houdende daling van de verplichting van 1,4 miljoen euro werd gecompenseerd door het grotere aantal sites (effect van 0,5 miljoen euro) en de daling in de disconteringsvoet. Dat resulteerde in een stijging van de voorziening van 0,7 miljoen euro.

Voorzieningen voor de ontmanteling van de sites van het netwerk worden eveneens aangepast indien er voldoende objectieve aanwijzingen zijn dat toekomstige wijzigingen in technologie of wetgeving een impact zullen hebben op het bedrag van de voorziening.

Naast het netwerk bestaat de voorziening voor ontmanteling ook uit voorzieningen in verband met gebouwen, Mobile Switching Centres (MSC's) en Points-of-Presence (POP's) voor 6,2 miljoen euro.

Toelichting 6: Belastingen en heffingen

Winstbelasting in de winst-en-verliesrekening

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Courante winstbelasting	-18 509	-26 813
Uitgestelde belastinglasten als gevolg van het ontstaan en de terugboeking van tijdelijke verschillen	-81	2 687
TOTAAL BELASTINGLASTEN	-18 590	-24 126

Verband tussen de belastinglasten en winst vóór belasting

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Winst vóór winstbelasting	59 542	100 737
Winstbelastingtarief van de Groep	33,99 %	33,99 %
Theoretische winstbelasting	-20 238	-34 241
Effect van verschil tussen lokaal standaardtarief en tarief van de Groep(*)	21	-61
Effect van permanente verschillen en andere aansluitposten(**)	-8 881	599
Belastingeffect als gevolg van verschillen van standaardtarieven		-370
Effect van belasting (zonder basis) die een invloed heeft op de courante belasting(***)	11 906	9 915
Effect van belasting (zonder basis) die een invloed heeft op de uitgestelde belasting	-1 398	33
WINSTBELASTING	-18 590	-24 126
EFFECTIEF BELASTINGTARIEF	31,2 %	23,9 %

* Lokaal tarief (Orange Communications Luxembourg: 31,47 %) en tarief van de Groep (33,99 %).

** Bestaande uit niet-afrekbare kosten en permanente verschillen.

*** Aanpassingen ten aanzien van vorige jaren.

De belastinglasten bedroegen 18,6 miljoen euro in 2017 in vergelijking met 24,1 miljoen euro in 2016. De effectieve aanslagvoet kwam uit op 31,2 %, 7,3 procentpunten boven de effectieve aanslagvoet van 23,9 % in 2016. Gezien de lagere winst vóór belastingen in 2017 is het theoretische bedrag van de belastinglasten in 2017 met 14,0 miljoen euro gedaald. De gewestelijke belasting op pylons werd in het verleden beschouwd als niet-fiscaal aftrekbare beroepskosten. De permanente verschillen (zie **) waren positief in 2016 (0,6 miljoen euro), voornamelijk door de schikking met het Waalse Gewest die aanvankelijk beschouwd werd als niet-afrekbare kosten, waardoor er een positieve impact van 6,1 miljoen euro werd gegenereerd. In 2017 heeft Orange Belgium geen netto (positieve) impact opgenomen van voorzieningen in verband met de Waalse belasting op pylons, maar had de daling van de participatie van Orange Connection Luxembourg – fiscaal niet aftrekbaar – echter een negatieve impact van circa 6 miljoen euro.

In december 2017 werd er een positieve impact op het belastingjaar 2016 geboekt voor een bedrag van 6,3 miljoen euro aan fiscaal aftrekbare bedragen voor investeringen (daling van 3,2 miljoen euro in vergelijking met 2016). Bovendien is er als gevolg van de nietigverklaring van het Waalse decreet van december 2013, die plaatsvond op 12 juli 2017 (met retroactief effect per 1 januari 2017), een vrijval van winstbelastingvoorzieningen uit vorige jaren van 5,4 miljoen euro opgenomen (zie ***).

Dit verklaart grotendeels het verschil in winstbelasting en effectieve aanslagvoet tussen 2017 en 2016.

Belastingpositie in de staat van financiële positie

Mutaties in de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belastingen

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Courante belasting, netto – saldo in het begin van het jaar	56 923	42 870
Contant betaalde belastingen	-52 365	-12 760
Lasten uit hoofde van courante winstbelastingen	18 509	26 813
Wijzigingen in consolidatiekring, herindeling en omrekeningsverschillen	191	
Courante belasting, netto – saldo aan het einde van het jaar	23 258	56 923

Vanwege beschikbare overgedragen verliezen heeft Orange Communications Luxembourg sa over de verslagperiode geen voorziening voor verschuldigde belastingen geboekt. De contant betaalde belastingen in 2017 omvatten de vooruitbetalingen voor 2017 (25 miljoen euro) en de definitieve betaling in verband met de winstbelastingen van 2016.

Mutaties in de uitgestelde belastingen

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Uitgestelde belastingen, netto - saldo in het begin van het jaar	10 576	6 381
Wijziging in winst-en-verliesrekening	-81	2 687
Wijziging in overige baten en lasten	-573	864
Wijzigingen in consolidatiekring, herindeling en omrekeningsverschillen	-1 133	644
Uitgestelde belastingen, netto – saldo aan het einde van het jaar	8 789	10 576

	in duizend EUR					
0	31.12.2017			31.12.2016		
	Activa	Verplichtingen	Winst-en-verliesrekening	Activa	Verplichtingen	Winst-en-verliesrekening
Vaste activa		2 881	1 244		2 992	594
Overgedragen fiscale verliezen	4 698		-439	5 176		711
Andere tijdelijke verschillen	6 972		-886	8 392		1 382
Uitgestelde belastingen	11 670	2 881	-81	13 568	2 992	2 687
Netting	-406	-406		-1 305	-1 305	
TOTAAL	11 264	2 475	-81	12 263	1 687	2 687

De uitgestelde belastingen die werden geboekt in de resultaten van Orange Belgium houden voornamelijk verband met de actuele marktwaarde van de renteswapcontracten, de ontwikkelingskosten voor intranetsites, de afschrijvingen voor de ontmanteling van activa en met de waardevermindering van simkaarten. De uitgestelde belastingverplichting van 2,8 miljoen euro houdt volledig verband met de administratieve verwerking van de overnameprijs van Walcom nv.

In Orange Communications Luxembourg houdt de geboekte belastingvordering verband met overgedragen fiscale verliezen (4,7 miljoen euro). Een uitgestelde belastingvordering wordt alleen opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de belastbare entiteit over voldoende toekomstige belastbare winsten zal beschikken om de vordering te realiseren. De realiseerbaarheid van de uitgestelde belastingvordering van Orange Communications Luxembourg is beoordeeld op basis van het ondernemingsplan dat is gebruikt voor de bijzondere-waardeverminderingstests, zoals beschreven in toelichting 4.

Te betalen operationele belastingen en heffingen

De te betalen operationele belastingen en heffingen bedroegen in 2017 94,2 miljoen euro en bestonden uit 8,5 miljoen euro te betalen btw (0), uit 77,2 miljoen euro aan belastingen op pylons en masten – plus verwijlinteressen tegen het wettelijke tarief – en uit 8,5 miljoen euro in verband met de schikking die in 2016 werd getroffen met het Waalse Gewest.

Te ontvangen operationele belastingen en heffingen

De te ontvangen operationele belastingen en heffingen bedroegen 1,4 miljoen euro in 2017, in vergelijking met 0,7 miljoen euro een jaar eerder en bestaan uit terug te vorderen btw.

Toelichting 7: Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

In juli 2012 heeft de Groep meegewerkt aan de oprichting van de vennootschap IRISnet cvba. IRISnet cvba startte zijn activiteiten op 1 november 2012. Het aandeel van de Groep in het eigen vermogen van IRISnet cvba bedraagt 28,16 %. De Groep wordt in raad van bestuur vertegenwoordigd met 2 van de 7 zetels. Deze onderneming wordt geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode. Het nettoresultaat van het jaar bedraagt 349 duizend euro, wat resulteert in een nettoboekwaarde van 4.021 duizend euro per 31 december 2017.

Toelichting 8: Financiële activa, verplichtingen en financieel resultaat

Financieel resultaat

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Financiële kosten	-4 880	-6 457
Financiële opbrengsten		
TOTAAL NETTO FINANCIËLE KOSTEN	-4 880	-6 457

Het netto financieel resultaat bedroeg -4,9 miljoen euro in 2017, in vergelijking met -6,5 miljoen euro een jaar geleden. Deze verbetering kan worden verklaard door de lagere rentekosten, in overeenstemming met de lagere uitstaande schuld (intergroepsleningen – zie hierna).

Geldmiddelen en kasequivalenten, financiële verplichtingen

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Geldmiddelen en kasequivalenten		
Geldmiddelen	8 726	4 125
Kasequivalenten	4 286	47 319
TOTAAL GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN	13 012	51 444
Financiële verplichtingen		
Kortlopende intergroepsleningen	6 066	236
Langlopende intergroepsleningen	319 753	389 177
TOTAAL LENINGEN	325 819	389 413
Netto financiële schuld (financiële verplichtingen - geldmiddelen en kasequivalenten)	312 807	337 969

De netto financiële schuld aan het einde van 2017 bedroeg 312,8 miljoen euro, een daling van de netto financiële schuldpositie van Orange Belgium met 25,2 miljoen euro in vergelijking met een netto financiële schuld van 338,0 miljoen euro eind december 2016. Orange Belgium verrichte nettoterugbetalingen van zijn schulden uit hoofde van langlopende leningen in verband met de ongedekte kredietfaciliteitsovereenkomst (met Atlas Services Belgium voor een totaalbedrag van 420 miljoen euro) voor 70,0 miljoen euro. Anderzijds zijn de geldmiddelen en kasequivalenten met 38,4 miljoen euro gedaald ten opzichte van 2016 (zie kasstroomoverzicht).

Veranderingen in financiële verplichtingen waarvan de kasstromen in het kasstroomoverzicht zijn opgenomen onder financieringsactiviteiten (zie 1.3) worden hierna gepresenteerd:

						in duizend EUR
Overige veranderingen zonder impact op de kasstromen uit financieringsactiviteiten						
	31.12.2016	Kasstromen	Verwerving	Wisselkoers-schommeling	Overige	31.12.2017
Langlopende intergroepsleningen	236	5 830				6 066
Kortlopende intergroepsleningen	389 177	-70 070			646 ⁽¹⁾	319 753

¹⁾ Voornamelijk aangegroeide rente

Financiële risico's

Liquiditeitsrisico

De resultaten en de vooruitzichten van Orange Belgium zouden kunnen worden beïnvloed als er moeilijker toegang kan worden verkregen tot financiering

Orange Belgium wordt gefinancierd via langlopende kredietfaciliteiten die worden toegekend door entiteiten van de Orange-groep, en is dus niet in directe zin blootgesteld aan ongunstige veranderingen in het marktklimaat. Er is voldoende financiering zeker gesteld tot en met 2020, en er kan redelijkerwijs worden van uitgegaan dat er ook daarna voldoende financiering beschikbaar is. Daarnaast zou Orange Belgium een beroep kunnen doen op andere financieringsbronnen, zoals leningen van banken of obligaties, als er na 2020 door de Orange-groep financieringsbeperkingen zouden worden opgelegd.

Renterisico

De bedrijfsactiviteiten van Orange Belgium zouden negatief kunnen worden beïnvloed door renteschommelingen

Op de langlopende kredietfaciliteiten van Orange Belgium groeit variabele rente aan. Om het risico van plotse stijgingen van de marktrente gedeeltelijk te dekken, heeft Orange Belgium 200 miljoen euro van zijn langlopende schuld afgedekt tegen een vaste rente van 0,41 %, tot en met 2020. Per 31 december 2017 heeft Orange Belgium in totaal een bedrag van 320 miljoen euro opgenomen, waardoor 120 miljoen euro nog is blootgesteld aan het renterisico.

Kredietratingrisico

Als de kredietrating van Orange Belgium of de vooruitzichten voor zijn kredietrating neerwaarts worden herzien, dan zou dit kunnen leiden tot hogere financieringskosten en/of zou dit de financieringscapaciteit van Orange Belgium kunnen beperken. Orange Belgium wordt tot en met 2020 gefinancierd via langlopende kredietfaciliteiten die worden toegekend door entiteiten van de Orange-groep, die niet voorzien in aanpassingen van de financiering op basis van de kredietrating. De financieringsovereenkomst omvat een financieel convenant dat Orange Belgium moet naleven (ratio nettoschuld / EBITDA van < 2,75x). Per 31 december 2017 bedroeg die ratio 1,0x en een schending van het convenant kan als uiterst onwaarschijnlijk worden beschouwd.

Een neerwaartse herziening van de kredietrating zou echter een negatieve invloed kunnen hebben op de handelsvoorwaarden tussen Orange Belgium en zijn leveranciers, waardoor de operationele financieringsbehoeften en de globale financieringskosten dus toenemen.

Tegenpartijrisico bij financiële transacties

Indien een bank of een andere instelling waarmee Orange Belgium een financiële overeenkomst heeft, insolvent wordt of indien de financiële positie van die bank of instelling verslechtert, kan dat een wezenlijk ongunstig effect hebben op de onderneming en haar financiële positie

Orange Belgium heeft geen posities in derivaten bij financiële instellingen, noch termijndeposito's. Bovendien zijn de creditsaldi op zijn bankrekeningen bijzonder beperkt omdat er een cashpoolingstructuur wordt gehanteerd waarbij overtollige liquiditeit automatisch wordt overgeboekt naar Orange sa.

Als een van zijn belangrijkste bankpartners zijn betalingsverplichtingen niet langer zou kunnen vervullen, zou dat niettemin een negatieve impact hebben op het beheer van de kaspositie. Dit risico wordt beperkt omdat Orange Belgium volgens zijn thesauriebeleid samenwerkt met ten minste drie verschillende bankpartners met een kredietrating van 'investment-grade'.

Kredietrisico

Klanten die hun betalingsverplichtingen niet nakomen, zouden een negatieve invloed kunnen hebben op de financiële resultaten en de liquiditeitspositie van Orange Belgium

Orange Belgium hanteert een kredietbeleid waarbij voor alle klanten die op kredietbasis transacties wensen te verrichten, een procedure voor kredietcontrole wordt toegepast. Als het risico niet aanvaardbaar wordt geacht, moet er volgens de betalingsvoorwaarden worden vooruitbetaald of contant worden betaald bij levering.

De klantenportfolio is uiterst gediversifieerd en bestaat voornamelijk uit lokale tegenpartijen, waardoor het risico van aanzienlijke eenmalige verliezen wordt beperkt. Bovendien zijn de inningsprocedures in grote mate geautomatiseerd, en worden de saldi van handelsvorderingen continu gecontroleerd (zie toelichting 2: Omzet en (handels)vorderingen). Voorzieningen voor dubieuze debiteuren worden maandelijks berekend om rekening te houden met mogelijk oninbare bedragen.

Valutarisico

Wisselkoersschommelingen zouden een negatieve invloed kunnen hebben op de financiële resultaten en de liquiditeitspositie van Orange Belgium

Aangezien Orange Belgium voornamelijk lokaal activiteiten uitvoert, is het niet blootgesteld aan een aanzienlijk valutarisico.

Algemeen kader voor risicobeheer

Risicobeheer wordt op uitgebreide, consequente en geïntegreerde wijze benaderd om optimaal gebruik te maken van synergiën tussen de afdelingen Audit, Control en Risk op alle niveaus van de organisatie. Deze benadering is bedoeld om redelijkerwijs te kunnen garanderen dat de operationele en strategische doelstellingen worden verwezenlijkt, dat de huidige wet- en regelgeving wordt nageleefd en dat de financiële informatie betrouwbaar is.

De belangrijkste onderdelen van het kader voor risicobeheer worden gedetailleerd besproken in deel 11 van onze Verklaring inzake deugdelijk bestuur.

Rentedragende leningen

in duizend EUR					
	Nominale waarde eind 2017	Rentevoet	Einddatum	31.12.2017	31.12.2016
Ongedekte kredietfaciliteitsovereenkomst met Atlas Services Belgium	420 000	EURIBOR +0.95	15.06.2021	320 000	390 000
Transactiekosten op langetermijnleningen				-390	-993
TOTAAL LANGETERMIJNLENINGEN EN -SCHULDEN				319 610	389 007
Vlottende kredietfaciliteitsovereenkomst met Orange	50 000	EONIA +0.65	op aanvraag	5 890	
Ongedekte kredietlijnen bij diverse banken	38 300	bepaald bij trekking	op aanvraag		
TOTAAL KORTETERMIJNLENINGEN EN -SCHULDEN				5 890	

Waardering tegen reële waarde

in duizend EUR				
	Boekwaarde		Reële waarde	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
FINANCIËLE ACTIVA				
Vaste financiële activa ⁽¹⁾	1 542	2 024	1537*	2 006**
Langlopende derivaten (vorderingen)				
Handelsvorderingen ⁽¹⁾	184 836	175 677	184 836	175 677
Vlottende financiële activa ⁽¹⁾	469	452	469	452**
Kortlopende derivaten (vorderingen)	68	3 131	68	3 131
Geldmiddelen en kasequivalenten	13 012	51 444	13 012	51 444
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN				
Langlopende financiële verplichtingen	319 615	389 043	319 481*	386 915**
Langlopende derivaten (verplichtingen)	2 973	4 659	2 973*	4 617**
Kortlopende financiële verplichtingen	6 066	236	6 066	236
Kortlopende derivaten (verplichtingen)	68	3 131	68	3 131
Handelsschulden	212 562	167 695	212 562	167 695

* Disconteringsvoeten (veronderstelling) werden in aanmerking genomen voor de geschatte terugbetalingsperiode (1 jaar: -0,26181 %, 2 jaar: -0,15454 %, 3 jaar: 0,00108 %, 4 jaar: 0,16937 %, 5 jaar: 0,31458 %, 6 jaar: 0,44456 %).

** Disconteringsvoeten (veronderstelling) werden in aanmerking genomen voor de geschatte terugbetalingsperiode (1 jaar: -0,2650 %, 2 jaar: -0,1850 %, 3 jaar: -0,0250 %, 4 jaar: 0,2300 %, 5 jaar: 0,5500 %, 6 jaar: 0,9050 %).

*** Dit bedrag omvat een lening aan een partner waarvoor er een voorziening voor niet-invorderbaarheid werd geboekt ter waarde van 3.513 duizend euro.

(1) Zie de toelichting over de grondslagen voor financiële verslaggeving (leningen en vorderingen).

Per 31 december 2017 hield de Groep twee financiële derivaten voor afdekkingsdoeleinden in het kader van hedge accounting. Orange Belgium gebruikt financiële instrumenten, meer specifiek renteswaps, om zijn blootstelling aan renterisico's als gevolg van zijn financieringsactiviteiten af te dekken. Een renteswap is een rentetermijncontract waarbij Orange Belgium een vlottende rentevoet ruilt tegen een vaste rentevoet. Na hun eerste opname worden deze renteswaps gewaardeerd tegen hun reële waarde. De waardering tegen reële waarde is afgeleid van direct of indirect waarneembare gegevens, gebaseerd op gediscoteerde kasstromen berekend op basis van een rentecurve die is aangepast aan de looptijd van de instrumenten.

Overzicht van de voor afdekking gebruikte financiële derivaten in het kader van hedge accounting:

Begindatum	Einddatum	Optie	Uitoefenprijs	Flottende rente	Nominaal bedrag
31.01.2016	31.01.2021	Renteswap	0.4280 %	EURIBOR 3 maanden	75 000
15.12.2015	15.12.2020	Renteswap	0.3995 %	EURIBOR 3 maanden	125 000

Reële waarde van de voor afdekking gebruikte financiële derivaten in het kader van hedge accounting:

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Kortlopende verplichtingen – effectief gedeelte van de reële waarde van toegestane instrumenten als kasstroomafdekking	2 973	4 658

De boekwaarde van geldmiddelen en kasequivalenten, handelsvorderingen en andere activa, handelsschulden en overige te betalen vorderingen wordt geacht hun reële waarde te vertegenwoordigen, rekening houdend met de eraan verbonden korte looptijd. Andere vaste financiële activa worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die wordt geacht hun reële waarde te vertegenwoordigen.

Einddatum

	in duizend EUR			
Jaar afgesloten op 31 december 2017	Bedrag	Op hoogstens 1 jaar	Op 2 tot 5 jaar	Op meer dan 5 jaar
FINANCIËLE ACTIVA				
Financiële vaste activa	1 542		440	1 102
Langlopende derivaten (vorderingen)				
Handelsvorderingen	184 836	184 836		
Flottende financiële activa	469	469		
Kortlopende derivaten (vorderingen)	68	68		
Geldmiddelen en kasequivalenten	13 012	13 012		
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN				
Langlopende financiële verplichtingen	319 615		319 615	
Langlopende derivaten (verplichtingen)	2 973		2 973	
Kortlopende financiële verplichtingen	6 066	6 066		
Kortlopende derivaten (verplichtingen)	68	68		
Handelsschulden	212 562	212 562		

	in duizend EUR			
Jaar afgesloten op 31 december 2016	Bedrag	Op hoogstens 1 jaar	Op 2 tot 5 jaar	Op meer dan 5 jaar
FINANCIËLE ACTIVA				
Financiële vaste activa	2 024			2 024
Handelsvorderingen	175 677	175 677		
Flottende financiële activa	452	452		
Kortlopende derivaten (vorderingen)	3 131	3 131		
Geldmiddelen en kasequivalenten	51 444	51 444		
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN				
Langlopende financiële verplichtingen	389 043		389 043	
Langlopende derivaten (verplichtingen)	4 659		4 659	
Kortlopende financiële verplichtingen	236	236		
Kortlopende derivaten (verplichtingen)	3 131	3 131		
Handelsschulden	167 695	167 695		

Gevoeligheidsanalyse

Zoals hierboven vermeld, wordt het voornaamste risico door externe variabele elementen gevormd door de leenkosten. Uitgaande van een gemiddelde schuldenlast op lange termijn van 324 miljoen euro voor 2017, zou een schommeling in de variabele rente van 0,5 % een impact op de financieringskosten hebben betekend van 0,7 miljoen euro. 200 miljoen euro is afgedekt. Uitgaande van een gemiddelde schuldenlast op lange termijn van 375 miljoen euro voor 2016, zou een schommeling in de variabele rente van 0,5 % een impact op de financieringskosten hebben betekend van 1,0 miljoen euro. 200 miljoen euro is afgedekt.

Toelichting 9: Eigen vermogen

Kapitaal

Er hebben in 2016 en 2017 geen wijzigingen plaatsgevonden.

	Kapitaal (in duizend EUR)	Aantal gewone aandelen (in eenheden)
Op 1 januari 2017	131 721	60 014 414
Op 31 december 2017	131 721	60 014 414

Alle gewone aandelen zijn volledig volgestort en hebben een nominale waarde van 2,195 euro. Aangezien er in 2017 geen wijzigingen hebben plaatsgevonden, is de nominale waarde voor 2016 en 2017 dezelfde.

Dividenden

Het beleid van de Orange Belgium-groep streeft naar een evenwicht tussen gepaste contante rendementen voor de aandeelhouders en een evenwichtige en degelijke financiële positie, met voldoende bewegingsruimte om te investeren in de convergente strategie en de uitbreiding van het netwerk. Het management oefent toezicht uit op het rendement op het kapitaal en op het niveau van de dividenden aan gewone aandeelhouders.

Dienovereenkomstig zal de raad van bestuur de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2 mei 2018 voorstellen om voor het boekjaar 2017 een gewoon brutodividend van 0,50 euro per aandeel uit te keren. Als dat wordt goedgekeurd, zal de betaling van het gewone brutodividend van 0,50 euro plaatsvinden op 16 mei 2018 (ex-dividenddatum 14 mei 2018, registratiedatum 15 mei 2018).

De jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders heeft op 3 mei 2017 het voorstel goedgekeurd om voor het boekjaar 2016 een gewoon brutodividend van 0,50 euro per aandeel uit te keren. Het gewone brutodividend bedroeg 30,0 miljoen euro en is uitbetaald op 15 mei 2017.

Ingekochte eigen aandelen

Per 31 december 2017 hield de Groep 141.500 ingekochte eigen aandelen, in vergelijking met 14.069 ingekochte eigen aandelen per 31 december 2016.

Toelichting 10: Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Verbintenissen in verband met bedrijfsactiviteiten

	in duizend EUR			
	Totaal	Minder dan één jaar	Eén tot vijf jaar	Meer dan vijf jaar
Operationele leases	8 940	3 876	5 064	
Aankopen van telefoons	233 729	134 223	99 506	
Andere aankopen van goederen en diensten	35 756	21 530	14 226	
Investeringsverbintenissen	131 400	103 399	28 001	
VERBINTENISSEN IN VERBAND MET BEDRIJFSACTIVITEITEN	409 825	263 028	146 797	0

Verbintenissen in verband met vastgoedleases

	in duizend EUR	
	Gedisconteerde waarde van toekomstige leasebetalingen	Minimale toekomstige leasebetalingen
Technische activiteiten	226 773	445 684
Activiteiten van winkels / kantoren	74 457	99 969
VERBINTENISSEN IN VERBAND MET VASTGOEDLEASES	301 229	545 653

Operationele leases voor kantoren hebben een duur tot 15 jaar met optie tot verlenging. Operationele leases voor netwerksites hebben een duur van 1 tot 99 jaar.

Looptijden worden hierna vermeld :

	in duizend EUR						
	Minimale toekomstige lease-betalingen	Minder dan één jaar	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	Meer dan vijf jaar
VERBINTENISSEN IN VERBAND MET VASTGOEDLEASES	545 653	38 067	35 069	31 330	27 833	26 183	387 171

Toegekende waarborgen

	in duizend EUR			
	Totaal	Minder dan één jaar	Eén tot vijf jaar	Meer dan vijf jaar
TOEGEKENDE WAARBORGEN	10 808	2 629	1 030	7 149

In 2017 houden toegekende waarborgen verband met verschillende leaseovereenkomsten en met netwerkprestatiegaranties die werden toegekend aan een aantal zakelijke klanten. Er is per 31 december 2017 geen andere dekking (hypotheek, pandgeving of andere) toegekend aan activa van Orange Belgium.

Toelichting 11: (Niet-)courante voorzieningen

	in duizend EUR					
2017	31.12.2016	Toevoegingen	Gebruik	Annulering	Ander effect	31.12.2017
Voorzieningen voor ontmanteling	66 619	443		-729	598	66 931
Voorzieningen voor geschillen	4 954	1 147	-229	-1 228		4 644
TOTAAL VOORZIENINGEN	71 573	1 590	-229	-1 957	598	71 575

	in duizend EUR					
2016	31.12.2015	Toevoegingen	Gebruik	Annulering	Ander effect	31.12.2016
Voorzieningen voor ontmanteling	61 049	458		-727	5 839	66 619
Voorzieningen voor geschillen	11 622	2 090	-2 197	-4 481	-2 080	4 954
TOTAAL VOORZIENINGEN	72 671	2 548	-2 197	-5 208	3 759	71 573

De voorzieningen voor ontmantelingskosten bestaan uit courante (1,0 miljoen euro) en niet-courante voorzieningen (65,9 miljoen euro) (zie ook toelichting 5 – Overige immateriële activa).

Voorzieningen voor geschillen worden opgenomen in de overige langlopende/kortlopende verplichtingen.

Lopende rechtszaken

Orange Belgium is verwikkeld in verschillende gerechtelijke procedures met derden (particulieren of entiteiten) die een vergoeding eisen voor schade die ze zouden hebben opgelopen. Elk geschil wordt beoordeeld op individuele basis teneinde te beoordelen of het al dan niet waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen nodig zal zijn om deze geschillen te beslechten en teneinde te garanderen dat de veronderstellingen voor het bepalen van de voorzieningen gegrond zijn.

De afgelopen jaren werd zo een aantal eisen geformuleerd. Redelijkerwijs kan worden verondersteld dat er hierover in de loop van de komende jaren een beslissing valt, hetzij van een rechtbank, hetzij in onderlinge overeenstemming.

In hoofdstuk 5 van het beheersverslag is er gedetailleerdere informatie over geschillen opgenomen.

Voorzieningen voor de ontmanteling van de sites van het netwerk

Zie toelichting 5 – Overige immateriële vaste activa en materiële vaste activa.

Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

Volgens de gepubliceerde Europese richtlijn over dat onderwerp en de IFRIC 6-interpretatie is Orange Belgium verantwoordelijk voor de behandeling en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (o.a. netwerkinfrastructuur, IT-hardware, ...) verworven op of vóór 13 augustus 2005.

Momenteel verkoopt Orange Belgium zijn afgedankte elektrische en elektronische apparatuur aan één WEEE-gecertificeerde derde partij tegen een nettoprijs die in overeenstemming is met de verplichtingen van de Europese richtlijn. In de overeenkomst met deze leverancier zijn ook de verplichtingen van Orange Belgium voor de periode vóór 13 augustus 2005 vastgelegd. Daarom moet er hiervoor geen voorziening worden opgenomen in de financiële staten van Orange Belgium.

Toelichting 12: Verbonden partijen

Relaties met gelieerde ondernemingen

Balans en winst-en-verliesrekening

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
ACTIVA		
Kortlopende belastingvorderingen	-28 999	-11 672
VERPLICHTINGEN		
Kortlopende rentedragende lening	5 491	-815
Langlopende rentedragende lening	320 000	390 000
Kortlopende belastingsschulden	-12 245	-10 703
OPBRENGSTEN EN KOSTEN		
Verkopen	32 282	34 662
Inkopen	-30 231	-24 336
Rente	-2 887	-3 548

De uiteindelijke moedermaatschappij van Orange Belgium nv is Orange sa, 78 rue Olivier de Serres, 75015 Paris, Frankrijk.

Orange Belgium nv heeft een terugbetaling verricht in het kader van de langlopende schuld in verband met de niet gewaarborgde kredietfaciliteitsovereenkomst met Atlas Services Belgium voor 70,0 miljoen euro.

Aan het einde van het jaar bedroeg de rekening-courant met Orange sa 5,8 miljoen euro.

Transacties met verbonden partijen

	in duizend EUR			
31.12.2017	Verkopen aan verbonden partijen	Aankopen bij verbonden partijen	Openstaande vorderingen bij verbonden partijen	Openstaande schulden bij verbonden partijen
Orange – Telecommunicatieverkeer en diensten	22 150	-22 583		
Orange – Cashpool		-71	-26 658	-4 391
Filialen van Orange – Telecommunicatieverkeer en diensten	10 132	-7 746	-2 410	-1 672
Atlas Services Belgium – Lening		-2 718	69	319 309
TOTAAL	32 282	-33 118	-28 999	313 246

	in duizend EUR			
31.12.2016	Verkopen aan verbonden partijen	Aankopen bij verbonden partijen	Openstaande vorderingen bij verbonden partijen	Openstaande schulden bij verbonden partijen
Orange – Telecommunicatieverkeer en diensten	13 945	-18 541		
Orange – Cashpool		-63	-10 381	-2 045
Filialen van Orange – Telecommunicatieverkeer en diensten	20 717	-5 732	-1 382	-8 481
Atlas Services Belgium – Lening		-3 548	91	389 008
TOTAAL	34 662	-27 884	-11 672	378 482

Voorwaarden voor transacties met verbonden partijen

De voorwaarden voor de aan- en verkoop van verkeer en diensten, de overeenkomst betreffende het gecentraliseerde financieel beheer en de overeenkomst betreffende de doorlopende kredietfaciliteit worden op zakelijke basis bepaald overeenkomstig de normale marktprijzen en voorwaarden.

Er is geen uitstaande garantie voor of van een verbonden partij op de balansdatum. Er is geen uitstaande voorziening voor dubieuze debiteuren op bedragen verschuldigd door verbonden partijen op de balansdatum.

Relaties met leden van de raad van bestuur en het senior management

Het totaalbedrag aan personeelsbeloningen en vergoedingen, met inbegrip van socialezekerheidsbijdragen van de werkgever, toegekend aan leden van het uitvoerend management van Orange Belgium en als kosten opgenomen tijdens de periode, is als volgt:

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
Kortetermijnpersoneelsbeloningen	3 571	4 537
Pensioenvoorzieningen	385	463
Overige langetermijnbeloningen	824	875
Ontslagvergoedingen	548	634
TOTAAL	5 328	6 509

Het totaalbedrag aan bezoldigingen toegekend aan de raad van bestuur (exclusief de normale vergoeding van de CEO, die is opgenomen in de tabel hierboven) is als volgt:

	in duizend EUR	
	31.12.2017	31.12.2016
TOTAAL BEZOLDIGINGEN	291	326

Toelichting 13: Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

1. Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving

1.1. Transacties in vreemde valuta

Bij eerste opname in de functionele valuta moet een transactie in vreemde valuta worden opgenomen door de precieze wisselkoers toe te passen die op de datum van de transactie geldt tussen de functionele valuta en de vreemde valuta. Op elke balansdatum worden monetaire activa en verplichtingen uitgedrukt in vreemde valuta's omgerekend op basis van de slotkoers.

Winsten en verliezen op wisselkoersverschillen worden opgenomen als operationele inkomsten en kosten wanneer ze verband houden met de bedrijfsactiviteiten. Winsten en verliezen op wisselkoersverschillen worden opgenomen als financiële inkomsten en kosten wanneer ze verband houden met de financieringsactiviteiten.

1.2. Bedrijfscombinaties, goodwill en bijzondere waardevermindering van goodwill

Bedrijfscombinaties worden administratief verwerkt door toepassing van de overnamemethode:

- De overnamevergoeding wordt op overnamedatum gewaardeerd als de reële waarde van de overgedragen vergoeding, inclusief alle voorwaardelijke vergoedingen. Latere wijzigingen in de voorwaardelijke vergoeding worden ofwel administratief verwerkt in de winst-en-verliesrekening, ofwel via de overige baten en lasten, in overeenstemming met de toepasselijke normen.
- Als de initiële administratieve verwerking voor een bedrijfscombinatie onvolledig is aan het einde van de verslagperiode waarin de combinatie plaatsvindt, dan neemt de Groep in haar verslag voorlopige bedragen op voor de posten waarvoor de administratieve verwerking onvolledig is. Die voorlopige bedragen worden tijdens de waarderingsperiode aangepast, of er worden aanvullende activa of verplichtingen opgenomen om nieuwe informatie te weerspiegelen die is verkregen over feiten en omstandigheden die bestonden op de overnamedatum en die, indien ze bekend waren geweest, een invloed zouden hebben gehad op de bedragen die op die datum zijn opgenomen.
- Goodwill is het verschil tussen de overgedragen vergoeding en de reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa en verplichtingen op de overnamedatum en wordt als een actief opgenomen in de staat van financiële positie.

Voor elke bedrijfscombinatie met een eigendomsbelang van minder dan 100 % worden minderheidsbelangen als volgt gewaardeerd:

- ofwel tegen reële waarde: in dit geval wordt er goodwill in verband met minderheidsbelangen opgenomen;
- ofwel als het evenredige aandeel van het minderheidsbelang in de identificeerbare nettoactiva van de overgenomen entiteit: in dit geval wordt er alleen goodwill opgenomen voor het overgenomen aandeel.

Kosten in verband met overnames worden direct opgenomen in de winst of het verlies in de periode waarin ze zijn gemaakt.

Indien een bedrijfscombinatie in verschillende fasen wordt voltooid, wordt het voorheen gehouden eigenvermogensbelang op de overnamedatum geherwaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening. In voorkomend geval worden de overige baten en lasten opgenomen op dezelfde basis als vereist zou zijn indien de voorheen gehouden aandelenbelangen direct waren vervreemd.

Goodwill wordt niet afgeschreven maar gecontroleerd op bijzondere waardeverminderingen, minstens jaarlijks, maar frequenter indien er aanwijzingen zijn dat de goodwill mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. De evolutie van algemene economische en financiële tendensen, de verschillende mate waarin telecomoperatoren standhouden in de context van slechtere lokale economische omgevingen, de marktkapitalisatiewaarde van telecommunicatieondernemingen en de werkelijke economische prestaties in vergelijking met de marktverwachtingen, vertegenwoordigen dan ook externe indicatoren die samen met interne prestatie-indicatoren door de Groep worden geanalyseerd om te beoordelen of er meer dan eenmaal per jaar moet worden gecontroleerd op bijzondere waardeverminderingen.

IAS 36 vereist dat deze tests moeten worden uitgevoerd op het niveau van elke kasstroomgenererende eenheid of groepen van kasstroomgenererende eenheden waarvan het waarschijnlijk is dat ze zullen profiteren van overnamegerelateerde synergieën. Om vast te stellen of er een bijzondere-waardeverminderingverlies moet worden opgenomen, wordt de boekwaarde van de activa en verplichtingen van de kasstroomgenererende eenheden of groepen van kasstroomgenererende eenheden vergeleken met de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid is haar bedrijfswaarde.

De bedrijfswaarde is de contante waarde van de toekomstige kasstromen die naar verwachting uit de kasstroomgenererende eenheden zullen worden gegenereerd. Kasstroomvoorspellingen zijn gebaseerd op economische en reglementaire veronderstellingen, veronderstellingen over de verlenging van licenties en verwachtingen over de handelsomstandigheden die als volgt zijn opgesteld door het management van de Groep:

- Kasstroomvoorspellingen zijn gebaseerd op ondernemingsplannen op vijf jaar.
- Kasstroomvoorspellingen na die perioden kunnen worden geëxtrapoleerd door over de volgende twee jaar (voor bepaalde kasstroomgenererende eenheden) een dalende of vlakke groei toe te passen, gevolgd door een perpetuele groei die de verwachte langetermijngroei op de markt weerspiegelt.
- De verkregen kasstromen worden gediscoteerd met behulp van een gepaste disconteringsvoet voor de soort activiteiten en de betrokken landen.

De boekwaarde van geteste kasstroomgenererende eenheden omvat goodwill, immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur die voortvloeien uit bedrijfscombinaties en activa met een bepaalde gebruiksduur (materiële vaste activa, immateriële activa en nettowerkkapitaal, inclusief saldi binnen de Groep). De nettoboekwaarde wordt vermeld op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden en groepen van kasstroomgenererende eenheden, d.w.z. inclusief boekhoudkundige posten in verband met transacties met andere kasstroomgenererende eenheden en groepen van kasstroomgenererende eenheden.

Voor een kasstroomgenererende eenheid die gedeeltelijk eigendom is van de Groep en die een deel omvat dat verband houdt met minderheidsbelangen, wordt het bijzondere-waardeverminderingverlies aan de eigenaars van de moedermaatschappij en de minderheidsbelangen toegerekend op dezelfde basis die wordt gehanteerd voor de toerekening van winst of verlies (d.w.z. eigendomsbelang).

Bijzondere-waardeverminderingverliezen voor goodwill worden administratief verwerkt in de winst of het verlies en worden in latere perioden nooit teruggenomen.

De bedrijfswaarde van de activiteiten, die het grootste deel van de realiseerbare waarde vertegenwoordigt en die de boekwaarde van vaste activa ondersteunt, kan variëren volgens de waarderingsmethode en de in de modellen gebruikte veronderstellingen. Ze varieert ook als het bedrijfsklimaat afwijkt van de gebruikte veronderstellingen. Orange Belgium neemt voor zijn activa een bijzondere waardevermindering op wanneer er gebeurtenissen of omstandigheden plaatsvinden die permanente materiële nadelige gevolgen hebben die het economische klimaat beïnvloeden, of die nadelige gevolgen hebben op de – op het moment van de aankoop – gebruikte veronderstellingen en streefdoelen. Orange Belgium zou dus op basis van nieuwe gebeurtenissen of ongunstige omstandigheden kunnen beslissen om de contante waarde van zijn activa te herzien, en verdere aanzienlijke bijzondere-waardeverminderingverliezen op te nemen die een ongunstig effect hebben op zijn resultaten.

1.3. Immateriële vaste activa

Deze activa bevatten de immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur zoals kosten voor telecommunicatielicenties, kosten voor netwerkdesign en -ontwikkeling, kosten voor aangekochte en intern gegenereerde software.

Immateriële vaste activa worden bij de initiële opname gewaardeerd tegen kostprijs. De kostprijs omvat aankoopprijs, invoerrechten, niet-terugbetaalbare aankoopbelastingen, na aftrek van handelskortingen en rabatten, en alle direct toe te rekenen kosten voor het voorbereiden van de activa op hun beoogde ingebruikstelling, met name kosten van personeelsbeloningen, honoraria en kosten voor het testen.

Na de eerste opname worden immateriële vaste activa geboekt tegen kostprijs verminderd met de eventuele gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere-waardeverminderingverliezen.

De restwaarde van immateriële vaste activa wordt beschouwd als nul, tenzij werd voldaan aan de voorwaarden van IAS 38.

Immateriële vaste activa worden over de gebruiksduur afgeschreven en getest op bijzondere waardeverminderingen wanneer er een aanwijzing bestaat dat het immateriële vaste actief mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan.

Het af te schrijven bedrag van een immaterieel vast actief met een beperkte gebruiksduur wordt lineair toegerekend over zijn gebruiksduur.

De afschrijving van de mobiele licenties vangt aan wanneer deze gereed zijn voor gebruik.

De gsm- en UMTS-licenties zijn toegekend voor een periode van respectievelijk 15 (oorspronkelijk) en 20 jaar. De verlenging van de gsm-licentie, verkregen in 2015, wordt afgeschreven over een periode van 5 jaar, wat overeenstemt met de levensduur van de licentie.

De 4G-licentie, die in 2011 werd verworven, is toegekend voor een periode van 15 jaar, tot 1 juli 2027. De 800 MHz-licentie, verworven in november 2013, is geldig voor een periode van 20 jaar. De afschrijving van de licenties moet aanvangen wanneer het actief beschikbaar is voor gebruik, dat wil zeggen wanneer het actief op de vereiste locatie en in de noodzakelijke toestand is om te kunnen functioneren op de wijze zoals die door het management is bedoeld, ook al wordt het actief in werkelijkheid niet gebruikt. De licentie zal beschikbaar zijn voor gebruik wanneer het technische team bepaalt dat de eerste geografische zone 'klaar is voor de lancering'. Het volledige bedrag zal lineair worden afgeschreven over zijn resterende gebruiksduur op die datum.

De gebruiksduur van verworven en intern gegenereerde software is 5 jaar (software voor het netwerk) of 4 jaar (andere software) en hun afschrijving start wanneer de software klaar is voor gebruik.

De afschrijvingsperiode en de afschrijvingsmethode voor een immaterieel vast actief met een beperkte gebruiksduur worden minstens aan het eind van elk boekjaar herzien. Elke wijziging in de gebruiksduur of het verwachte consumptiepatroon van de toekomstige economische voordelen die vervat zijn in de activa, wordt prospectief geboekt als een wijziging in de boekhoudkundige schatting. De wijzigingen in gebruiksduur voor immateriële activa die tijdens het jaar zijn opgenomen, worden voor elk actief apart vastgesteld. Ook wordt er rekening gehouden met veroudering, ontmanteling en activa die verloren zijn gegaan.

Afschrijvingskosten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de rubriek 'Afschrijvingen'.

Onderzoekskosten worden als kosten opgenomen zodra zij zich voordoen. Een immaterieel vast actief dat voorkomt uit ontwikkelingskosten gemaakt op een individueel project wordt slechts opgenomen indien de Groep kan aantonen dat de oplevering van dit immaterieel vast actief technisch haalbaar is, zodat dit actief voor gebruik of verkoop beschikbaar zal zijn, dat zij van plan is dit actief op te leveren en in staat is om het te gebruiken of verkopen, dat zij kan aangeven hoe dit actief toekomstige economische voordelen zal genereren, dat dit actief met de ter beschikking staande middelen kan worden opgeleverd en dat het mogelijk is om de gedurende de ontwikkeling te maken kosten op betrouwbare wijze te bepalen.

Na de eerste opname van de ontwikkelingskosten, wordt het actief opgenomen tegen kostprijs na aftrek van eventuele gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere-waardeverminderingverliezen. De afschrijving van het actief vangt aan zodra de ontwikkelingsfase wordt afgerond en het actief klaar is voor gebruik. Het wordt afgeschreven over de periode waarin verwachte toekomstige voordelen worden gerealiseerd. Zolang het actief niet in gebruik is, wordt dit jaarlijks getoetst op bijzondere waardeverminderingen.

1.4. Materiële vaste activa

De volgende investeringsgoederen worden opgenomen onder materiële vaste activa: gebouwen, netwerkinfrastructuur en -uitrusting, IT-servers en pc's, kantoormeubelen, verbeteringen aan gebouwen, uitrusting verhuurd aan klanten.

Bij initiële opname in de balans worden materiële vaste activa gewaardeerd tegen kostprijs. De kostprijs omvat aankoopprijs, invoerrechten en niet-terugbetaalbare aankoopbelastingen, na aftrek van handelskortingen en rabatten, en alle kosten die rechtstreeks te maken hebben met het opstellen van de activa op de daartoe bestemde locatie en het gebruiksklaar maken ervan. Kosten voor het vervangen van een onderdeel van een artikel uit de rubriek 'Materiële vaste activa' worden beschouwd als activa

op het moment dat ze worden opgelopen en indien werd voldaan aan de criteria voor opname. Alle andere reparatie- en onderhoudskosten worden ten laste genomen van de winst-en-verliesrekening zodra zij zich voordoen. De kosten omvatten eveneens de geschatte uitgaven voor het ontmantelen van de sites van het netwerk en het renoveren van gehuurde locaties wanneer er een dergelijke verplichting bestaat.

De kosten in verband met de installatie en de activering van de kabel en die rechtstreeks te maken hebben met het gebruiksklaar maken van het actief of met de voorbereiding voor zijn beoogde gebruik, worden opgenomen als een actief (berekening op basis van de methode van de standaardprijzen).

Na de eerste opname worden materiële vaste activa gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere-waardevermindervingsverliezen.

Het af te schrijven bedrag van een materieel vast actief wordt systematisch en lineair toegerekend over zijn gebruiksduur. De afschrijving van materiële vaste activa start wanneer ze klaar zijn voor gebruik.

De gebruiksduur van de verschillende categorieën materiële vaste activa werd als volgt vastgelegd:

■ Gebouwen	20 jaar
■ Pylonen en netwerkconstructies	20 jaar
■ Glasvezel	15 jaar
■ Netwerkuitrusting	5-8 jaar
■ Datatransmissie-uitrusting	5 jaar
■ IT-servers	5 jaar
■ Pc's	4 jaar
■ Kantoormeubelen	5-10 jaar
■ Verbeteringen aan gebouwen	9 jaar of korter naargelang de huurperiode

De restwaarde en de gebruiksduur van materiële vaste activa worden minstens aan het einde van elk boekjaar herzien, en indien de verwachtingen afwijken van vroegere schattingen, worden wijzigingen prospectief geboekt als wijzigingen in de boekhoudkundige schatting. De wijzigingen in gebruiksduur voor materiële activa die tijdens het jaar zijn opgenomen, worden voor elk actief apart vastgesteld. Ook wordt er rekening gehouden met veroudering, ontmanteling en activa die verloren zijn gegaan.

Afschrijvingskosten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de rubriek 'Afschrijvingen'.

Een materieel vast actief wordt niet meer in de balans opgenomen in geval van vervreemding of indien er geen toekomstige economische voordelen worden verwacht van zijn gebruik of vervreemding. Eventuele opbrengsten of verliezen voortvloeiend uit de verwijdering van het actief uit de balans worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening gedurende het jaar waarin het actief wordt verwijderd uit de balans.

De verplichting uit hoofde van een buitengebruikstelling van sites van het netwerk wordt gewaardeerd op basis van de gekende looptijd van de huurcontracten voor de locatie, daarbij rekening houdend met een grote waarschijnlijkheid op verlenging van de bestaande verbintenissen, en met het feit dat alle vestigingen in de toekomst zullen worden ontmanteld. 'Ontmantelde activa' worden gewaardeerd rekening houdend met de verwachte inflatie en disconteringsvoeten.

1.5. Bijzondere waardevermindering van andere materiële en immateriële posten dan goodwill

De Groep beoordeelt op elke balansdatum of er een aanwijzing is dat een actief mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, of indien voor bepaalde activa een jaarlijkse bijzondere-waardeverminderingstest vereist is, maakt Orange Belgium een schatting van de realiseerbare waarde voor deze activa. De realiseerbare waarde van een actief is de hoogste waarde van enerzijds de reële waarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid minus de verkoopkosten en anderzijds de bedrijfswaarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid. De realiseerbare waarde wordt bepaald voor een afzonderlijk actief, tenzij het actief geen instroom van kasmiddelen genereert die in ruime mate onafhankelijk is van die van andere activa of groepen activa. Indien de boekwaarde van een actief de realiseerbare waarde overschrijdt, wordt het actief geacht een bijzondere waardevermindering te hebben ondergaan en wordt het afgewaardeerd tot de realiseerbare waarde. Bij de bepaling van de gebruikswaarde worden de geschatte toekomstige kasstromen geactualiseerd door toepassing van een disconteringsvoet na belastingen die rekening houdt met de huidige marktinzichten van de tijdwaarde van geld, en de specifieke risico's van het actief. Bijzondere-waardevermindervingsverliezen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen als operationele kosten in de post 'Bijzondere waardevermindering van vaste activa'.

Voor activa met uitsluiting van goodwill wordt op elke verslagdatum beoordeeld of er een aanwijzing is dat de voorheen opgenomen bijzondere-waardevermindervingsverliezen nog bestaan of verminderd zijn. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, schat de Groep de realiseerbare waarde van het actief of van de kasstroomgenererende eenheid. Een voorheen opgenomen bijzondere-waardevermindervingsverlies wordt enkel teruggenomen indien er sinds de opname van het laatste bijzondere-waardevermindervingsverlies een verandering is opgetreden in de veronderstellingen die zijn gebruikt om de realiseerbare waarde van het actief te bepalen. De terugname is beperkt zodat het geboekte bedrag van het actief niet hoger is dan de realiseerbare waarde, noch hoger is dan de geboekte waarde die werd bepaald, netto na afschrijving, indien er geen bijzondere-

waardevermindingsverlies was opgenomen voor het actief in voorgaande jaren. Die terugname wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening tenzij het actief is geboekt tegen de geherwaardeerde waarde, in welk geval de terugname wordt behandeld als een herwaarderingsmeerwaarde.

1.6. Financieringskosten

Financieringskosten worden geactiveerd vanaf 1 januari 2009. De beslissing om financieringskosten al dan niet te activeren gebeurt op projectniveau. Tot het einde van 2008 werden financieringskosten opgenomen als uitgaven in de periode waarin ze werden opgelopen.

1.7. Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen indien er een redelijke mate van zekerheid is dat de subsidie zal worden ontvangen en dat aan alle voorwaarden zal worden voldaan.

Indien de subsidie betrekking heeft op een kostenpost wordt de subsidie als inkomsten toegerekend gedurende de periode die op systematische wijze overeenstemt met de kosten die geacht worden te worden gecompenseerd.

Indien de subsidie betrekking heeft op een actief, wordt de reële waarde gecrediteerd aan de boekwaarde van het actief, die in gelijke jaarlijkse termen vrijvalt ten gunste van de winst-en-verliesrekening over de verwachte gebruiksduur van het betreffende actief.

1.8. Belastingen

Winstbelastingen

Verschuldigde en verrekenbare belastingvorderingen en -verplichtingen voor lopende en voorgaande jaren worden gewaardeerd op het bedrag dat naar verwachting zal worden teruggevorderd van of betaald aan de belastingdienst. Het bedrag wordt berekend op basis van de belastingtarieven en de belastingwetgeving waarvan het wetgevingsproces (materieel) is afgesloten op de balansdatum.

Uitgestelde winstbelasting

Voor uitgestelde belastingverplichtingen wordt een voorziening gevormd op basis van activa en verplichtingen en hun in deze financiële staten opgenomen boekwaarde.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden opgenomen voor alle belastbare tijdelijke verschillen, behalve:

- indien de uitgestelde belastingverplichting voortkomt uit de eerste opname van goodwill of de eerste opname van een actief of verplichting in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en, op het moment van de transactie, geen invloed heeft op de winst voor belasting of het fiscale resultaat; en
- voor wat betreft belastbare tijdelijke verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en belangen in joint ventures, indien het tijdstip van afwikkeling geheel zelfstandig kan worden bepaald, en het waarschijnlijk is dat de tijdelijke verschillen niet in de nabije toekomst zullen worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen, ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden en niet-verrekenbare fiscale verliezen, voor zover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het verrekenbare tijdelijke verschil kan worden verrekend, en de verrekenbare tijdelijke verschillen, ongebruikte fiscaal verrekenbare tegoeden en niet-verrekenbare fiscale verliezen kunnen worden aangewend, behalve:

- indien de uitgestelde belastingvordering in verband met het verrekenbare tijdelijke verschil voortkomt uit de eerste opname van een vordering of verplichting in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en, op het moment van de transactie, geen invloed heeft op de winst voor belasting of het fiscale resultaat; en
- voor verrekenbare tijdelijke verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en belangen in joint ventures, worden er alleen uitgestelde belastingvorderingen opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat de tijdelijke verschillen in de nabije toekomst zullen worden afgewikkeld en er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend.

De boekwaarde van uitgestelde belastingvorderingen wordt op elke balansdatum gewaardeerd en verminderd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat er toekomstige belastbare winst beschikbaar zal zijn waarmee de uitgestelde belastingvordering volledig of gedeeltelijk kan worden verrekend. Niet-opgenomen uitgestelde belastingvorderingen worden op elke balansdatum herbeoordeeld en opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee de uitgestelde belastingvordering kan worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op het jaar waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de belastingtarieven (en de belastingwetgeving) waarvan het wetgevingsproces materieel is afgesloten op de balansdatum.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd als er een in rechte afdwingbaar recht bestaat om actuele belastingvorderingen en -verplichtingen te salderen, en indien de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen verband houden met eenzelfde belastbare entiteit en dezelfde belastingautoriteit.

Belasting op de toegevoegde waarde

Opbrengsten, kosten en activa worden opgenomen na aftrek van de belasting op de toegevoegde waarde, behalve:

- indien de op de aankoop van activa of diensten betreffende belasting op de toegevoegde waarde niet kan worden teruggevorderd van de belastingdienst, in welk geval de belasting op de toegevoegde waarde wordt opgenomen als onderdeel van de kosten van de verwerving van het actief of als onderdeel van de kostenpost; en
- vorderingen en schulden die worden verantwoord inclusief de belasting op de toegevoegde waarde.

Het nettobedrag van de belasting op de toegevoegde waarde die kan worden teruggevorderd van of betaalbaar is aan de belastingdienst wordt opgenomen als een onderdeel van de vorderingen en schulden in de balans.

Operationele belastingen: IFRIC 21

De IFRIC 21-interpretatie is in de loop van het eerste halfjaar van 2014 goedgekeurd door de Europese Unie. Deze interpretatie bepaalt de 'tot verplichting leidende gebeurtenis' waardoor er een verplichting ontstaat om een heffing te betalen (als de gebeurtenis die de heffing activeert) en verwijst naar andere standaarden om te bepalen of de verplichting dient te worden opgenomen als een actief of een uitgave.

Orange Belgium past IFRIC 21 toe in de geconsolideerde financiële staten van 31 december 2017 op een beperkt aantal heffingen waarvan de administratieve verwerking door deze interpretatie wordt gewijzigd: onroerende voorheffing, belasting op kantoorruimten, belasting op vestigingen van klasse 1/2/3 (gevaarlijke en/of ongezonde inrichtingen), belasting op vestigingen en belastingen op reclameborden, -panelen, enz.

1.9. Voorraden

Voorraden zijn activa die worden aangehouden voor verkoop in het kader van de normale bedrijfsvoering, zoals telefoontoestellen en accessoires.

Voorraden worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de kostprijs of de opbrengstwaarde. De kostprijs van voorraden omvat alle inkoopkosten, conversiekosten en andere kosten om de voorraden op hun huidige locatie en in hun huidige staat te brengen. Onze voorraden worden gewaardeerd volgens de gewogen gemiddelde methode. De gewogen gemiddelde kostprijs per eenheid is het totaalbedrag dat voor de voorraden is betaald, gedeeld door het aantal eenheden in de voorraden. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsvoering minus de geschatte kosten van voltooiing en de geschatte kosten die nodig zijn om de verkoop te realiseren.

1.10. Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten kasgeld, banktegoeden en kortetermijndeposito's met een maximale looptijd van drie maanden. Geldmiddelen en kasequivalenten bij financiële instellingen worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde. Bankkredieten en intergroepskredieten worden geboekt als kortlopende financiële verplichtingen.

1.11. Eigen aandelen (liquiditeitscontract)

De aankoop van eigen (Orange Belgium-)aandelen of verplichtingen in het kader van een liquiditeitscontract, worden ten laste genomen van het eigen vermogen.

1.12. Financiële instrumenten

Opname in en verwijdering uit de balans

Financiële activa of financiële verplichtingen worden opgenomen in de balans op de afwikkelingsdatum wanneer de Groep een partij wordt bij de overeenkomst betreffende het financiële instrument.

Financiële activa worden niet langer opgenomen in de balans wanneer de contractuele rechten op kasstromen uit de financiële activa aflopen.

Financiële verplichtingen worden verwijderd wanneer aan de contractuele verplichting voldaan is, of wanneer ze geannuleerd of afgelopen is.

Financiële activa

Financiële activa worden ofwel ingedeeld als financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, of als leningen en vorderingen.

De onderneming heeft geen significante tot einde looptijd aangehouden investeringen of voor verkoop beschikbare financiële activa in haar bezit.

Bij een eerste opname worden financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde vermeerderd met de rechtstreeks toe te rekenen transactiekosten ingeval de investeringen niet worden opgenomen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. De Groep bepaalt de indeling van haar financiële activa bij de eerste opname. Indien nodig en toegestaan wordt deze waardering bij de afsluiting van elk boekjaar herzien.

Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening

Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening omvatten onder meer voor handelsdoeleinden aangehouden financiële activa en financiële activa die bij eerste opname worden aangemerkt als verantwoord tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

Leningen en vorderingen

Leningen en vorderingen zijn niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalde betalingen die niet op een actieve markt zijn genoteerd. Dergelijke activa worden opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Winsten en verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening zodra de leningen en vorderingen niet langer in de balans worden opgenomen of een bijzondere waardevermindering ondergaan, alsmede via het afschrijvingsproces.

Handelsvorderingen en andere kortlopende vorderingen zonder vaste rentevoet worden opgenomen tegen het oorspronkelijke factuurbedrag of het nominale bedrag wanneer het disconterings-effect immaterieel is. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies op handelsvorderingen en andere kortlopende vorderingen wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening indien de boekwaarde lager is dan de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen. Bijzondere waardeverminderingen worden gewaardeerd op individuele basis, of op basis van een segment indien individuele waardering niet mogelijk is. Handelsvorderingen en andere kortlopende vorderingen worden opgenomen in de balans na aftrek van alle gecumuleerde bijzondere-waardeverminderingsverliezen.

Bijzondere waardevermindering van financiële activa

De Groep beoordeelt op elke balansdatum of financiële activa afzonderlijk of in groep een bijzondere waardevermindering moeten ondergaan.

Tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde activa

Indien er objectieve aanwijzingen zijn dat er een bijzondere-waardeverminderingsverlies is opgetreden op activa die tegen geamortiseerde kostprijs worden gewaardeerd, wordt het verliesbedrag bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de contante waarde van de toekomstige kasstromen (uitgezonderd toekomstige verwachte kredietverliezen die nog niet zijn geleden), gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financieel actief (dat wil zeggen de bij eerste opname berekende effectieve rentevoet). De boekwaarde van het actief wordt verminderd door gebruik te maken van een voorziening. Het verliesbedrag moet in de winst-en-verliesrekening worden opgenomen.

Indien het bedrag van het verlies wegens bijzondere waardevermindering in een navolgende periode daalt en de daling objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die na opname van de bijzondere waardevermindering heeft plaatsgevonden, wordt het eerder opgenomen bijzondere-waardeverminderingsverlies teruggedenkt, voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de geamortiseerde kostprijs ervan per de datum van terugneming. Een eventuele daaropvolgende terugneming van een verlies wegens bijzondere waardevermindering wordt in de winst of het verlies verantwoord.

Voor handelsvorderingen wordt er een voorziening voor dubieuze debiteuren aangelegd indien er objectieve aanwijzingen zijn (zoals de waarschijnlijkheid van faillissement of aanmerkelijke financiële moeilijkheden van de debiteur) dat de Groep niet in staat zal zijn alle volgens de oorspronkelijke factuur openstaande bedragen te innen. De boekwaarde van de vordering wordt verlaagd door gebruik te maken van een voorziening voor dubieuze debiteuren. Vorderingen die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, worden niet langer opgenomen zodra de niet-invorderbaarheid daarvan is vastgesteld.

Financiële verplichtingen

Rentedragende leningen

Leningen worden bij de eerste opname opgenomen tegen de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie, minus de direct toerekenbare transactiekosten.

Na deze eerste opname worden de rentedragende leningen vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Winsten en verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening zodra de schulden niet langer in de balans worden opgenomen, alsmede via het afschrijvingsproces.

Handelsschulden en andere kortlopende schulden

Handelsschulden en andere kortlopende schulden zonder vaste rentevoet worden gewaardeerd tegen het oorspronkelijke factuurbedrag of het nominale bedrag indien het disconteringseffect immaterieel is.

Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

Handelsvorderingen en -schulden worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt weergegeven in de balans indien deze bedragen wettelijk mogen worden gesaldeerd en er een duidelijke intentie bestaat om ze op nettobasis af te handelen.

1.13. Voorzieningen op lange termijn

Voorzieningen worden aangelegd indien Orange Belgium een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden, waarvoor het waarschijnlijk is dat er een uitstroom nodig zal zijn van middelen die economische voordelen in zich bergen om de verplichting af te wikkelen, en indien deze uitstroom op een betrouwbare wijze kan worden geschat.

Indien Orange Belgium verwacht dat een aantal of alle voorzieningen zullen worden vergoed, wordt de vergoeding opgenomen als afzonderlijk actief, maar enkel wanneer de vergoeding vrijwel zeker is. De kosten die met een voorziening samenhangen, worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening na aftrek van een eventuele vergoeding.

Indien het effect van de tijdwaarde van geld materieel is, worden de voorzieningen gedisconteerd tegen een disconteringsvoet (vóór belastingen) die, indien noodzakelijk, rekening houdt met de specifieke risico's van de verplichting. Bij discontering wordt de toename in de voorziening wegens het verstrijken van de tijd geboekt als financieringskosten.

De schatting van de kosten voor het ontmantelen van de sites van het netwerk en voor de renovatie van gehuurde locaties wordt geboekt als onderdeel van materiële vaste activa. Deze schatting wordt eveneens geboekt als een voorziening, gewaardeerd tegen een gepaste inflatie- en disconteringsvoet.

1.14. Personeelsbeloningen

Kortetermijnpersoneelsbeloningen zoals lonen, socialezekerheidsbijdragen, betaalde jaarlijkse vakantie, winstdeling en bonussen, hospitalisatieverzekering, bedrijfswagens e.d. worden geboekt tijdens de periode waarin de werknemer werkzaam is in de onderneming.

Kortetermijnpersoneelsbeloningen worden gewaardeerd als verplichtingen als gevolg van een contractuele of feitelijk bestaande verplichting en indien een betrouwbare schatting van dergelijke verplichtingen mogelijk is.

Als gevolg van de wet van 18 december 2015 zijn minimumrendementen als volgt door de werkgever gewaarborgd:

- voor de betaalde bijdragen vanaf 1 januari 2016, een nieuw variabel minimumrendement op basis van de OLO-tarieven, met een minimum van 1,75 % en een maximum van 3,75 %. Gezien de lage OLO-tarieven van de afgelopen jaren is het rendement aanvankelijk vastgesteld op 1,75 %.
- voor de betaalde bijdragen tot eind december 2015 blijven de voorheen geldende wettelijke rendementen (respectievelijk 3,25 % en 3,75 % op de werkgevers- en werknemersbijdragen) gelden tot de pensioendatum van de deelnemers.

Gezien de gewaarborgde minimumrendementen komen die regelingen in aanmerking als toegezegde-bijdragenregelingen.

Om ervoor te zorgen dat de van kracht zijnde toegezegde-bijdragenregeling aan de deelnemers op de datum van hun vertrek het wettelijk verplichte minimumrendement garandeert, heeft Orange Belgium een volledige actuariële berekening volgens de PUC-methode laten uitvoeren.

De actuaris heeft prognoses opgesteld volgens een vooraf bepaalde methode en uitgaande van bepaalde veronderstellingen. Uit dit verslag blijkt dat de gecumuleerde reserves voldoende zijn om enig tekort in alle mogelijke scenario's te dekken. Bijgevolg is er per 31 december 2017 geen voorziening opgenomen.

1.15. Opbrengsten

Opbrengsten worden opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat de economische voordelen ten goede zullen komen van Orange Belgium en de opbrengsten betrouwbaar kunnen worden bepaald. Opbrengsten worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de ontvangen vergoeding, geen rekening houdend met kortingen, rabatten of belastingen op de toegevoegde waarde of heffingen.

Verkopen van goederen worden opgenomen als opbrengsten indien de wezenlijke risico's en voordelen van eigendom van de goederen en de controle erover zijn overgedragen aan de koper.

Opbrengsten die voortkomen uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op de balansdatum. Opbrengsten worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de vergoeding die is ontvangen of waarop recht is verkregen. Verschillende indicatoren worden gebruikt om de voltooiing van de transactie te bepalen, afhankelijk van de geleverde dienst. Voor vooruitbetaalde diensten (prepaid) worden de opbrengsten geboekt gebaseerd op gebruiksinformatie (gebruikte minuten, verzonden sms-berichten). Voor gefactureerde diensten (postpaid) worden de opbrengsten geboekt ofwel bij gebruik (gefactureerd of toegerekend) of als een percentage van het geschatte gebruik (voor vooruitbetaalde diensten).

Specifieke inkomensstromen en gerelateerde waarderingcriteria zijn de volgende:

Verkoop van apparatuur

Verkoop van apparatuur aan distributiekanaalen en eindklanten wordt opgenomen als opbrengsten bij levering. Verkoop in consignatie wordt opgenomen als opbrengsten op het moment van de verkoop aan de eindklant.

Opbrengsten uit abonnementen

Opbrengsten uit verkeer worden opgenomen bij verbruik. Niet-verbruikte communicatierechten worden overgedragen indien dat recht bestaat. Vooruitbetaalde bedragen voor abonnementen worden op lineaire wijze opgenomen tijdens de abonnementsperiode.

Scheidbare componenten van gebundelde aanbiedingen

Bepaalde aanbiedingen van de Groep bestaan uit twee componenten: een apparatuurcomponent (bijv. een mobiele telefoon) en een dienstencomponent (bijv. een tariefplan).

Voor de gezamenlijke verkoop van meerdere producten of diensten evalueert de Groep alle componenten die volgens de overeenkomst moeten worden geleverd om vast te stellen of ze afzonderlijke boekhoudkundige eenheden vertegenwoordigen. Een geleverd onderdeel wordt als een afzonderlijke boekhoudkundige eenheid beschouwd als (i) het onafhankelijk van de andere onderdelen waarde heeft voor de klant, en (ii) de reële waarde van het (de) nog niet geleverde onderdeel (onderdelen) op objectieve en betrouwbare wijze kan worden bepaald. Het totale vaste of vast te stellen bedrag van de overeenkomst wordt toegerekend aan de afzonderlijke boekhoudkundige eenheden op basis van de relatieve reële waarde ervan. Als de toewijzing van een bedrag aan een geleverd onderdeel echter afhankelijk is van de levering van bijkomende onderdelen of indien er daarvoor vastgestelde prestatievoorwaarden moeten worden vervuld, dan is het bedrag dat aan dat geleverde onderdeel wordt toegerekend beperkt tot het niet-voorwaardelijke bedrag. Dit geval komt in de sector van de mobiele telefonie voor wanneer er gebundelde aanbiedingen worden verkocht die een toestel en een contract voor telecommunicatiediensten omvatten. Het toestel wordt beschouwd als een onderdeel dat onafhankelijk van de andere componenten waarde heeft voor de klant, en de reële waarde van de te leveren telecommunicatiedienst kan op objectieve en betrouwbare wijze worden bepaald. Aangezien het bedrag dat aan de mobiele telefoon kan worden toegewezen doorgaans hoger ligt dan het bedrag dat van de klant wordt ontvangen op de datum waarop het toestel wordt geleverd, zijn de opbrengsten die voor de verkoop van het toestel worden opgenomen doorgaans beperkt tot het bedrag van de overeenkomst dat niet afhankelijk is van de levering van telecommunicatiediensten, namelijk het bedrag dat door de klant voor het toestel wordt betaald.

Opbrengsten uit de verkoop van prepaidkaarten

De verkoop van prepaidkaarten wordt gewaardeerd tegen nominale waarde als uitgestelde opbrengsten op het moment van de verkoop en vrijgegeven in de winst-en-verliesrekening als opbrengsten op het moment van gebruik.

Opbrengsten uit interconnectie

Opbrengsten uit verkeer van andere telecomoperatoren die ons netwerk gebruiken, worden geboekt op het ogenblik van het gebruik zelf.

Gedeelde opbrengsten

Opbrengsten die voortkomen uit contracten met derde 'content providers' worden opgenomen na aftrek van de bedragen die aan hen werden betaald als vergoeding voor het geleverde product of de geleverde dienst.

Opbrengsten uitgesteld tot de betaling

Opbrengsten waarvan de invorderbaarheid op het verkooppunt niet redelijkerwijze is gewaarborgd, worden uitgesteld tot de betaling is ontvangen.

Huuropbrengsten uit gedeelde locaties

Wat de overeenkomsten betreft waar Orange Belgium de volledige verantwoordelijkheid heeft voor de naleving van de voorwaarden voor het huurcontract van de sites, worden de huurkosten opgenomen onder uitgaven. Opbrengsten uit het onderverhuren van sites aan andere operatoren worden opgenomen onder opbrengsten.

1.16. Leaseovereenkomsten

Leaseovereenkomsten waarbij alle wezenlijke risico's en voordelen in verband met de eigendom niet hoofdzakelijk worden overgedragen aan de huurder zijn operationele leaseovereenkomsten. De betalingen worden op lineaire basis opgenomen als uitgaven gedurende de looptijd van het contract.

Het bepalen of een overeenkomst een leaseovereenkomst is of bevat, vereist een beoordeling van het feit of de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van het specifieke actief en de overeenkomst een recht bevat op het gebruik van het actief.

1.17. Loyauteitsvergoedingen

Loyauteitsvergoedingen die door de distributiekkanalen worden verdiend op postpaidcontracten worden vooraf opgenomen bij de ondertekening van het contract.

1.18. Financiële kortingen

Financiële kortingen die worden toegekend aan klanten of ontvangen van leveranciers voor vroegtijdige betalingen worden afgetrokken van opbrengsten en kosten van verkoop wanneer ze zich voordoen.

1.19. Dividenden

Een dividend dat door de algemene vergadering van aandeelhouders wordt aangekondigd na balansdatum wordt niet verantwoord als een verplichting op die datum.

1.20. Contracten voor tv-content

Kosten in verband met verworven tv-uitzendingsrechten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer ze worden gemaakt en niet geactiveerd als immateriële activa, en bijgevolg afgeschreven over de duur van het contract. De onderneming is van oordeel dat ze alleen het uitzendrecht voor een bepaald kanaal verwerft, en geen zicht heeft op of invloed heeft over de toekomstige planning en inhoud. Daarom kunnen er slechts in beperkte mate voorspellingen worden gedaan over de grootte van het kijkerspubliek of de opbrengsten uit toekomstige uitzendingen, wat impliceert dat de verworven tv-uitzendingsrechten niet voldoen aan de vereisten voor opname als een immaterieel actief volgens IAS 38.

1.21 Gesegmenteerde informatie

Beslissingen over de toewijzing van middelen en de beoordeling van de prestaties van operationele segmenten van onderdelen van de Groep, worden door de Chief Executive Officer (de hoogstgeplaatste functionaris die belangrijke operationele beslissingen neemt) genomen op het niveau van de operationele segmenten, die voornamelijk worden bepaald door geografische locatie. De operationele segmenten zijn dus:

- België; en
- Luxemburg.

In de resultaten van de segmenten wordt het gebruik van gedeelde middelen in aanmerking genomen, dat ofwel wordt gebaseerd op de voorwaarden van contractuele overeenkomsten tussen rechtspersonen, ofwel op externe benchmarks, of door de spreiding van de kosten over alle segmenten. De beschikbare hoeveelheid gedeelde middelen is opgenomen in de overige opbrengsten van de dienstverlener, en het gebruik van de middelen is opgenomen in de kosten die in aanmerking worden genomen voor de berekening van de EBITDA van de gebruiker van de dienst. De kostprijs van gedeelde middelen kan worden beïnvloed door wijzigingen in de contractuele relaties of de organisatie, en kunnen bijgevolg een invloed hebben op de resultaten van de segmenten zoals daarover jaar na jaar informatie wordt verschaft.

Aangepaste EBITDA en gerapporteerde EBITDA zijn operationele prestatie-indicatoren die door de Groep worden gebruikt:

- voor het beheer en de beoordeling van de bedrijfsresultaten en de resultaten van segmenten; en
- voor de implementatie van de strategie voor investeringen en de toewijzing van middelen.

Het management van de Groep is van oordeel dat de presentatie van deze indicatoren relevant is, aangezien lezers zo over dezelfde managementindicatoren beschikken als degene die intern worden gebruikt.

2. Toekomstige wijzigingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving

Nieuwe of gewijzigde standaarden en interpretaties die zijn uitgegeven tot de publicatiedatum van de financiële staten van de Groep, maar die nog niet van kracht zijn voor financiële staten van 2017, worden hierna vermeld. De Groep heeft gekozen geen standaarden of interpretaties toe te passen vóór de effectieve invoeringsdatum.

- Jaarlijkse verbeteringen aan IFRS-standaarden (cyclus van 2014-2016): Wijzigingen in IFRS 1 en IAS 28 (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2018, goedgekeurd begin februari 2018).
- IFRS 9 Financiële instrumenten en latere wijzigingen (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2018). Zie ook toelichting 1
- IFRS 14 Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd in de EU).
- IFRS 15 Opbrengsten van contracten met klanten (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2018). Zie ook toelichting 1
- IFRS 16 Leaseovereenkomsten (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2019). Zie ook toelichting 1
- IFRS 17 Verzekeringscontracten (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2021, maar nog niet goedgekeurd in de EU).
- Wijzigingen in IFRS 2 Classificatie en waardering van op aandelen gebaseerde betalingstransacties (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd in de EU).
- Wijzigingen in de toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten met IFRS 4 Verzekeringscontracten (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2018).
- Wijzigingen in IFRS 9 Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd in de EU).
- Wijzigingen in IFRS 10 en IAS 28 Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en de geassocieerde deelneming of joint venture (de ingangsdatum is voor onbepaalde duur uitgesteld, en bijgevolg is ook de goedkeuring in de EU uitgesteld).
- Wijzigingen in IAS 28 Investerings in geassocieerde deelnemingen en joint ventures (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd in de EU).
- Wijzigingen in IAS 40 Overdracht van vastgoedbeleggingen (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd in de EU).
- IFRIC 22 Transacties in vreemde valuta en vooruitbetalingen (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd in de EU).
- IFRIC 23 Onzekerheid over behandeling van winstbelastingen (van toepassing voor jaarperioden die beginnen op of na 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd in de EU).

Toelichting 14: Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich tussen de balansdatum en de datum waarop de financiële staten voor publicatie zijn vrijgegeven geen gebeurtenissen voorgedaan die aanpassing noodzakelijk maken.

Jaarrekening 2017 van Orange Belgium nv

Toelichting bij de jaarrekening van het boekjaar 2017
van Orange Belgium nv, opgesteld overeenkomstig de
Belgische boekhoudnormen

De statutaire resultatenrekening en balans worden
hierna voorgesteld. De volledige jaarrekening van
Orange Belgium nv is tevens beschikbaar op de
website van de Balanscentrale (<http://www.nbb.be/nl>).

Balans na verdeling

in duizend EUR

	2017	2016
ACTIVA		
Oprichtingskosten	691	992
Vaste activa	1 124 847	1 182 728
Immateriële vaste activa	279 172	312 910
Materiële vaste activa	762 686	764 986
Terreinen en gebouwen	352 328	362 041
Installaties, machines en uitrusting	338 274	364 093
Meubilair en rollend materieel	24 143	27 494
Overige materiële vaste activa	9 320	11 358
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	38 621	
Financiële vaste activa	82 989	104 832
Verbonden ondernemingen	77 220	99 428
Deelnemingen	71 809	94 016
Vorderingen	5 411	5 412
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	5 207	5 307
Deelnemingen	5 207	5 307
Andere financiële vaste activa	562	97
Vorderingen en borgtochten in contanten	562	97
Viottende activa	240 384	282 261
Vorderingen op meer dan één jaar	534	649
Overige vorderingen	534	649
Voorraden en bestellingen in uitvoering	19 192	26 757
Voorraden	19 192	26 757
Handelsgoederen	19 192	26 757
Vorderingen op ten hoogste één jaar	206 176	236 179
Handelsvorderingen	195 363	183 462
Overige vorderingen	10 813	52 717
Geldbeleggingen	6 830	9 802
Eigen aandelen	2 476	279
Overige beleggingen	4 354	9 522
Liquide middelen	553	963
Overlopende rekeningen	7 099	7 911
TOTAAL DER ACTIVA	1 365 922	1 465 981

in duizend EUR

	2017	2016
PASSIVA		
Eigen vermogen	517 655	516 163
Kapitaal	131 721	131 721
Geplaatst kapitaal	131 721	131 721
Reserves	15 648	13 452
Wettelijke reserve	13 172	13 172
Onbeschikbare reserves	2 476	280
Voor eigen aandelen	2 476	280
Overgedragen winst (verlies) (+) (-)	370 279	370 983
Kapitaalsubsidies	7	7
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	4 886	4 766
Voorzieningen voor risico's en kosten	4 886	4 766
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen	818	1 149
Overige risico's en kosten	4 068	3 617
Schulden	843 381	945 052
Schulden op meer dan één jaar	324 466	398 486
Financiële schulden	320 000	390 000
Overige leningen	320 000	390 000
Overige schulden	4 466	8 486
Schulden op ten hoogste één jaar	456 540	487 968
Financiële schulden	8 061	434
Overige leningen	8 061	434
Handelsschulden	287 812	273 045
Leveranciers	287 812	273 044
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	125 789	176 086
Belastingen	99 479	147 264
Bezoldigingen en sociale lasten	26 310	28 822
Overige schulden	34 878	38 403
Overlopende rekeningen	62 375	58 598
TOTAAL VAN DE PASSIVA	1 365 922	1 465 981

Resultatenrekening

in duizend EUR

	2017	2016
Bedrijfsopbrengsten	1 228 888	1 235 085
Omzet	1 180 536	1 167 773
Geproduceerde vaste activa	10 221	7 644
Andere bedrijfsopbrengsten	38 131	59 668
Bedrijfskosten	1 142 306	1 124 931
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	596 011	592 287
Aankopen	588 522	600 034
Voorraden: afname (toename) (+) (-)	7 489	-7 747
Diensten en diverse goederen	201 613	235 952
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+) (-)	128 214	127 831
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	216 051	196 406
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+) (-)	-13 566	-44 811
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+) (-)	119	-8 791
Andere bedrijfskosten	13 864	26 057
Bedrijfswinst (bedrijfsverlies) (+) (-)	86 582	110 154
Financiële opbrengsten	500	5 477
Recurrente financiële opbrengsten	500	584
Opbrengsten uit vlottende activa	207	292
Andere financiële opbrengsten	293	292
Niet-recurrente financiële opbrengsten		4 893
Financiële kosten	37 514	7 273
Recurrente financiële kosten	5 498	7 273
Kosten van schulden	4 553	6 034
Andere financiële kosten	945	1 239
Niet-recurrente financiële kosten	32 016	
Winst (Verlies) van het boekjaar voor belasting	49 568	108 358
Belastingen op het resultaat (+) (-)	17 741	26 316
Belastingen	29 540	36 267
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen	11 799	9 951
Winst (verlies) van het boekjaar (+) (-)	31 827	82 042
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+) (-)	31 827	82 042

Resultaatverwerking

in duizend EUR

	2017	2016
Te bestemmen winst (verlies) (+) (-)	402 810	402 045
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+) (-)	31 827	82 042
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar (+) (-)	370 983	320 003
Ottrekking aan het eigen vermogen	279	
Aan de reserves	279	
Toevoeging aan het eigen vermogen	2 476	280
Aan de overige reserves	2 476	280
Over te dragen winst (verlies) (+) (-)	370 279	370 983
Uit te keren winst	30 334	30 782
Vergoeding van het kapitaal	30 007	30 007
Andere rechthebbenden	327	775

Verklaring inzake deugdelijk bestuur

1. Inleiding

De Orange Belgium-groep hecht veel belang aan een goed bestuur en bevestigt haar voornemen om de Belgische Corporate Governance Code van 12 maart 2009 na te leven, die ze als referentiecode hanteert.

Deze code is online beschikbaar en kan worden geraadpleegd op de volgende website: <http://www.corporategovernancecommittee.be>. De code is op 28 juni 2010 ook gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad als bijlage bij het Koninklijk Besluit van 6 juni 2010 houdende aanduiding van de na te leven Code inzake deugdelijk bestuur door genoteerde vennootschappen.

De raad van bestuur heeft in samenwerking met het toezichtcomité voor corporate governance een nieuw Corporate Governance Charter opgesteld dat op 25 juli 2017 is goedgekeurd door de raad van bestuur. Deze versie van het Corporate Governance Charter is van kracht sedert 1 september 2017. Het Charter kan worden geraadpleegd op de website van Orange Belgium en kan op verzoek worden verkregen bij het Investor Relations-departement.

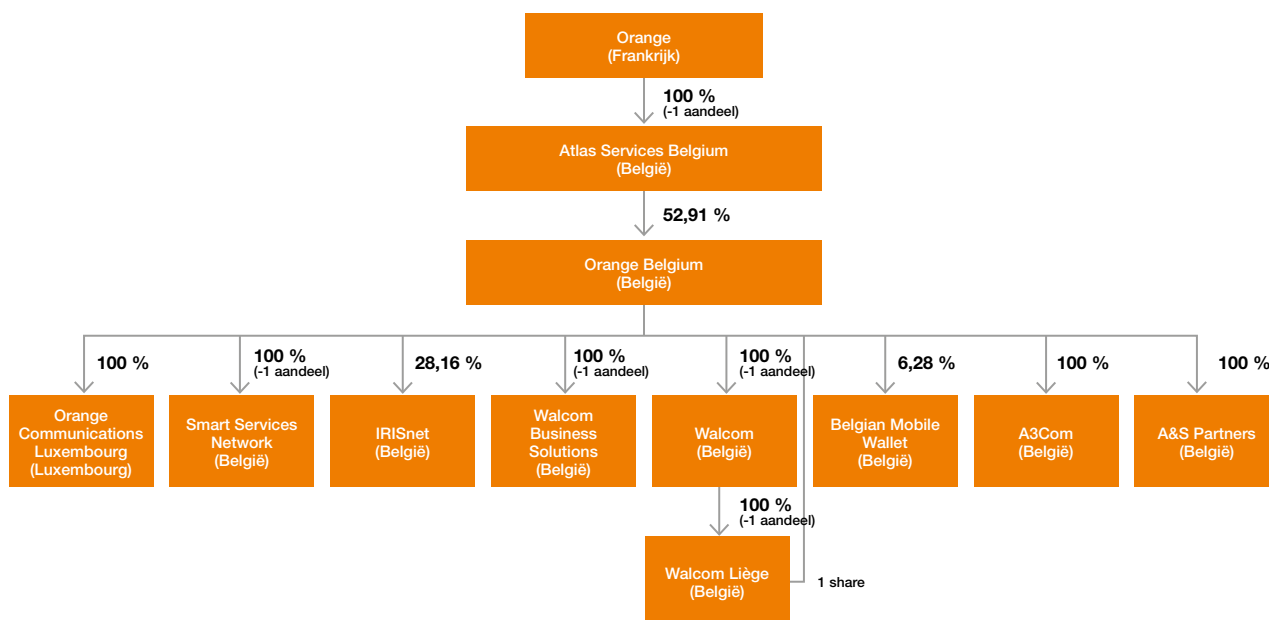
De onderneming is van oordeel dat haar Corporate Governance Charter evenals deze Verklaring inzake deugdelijk bestuur zowel de geest als de bepalingen van de Belgische Corporate Governance Code en de relevante bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen weerspiegelen.

2. Wet op de openbare overnamebiedingen

Op 24 augustus 2009 heeft de Orange Belgium-groep een kennisgeving ontvangen van haar uiteindelijke aandeelhouder Orange sa op grond van artikel 74 §7 van de wet van 1 april 2007 op de openbare overnamebiedingen.

Deze kennisgeving omvatte de details van de participatie van Orange sa in Orange Belgium nv. Per 24 augustus 2009 hield Orange sa indirect 31.753.100 aandelen van Orange Belgium nv.

De controleketen werd op 1 juli 2013 herbevestigd, na een interne reorganisatie van de Orange-groep. Het organigram per 31 december 2017 wordt hierna weergegeven:

3. Relevante informatie beoogd door de wet van 2 mei 2007 en het Koninklijk Besluit van 14 november 2007

Op 31 december 2017 was de aandeelhoudersstructuur als volgt samengesteld:

	% kapitaal	Aantal aandelen
ASB	52,91 %	31.753.100
Andere	35,68 %	21.412.165
Schroders	5,17 %	3.105.040
Boussard & Gavaudan Asset Management	3,02 %	1.810.714
Norges Bank	3,22 %	1.933.395
TOTAAL	100,00 %	60.014.414

De meerderheidsaandeelhouder van de onderneming is Atlas Services Belgium nv, dat 52,91 % van de aandelen van de onderneming in bezit heeft. Atlas Services Belgium nv is een volledige dochter van Orange sa.

Conform de transparantieregeling (artikel 18 van de wet van 2 mei 2007) op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in beursgenoteerde bedrijven, behoudt Orange Belgium de meldingsdrempels van 3 %, 5 % en veelvoud van 5 %.

Alle uitstaande aandelen van de onderneming zijn gewone aandelen. Er zijn geen bijzondere klassen van aandelen en alle aandelen verlenen dezelfde rechten. Er zijn geen uitzonderingen op deze regel.

Er is geen enkele wettelijke of statutaire beperking van het stemrecht verbonden aan de aandelen van de onderneming.

De bestuurders worden benoemd en ontslagen overeenkomstig de relevante artikelen van het Wetboek van Vennootschappen. Meer details hieromtrent bevinden zich eveneens in Bijlage I, Titel II van het Corporate Governance Charter.

De statuten van de onderneming kunnen worden gewijzigd overeenkomstig de relevante bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen.

De raad van bestuur is niet gemachtigd om nieuwe aandelen uit te geven aangezien de onderneming niet gebruikmaakt van de procedure van het toegestane kapitaal.

Op de algemene vergadering van 7 mei 2014 hebben de aandeelhouders de raad van bestuur gemachtigd om aandelen van de onderneming te verkrijgen (door aankoop of ruil) ten belope van een maximum van 20 % van de door de onderneming uitgegeven aandelen. Deze machtiging is geldig voor een periode van vijf jaar vanaf de bovenvermelde datum van de algemene vergadering. De aankoopprijs van de aandelen mag niet hoger liggen dan 115 % en niet lager dan 85 % van de gemiddelde slotkoers van de aandelen gedurende de vijf werkdagen voorafgaand aan de verkrijging. Deze machtiging geldt tevens voor de aankoop van aandelen van de onderneming door een rechtstreekse dochtervennootschap in de zin van artikel 627 van het Wetboek van Vennootschappen.

De aandeelhouders hebben bovendien de raad van bestuur gemachtigd om de aldus door de onderneming verkregen aandelen te verkopen of te vernietigen, om deze vernietiging in voorkomend geval bij notariële akte te laten vaststellen en om de statuten aan te passen en te coördineren om ze in overeenstemming te brengen met de aldus genomen beslissingen.

4. Samenstelling en werking van de raad van bestuur en de comités

De samenstelling van de raad van bestuur wordt bepaald op basis van algemene en complementaire deskundigheid, ervaring en kennis, alsook op basis van genderdiversiteit en diversiteit in het algemeen. De raad van bestuur moet bestaan uit een aantal bestuurders dat voldoende is voor een effectieve werking, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de onderneming.

Op 31 december 2017 bestond de raad van bestuur uit twaalf leden, waarvan één uitvoerend bestuurder en elf niet-uitvoerende bestuurders (waarvan vier onafhankelijke bestuurders). Binnen de raad van bestuur werd geen leeftijdsgrens vastgelegd.

In 2017 zijn alle bestuursmandaten afgelopen. Behalve dat van de voorzitter van de raad van bestuur, de heer Jan Steyaert, die niet om de verlenging van zijn mandaat heeft gevraagd, zijn alle andere mandaten verlengd. De heer Johan Deschuyffeeler werd benoemd (verlenging mandaat) in zijn hoedanigheid van vertegenwoordiger van de vennootschap The House of Value – Advisory & Solutions.

Bijgevolg is het mandaat van de heer Jan Steyaert (bestuurder en voorzitter van de raad van bestuur)

op 3 mei 2017 afgelopen. The House of Value – Advisory & Solutions (vertegenwoordigd door de heer Johan Deschuyffeeler) en K2A Management and Investment Services (K2A Services, vertegenwoordigd door de heer Wilfried Verstraete) zijn vanaf 3 mei 2017 benoemd tot bestuurder voor een periode van 4 jaar. De bestuursmandaten van Société de Conseil en Gestion et Stratégie d'Entreprise (SOGESTRA, vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig), de heer Patrice Lambert de Diesbach de Belleroye, de heer Gervais Pellissier, mevrouw Martine De Rouck, Leadership and Management Advisory Services (LMAS, vertegenwoordigd door de heer Grégoire Dallemagne), de heer Christophe Naulleau, de heer Francis Gelibter en de heer Jérôme Barré zijn per 3 mei 2017 verlengd voor een periode van 4 jaar. De bestuursmandaten van mevrouw Béatrice Mandine (gecoöpteerd op 22 april 2016) en de heer Michaël Trabbia (gecoöpteerd op 1 september 2016) zijn door de algemene vergadering van aandeelhouders van 3 mei 2017 bevestigd voor een periode van 4 jaar.

Op 3 mei 2017 heeft de raad van bestuur de heer Johan Deschuyffeeler benoemd tot voorzitter van de raad van bestuur, en mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig tot vicevoorzitter van de raad van bestuur.

Naam	Functie	Hoofdfunctie	Ge-boren	Nationa-liteit	Einde mandaat
J. Steyaert	Bestuurder/ Voorzitter (tot AGM 2017)	Bestuurder van vennootschappen	1945	Belgisch	AGM 2017
The House of Value - Advisory & Solutions ⁽³⁾⁽⁸⁾	Bestuurder/ Voorzitter (vanaf AGM 2017)	Bestuurder van vennootschappen	NA	Belgisch	AGM 2021
Michaël Trabbia ⁽¹⁾⁽²⁾⁽⁷⁾	Uitvoerend bestuurder	CEO - Orange Belgium	1976	Frans	AGM 2021
J. Deschuyffeeler ⁽³⁾	Onafhankelijk bestuurder	Bestuurder van vennootschappen	1958	Belgisch	AGM 2017
K2A Management and Investment Services ⁽³⁾⁽⁹⁾	Onafhankelijk bestuurder	Bestuurder van vennootschappen	NA	Belgian	AGM 2021
Société de Conseil en Gestion et Stratégie d'Entreprises ⁽³⁾⁽⁴⁾	Onafhankelijk bestuurder/ Vice-voorzitter	Bestuurder van vennootschappen	NA	Belgisch	AGM 2021
F. Gelibter ⁽¹⁾	Bestuurder	Chief Finance & Strategy for Europe Orange	1958	Frans	AGM 2021
B. Mandine ⁽¹⁾⁽⁶⁾	Bestuurder	Executive VP International Operations Orange	1968	Frans	AGM 2021
Ch. Naulleau ⁽¹⁾	Bestuurder	Senior VP Europe - Countries Governance Orange	1960	Frans	AGM 2021
P. Lambert-de Diesbach ⁽¹⁾	Bestuurder	Senior VP - Head of Investor Relations Orange	1956	Frans	AGM 2021
J. Barré ⁽¹⁾	Bestuurder	Deputy CEO Orange (HR / Internal Communication)	1972	Frans	AGM 2021
G. Pellissier ⁽¹⁾	Bestuurder	Deputy CEO Orange (Europe and Group operations)	1959	Frans	AGM 2021
M. De Rouck ⁽³⁾	Onafhankelijk bestuurder	Bestuurder van vennootschappen	1956	Belgisch	AGM 2021
Leadership and Management Advisory Services (LMAS) ⁽³⁾⁽⁵⁾	Onafhankelijk bestuurder	Bestuurder van vennootschappen	NA	Belgisch	AGM 2021

(1) Bestuurders die de meerderheidsaandeelhouder (Atlas Services Belgium nv) vertegenwoordigen.

(2) Bestuurder belast met het dagelijks bestuur sinds 1 september 2016.

(3) De onafhankelijke bestuurders hebben een verklaring ondertekend die stelt dat ze de criteria voor onafhankelijkheid respecteren die vermeld worden in het Wetboek van Vennootschappen.

(4) De vennootschap Société de Conseil en Gestion et Stratégie d'Entreprises (SOGESTRA) wordt vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig.

(5) De vennootschap Leadership and Management Advisory Services (LMAS) wordt vertegenwoordigd door de heer Grégoire Dallemagne.

(6) Het mandaat van mevrouw Béatrice Mandine, die per 22 april 2016 werd gecoöpteerd, is tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders van 2017 bevestigd.

(7) Het mandaat van de heer Michaël Trabbia, die per 1 september 2016 werd gecoöpteerd, is tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders van 2017 bevestigd.

(8) De vennootschap The House of Value - Advisory & Solutions wordt vertegenwoordigd door de heer Johan Deschuyffeeler.

(9) De vennootschap K2A Management and Investment Services (K2A Services) wordt vertegenwoordigd door de heer Wilfried Verstraete.

J. Deschuyffeleer

M. Trabbia

W. Verstraete

N. Lemaître-Rozencweig

F. Gelibter

B. Mandine

Ch. Naulleau

P. Lambert-de Diesbach

J. Barré

G. Pellissier

M. De Rouck

G. Dallemagne

De raad van bestuur vergadert ten minste viermaal per jaar. In 2017 heeft de raad van bestuur negen keer vergaderd en voornamelijk de volgende onderwerpen besproken:

- de strategie en de structuur van de onderneming;
- het budget en de financiering van de onderneming;
- de operationele en financiële toestand;
- de commerciële resultaten;
- de opvolging van de strategische projecten;
- de werking en de besluiten van de comités opgericht door de raad van bestuur;
- de evolutie van het regelgevende kader;
- distributiebeleid en -vehikels;
- branding en communicatie;
- netwerklenties en spectrumvereisten.

De directie van de onderneming bezorgt de bestuurders voor de aanvang van elke vergadering een dossier met alle noodzakelijke informatie voor de beraadslaging over de op de agenda geplaatste onderwerpen (waarvan de belangrijkste hierboven werden vermeld).

De statuten bepalen dat de raad van bestuur zijn beslissingen neemt bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

Aanwezigheid van de bestuurders op vergaderingen van de raad van bestuur:

Leden van de Raad van Bestuur	Functie	08.02	02.03	23.03	18.04	03.05	25.07	28.08	20.10	30.11
J. Steyaert	Bestuurder/ Voorzitter	D	D	D	D	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
The House of Value - Advisory & Solutions (J. Deschuyffeleer)	Onafhankelijk bestuurder/ Voorzitter	NVT	NVT	NVT	NVT	D	D	D	D	D
Ch. Naulleau	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D	D
F. Gelibter	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D	D
J. Barré	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D	D
J. Deschuyffeleer	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
K2A Management and Investment Services (W. Verstraete)	Onafhankelijk bestuurder	NVT	NVT	NVT	NVT	D	D	D	D	D
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	Onafhankelijk bestuurder/ Vice-voorzitter	D	D	D	D	D	D	D	D	D
M. Trabbia	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D	D
B. Mandine	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D	D
M. De Rouck	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D	D
P. Lambert-de Diesbach	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D	D
Leadership and Management Advisory Services (G. Dallemagne)	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D	D
G. Pellissier	Bestuurder	D	D	D	D	D	D	D	D	D

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon), V: verontschuldigd, R: geldig vertegenwoordigd, NVT: niet van toepassing

De raad van bestuur heeft drie statutaire comités opgericht (het auditcomité, het remuneratie- en benoemingscomité en het strategisch comité), evenals een extrastatutair comité (het toezichtcomité voor corporate governance).

Het auditcomité

Het auditcomité bestond in 2017 uit drie bestuurders: de vennootschap Société de Conseil en Gestion et Stratégie d'Entreprises (SOGESTRA, vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig), mevrouw Martine De Rouck en de heer Francis Gelibter.

Het auditcomité heeft als taak de raad van bestuur bij te staan in zijn verantwoordelijkheden op het gebied van – onder andere – de monitoring van het

verslaggevingsproces van de financiële informatie, de monitoring van de doeltreffendheid van de systemen van interne controle en risicobeheer, de monitoring van de interne audit en van zijn doeltreffendheid, de monitoring van de wettelijke controle van de financiële verslagen, de beoordeling en de monitoring van de onafhankelijkheid van de commissaris, het onderzoek van de budgetvoorstellen voorgesteld door het management en de opvolging van de financiële relaties tussen de onderneming en haar aandeelhouders. In 2017 vergaderde het auditcomité zesmaal.

Aanwezigheid van de leden op vergaderingen van het auditcomité:

Leden van het Auditcomité	Functie	07.02	18.04	17.05	24.07	19.10	28.11
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	Onafhankelijk bestuurder/ Voorzitter	D	D	D	D	D	D
F. Gelibter	Bestuurder	D	D	V	D	D	D
M. De Rouck	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D	D

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon), V: verontschuldigd

De belangrijkste onderwerpen die in 2017 binnen het auditcomité werden besproken, zijn de volgende:

- de jaarlijkse evaluatie van de werking van het comité;
- de periodieke financiële, budget- en activiteitenverslagen;
- de interne controle, met inbegrip van de kwaliteitsaspecten;
- de interne audit (plan, activiteiten, verslagen en besluiten);

- de evaluatie van de externe audit en van het verslag van de commissaris;
- het risicobeheer (cartografie van belangrijke risico's en gebeurtenissen);
- het jaarlijks verslag 'Fraudepreventie en revenue assurance';
- de informatiebeveiliging;
- het jaarlijks verslag 'Naleving en & Ethiek';
- het jaarlijks verslag met betrekking tot de voornaamste geschillen.

Het remuneratie- en benoemingscomité

Eind 2017 bestond het remuneratie- en benoemingscomité uit drie bestuurders: de heer Jérôme Barré (voorzitter), mevrouw Martine De Rouck en de vennootschap Société de Conseil en Gestion et Stratégie d'Entreprises (SOGESTRA, vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig). De mandaten van de heer Jan Steyaert en de heer Johan Deschuyffeleer zijn op 3 mei 2017 afgelopen.

Het remuneratie- en benoemingscomité heeft onder andere de opdracht de raad van bestuur bij te staan bij het vaststellen van de remuneratie van de directieleden van de onderneming evenals bij het voordragen van leden voor de raad van bestuur voor benoeming of herverkiezing.

In 2017 vergaderde het remuneratie- en benoemingscomité vijfmaal en bestudeerde het onder andere de samenstelling van de raad van bestuur, aangezien alle mandaten in 2017 zijn afgelopen, en bepaalde bijzondere veranderingen (in het bijzonder de benoeming van een nieuwe onafhankelijke bestuurder en de nieuwe voorzitter en vicevoorzitter van de raad van bestuur), de remuneratie van de leden van de raad van bestuur, de remuneratie van de leden van het uitvoerend management en het remuneratiebeleid van de onderneming.

Het remuneratie- en benoemingscomité heeft eveneens het remuneratieverslag van de onderneming opgesteld en voorgelegd aan de raad van bestuur.

Aanwezigheid van de leden op vergaderingen van het remuneratie- en benoemingscomité:

Leden van het Remuneratie- en Benoemingscomité	Functie	01.02	27.02	24.07	01.09	28.11
J. Barré	Bestuurder/ Voorzitter	D	D	D	D	D
J. Steyaert	Bestuurder	D	D	NVT	NVT	NVT
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D
J. Deschuyffeleer	Onafhankelijk bestuurder	P	P	NVT	NVT	NVT
M. De Rouck	Onafhankelijk bestuurder	D	D	D	D	D

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon), V: verontschuldigd, NVT: niet van toepassing

Het strategisch comité

Het strategisch comité heeft als taak de raad van bestuur bij te staan in het bepalen en evalueren van de strategie van de onderneming.

Per einde 2017 bestond het strategisch comité uit vijf bestuurders: de vennootschap The House of Value – Advisory & Solutions (vertegenwoordigd door de heer Johan Deschuyffeleer), de vennootschap Leadership and Management Advisory Services (LMAS, vertegenwoordigd door de heer Grégoire Dallemagne), de heer Christophe Naulleau, de heer Gervais Pellissier en de vennootschap K2A Management and Investment Services (K2A Services, vertegenwoordigd door Wilfried Verstraete). De mandaten van de heer Jan Steyaert, de heer Patrice Lambert de Diesbach, de heer Francis Gelibter en mevrouw Béatrice Mandine zijn op 3 mei 2017 afgelopen. Het mandaat van K2A Services begon officieel op 3 mei 2017.

Het strategisch comité vergaderde in 2017 driemaal en behandelde de volgende onderwerpen:

- de resultaten van de onderneming;
- de ontwikkeling en de vooruitzichten van de onderneming;
- de convergentie en nieuwe technologieën;
- de voornaamste investeringen;
- de korte- en langetermijnstrategieën inzake vastelijdendiensten, kabel distributie en netwerkbeheer;
- de strategie voor digitale transformatie;
- de markttendensen en de positionering van de onderneming;
- belangrijke geschillen;
- de branding en aanverwante zaken.

Aanwezigheid van de leden op vergaderingen van het strategisch comité:

Leden van het Strategisch Comité	Functie	23.03	7.09	23.11
Leadership and Management Advisory Services (G. Dallemagne)	Onafhankelijk bestuurder/ Voorzitter	D	D	D
J. Deschuyffeleer	Onafhankelijk bestuurder	D	NVT	NVT
J. Steyaert	Bestuurder	D	NVT	NVT
The House of Value - Advisory & Solutions (J. Deschuyffeleer)	Onafhankelijk bestuurder	NVT	D	D
Ch. Naulleau	Bestuurder	D	D	D
F. Gelibter	Bestuurder	D	NVT	NVT
P. Lambert-de Diesbach	Bestuurder	D	NVT	NVT
K2A Management and Investment Services (W. Verstraete)	Onafhankelijk bestuurder	NVT	D	V
G. Pellissier	Bestuurder	V	D	D

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon), V: verontschuldigd, NVT: niet van toepassing

Het toezichtcomité voor corporate governance

Het toezichtcomité voor corporate governance is een ad-hoccomité dat is opgericht op 14 december 2004, na de publicatie van de (eerste) Corporate Governance Code, met de bedoeling de ontwikkelingen inzake corporate governance te volgen en de toepassing ervan binnen de onderneming te waarborgen.

Per einde 2017 bestond het toezichtcomité voor corporate governance uit drie bestuurders: de heer Christophe Naulleau, mevrouw Martine De Rouck en de vennootschap Société de Conseil en

Gestion et Stratégie d'Entreprises (SOGESTRA, vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig). Het mandaat van de heer Jan Steyaert is op 3 mei 2017 afgelopen. Het mandaat van mevrouw Martine De Rouck begon officieel op 3 mei 2017.

Het toezichtcomité voor corporate governance heeft in 2017 eenmaal vergaderd.

De in 2017 behandelde onderwerpen waren onder andere de ontwikkelingen op het vlak van bestuur, de evaluatie van de raad van bestuur, de follow-up van de KPI's in verband met de nieuwe merknaam en de diversiteit binnen de raad van bestuur.

Aanwezigheid van de leden op vergaderingen van het toezichtcomité voor corporate governance:

Leden van het Toezichtcomité voor Corporate Governance	Functie	30.11
M. De Rouck	Onafhankelijk bestuurder/ Voorzitter	D
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	Onafhankelijk bestuurder	D
J. Steyaert	Bestuurder	NVT
Ch. Naulleau	Bestuurder	D

D: deelgenomen (in persoon of per telefoon), NVT: niet van toepassing

5. Diversiteitsbeleid en geleverde inspanningen zodanig dat minstens een derde van de leden van een ander geslacht is dan de overige

De samenstelling van de raad van bestuur en het uitvoerend management wordt bepaald op basis van algemene en complementaire deskundigheid, ervaring en kennis, alsook op basis van genderdiversiteit en diversiteit in het algemeen.

De onderneming vindt diversiteit erg belangrijk en diversiteit in het algemeen wordt nu en in de toekomst in aanmerking genomen bij de selectieprocessen. Er wordt rekening gehouden met aspecten zoals leeftijd, geslacht, opleidingsachtergrond en beroepservaring.

Wat genderdiversiteit betreft, streeft de onderneming er bij de vervanging van bestuurders zo veel mogelijk naar om de benoeming van vrouwelijke kandidaten voor te stellen.

Momenteel telt de raad van bestuur drie vrouwelijke bestuurders op een totaal van twaalf. Bij toekomstige benoemingen zullen er verdere inspanningen worden geleverd om zo snel mogelijk het gewenste quota (één derde vrouwelijke bestuurders) te bereiken. Orange Belgium streeft ernaar om de doelstelling voor de wettelijke opgelegde termijn (2019) te bereiken.

In het kader van de nieuwe wetgeving over de bekendmaking van informatie inzake diversiteit in het algemeen (wet van 3 september 2017) zal het diversiteitsbeleid van de onderneming verder door de raad van bestuur worden ontwikkeld en bewaakt.

6. Samenstelling en werking van het uitvoerend management

De heer Michaël Trabbia oefent sinds 1 september 2016 de functie uit van CEO.

Tijdens de vergadering van 24 juli 2003 besliste de raad van bestuur niet gebruik te maken van de wettelijke en statutaire mogelijkheid om bepaalde bevoegdheden aan een directiecomité te delegeren.

Om de CEO bij te staan in zijn verantwoordelijkheden inzake dagelijks bestuur komt een comité (het 'uitvoerend management') in principe elke week bijeen. Elk lid van het uitvoerend management, behalve de CEO, staat aan het hoofd van een departement van de organisatie.

Het uitvoerend management is als volgt samengesteld:

- de heer Michaël Trabbia (Chief Executive Officer);
- mevrouw Ingrid Gonnissen (Chief Enterprise Officer);
- de heer Paul-Marie Dessart (Secretary General);
- de heer Arnaud Castille (Chief Financial Officer);
- mevrouw Cristina Zanchi (Chief Consumer Officer);
- de heer Alain Ovyne (Chief Transformation and Digital Officer);
- de heer Gabriel Flichy (Chief Technology Officer);
- de heer Werner De Laet (Chief Executive Officer Orange Communications Luxembourg SA / Chief Wholesale and Innovation Officer);
- mevrouw Isabel Carrion (Chief People Officer);
- de heer Stéphane Janssens (Chief Customer Experience Officer).

M. Trabbia

I. Gonnissen

P. Dessart

A. Castille

C. Zanchi

A. Oryn

G. Flichy

W. De Laet

I. Carrion

S. Janssens

7. Contractuele relaties met bestuurders, managers en groepsvennootschappen

Elk contract en elke transactie tussen een bestuurder of een lid van het uitvoerend management en de onderneming moeten vooraf worden goedgekeurd door de raad van bestuur, nadat het auditcomité hierover is geïnformeerd en geraadpleegd. Dergelijke contracten of transacties moeten worden gesloten of verricht onder commerciële voorwaarden, conform de op de markt geldende omstandigheden. De voorafgaande goedkeuring van de raad van bestuur is vereist, zelfs indien artikel 523 en 524 van het Wetboek van Vennootschappen niet van toepassing zijn op de betreffende transactie of het betreffende contract. Diensten die door de onderneming worden geleverd in het algemene kader van haar activiteiten en onder normale marktvoorwaarden (d.w.z. een normale 'klantrelatie') zijn echter niet onderworpen aan een dergelijke voorafgaande goedkeuring.

Tussen verschillende bedrijven van de Orange-groep en de onderneming bestaan overeenkomsten en/of aanrekeningen voor prestaties van personeelsleden en/of de levering van diensten of goederen. Deze overeenkomsten en aanrekeningen worden nagekeken door het auditcomité van de onderneming.

8. Evaluatieprocedure van de raad van bestuur, de comités en de individuele bestuurders

De raad van bestuur staat in voor een periodieke evaluatie van zijn eigen doeltreffendheid en voor de periodieke evaluatie van de verschillende comités.

Hiertoe voert de raad van bestuur, minstens elke twee of drie jaar, onder leiding van zijn voorzitter een evaluatie uit met betrekking tot de omvang, samenstelling en prestaties van de raad van bestuur en de verschillende comités. Deze evaluatie beoogt vier doelstellingen:

- beoordelen van de werking;
- nagaan of de belangrijke onderwerpen grondig worden voorbereid en besproken;
- beoordelen van de daadwerkelijke bijdrage van elke bestuurder aan de werkzaamheden van de raad van bestuur en de comités, zijn of haar aanwezigheid bij de vergaderingen van de raad van bestuur en van de comités en zijn of haar constructieve betrokkenheid bij de besprekingen en de besluitvorming;
- beoordelen van de huidige samenstelling van de raad van bestuur en de comités in het licht van de gewenste samenstelling.

Teneinde een periodieke individuele evaluatie mogelijk te maken, dienen de bestuurders hun volledige medewerking te verlenen aan de voorzitter van de raad van bestuur, aan het remuneratie- en benoemingscomité en aan elke andere persoon, zowel intern als extern aan de onderneming, belast met de evaluatie van de bestuurders. De voorzitter van de raad van bestuur en de uitoefening van zijn functies in de raad van bestuur worden eveneens zorgvuldig geëvalueerd.

De niet-uitvoerende bestuurders dienen hun interactie met het uitvoerend management jaarlijks te evalueren en, indien nodig, voorstellen over te maken aan de voorzitter van de raad van bestuur met het oog op verbeteringen.

Voor meer informatie wordt verwezen naar Titel II, 1.3 en 2.1 van het Corporate Governance Charter.

9. Informatie met betrekking tot remuneratie gerelateerd aan aandelen

Er is in 2017 geen remuneratie uitgekeerd in de vorm van aandelen, opties of andere rechten om aandelen van de onderneming te verkrijgen. Er zal ook op de jaarlijkse algemene vergadering van 2018 geen voorstel daaromtrent worden ingediend.

10. Remuneratieverslag

Remuneratiebeleid van Orange Belgium

Bij Orange Belgium streven we ernaar een digitale en zorgzame werkgever te zijn, zodat onze werknemers zich betrokken voelen bij ons succes op lange termijn. Wij hanteren een prestatiegericht remuneratiebeleid om nieuwe talenten, competenties en vaardigheden aan te trekken en te behouden, en om al onze medewerkers te motiveren om bij te dragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de onderneming op lange termijn.

Het remuneratiebeleid van Orange Belgium kadert in een uitgebreidere remuneratiestrategie, die aansluit bij onze belofte om een digitale en zorgzame werkgever te zijn. Deze strategie is gebaseerd op drie belangrijke prioriteiten die wij willen zekerstellen: de juiste vaardigheden voor de toekomst, collectieve flexibiliteit en betrokkenheid van onze medewerkers bij het succes van onze onderneming. Dit is de achterliggende gedachte van de remuneratieprogramma's en -tools van Orange Belgium: medewerkers kansen aanreiken om hun carrière bij Orange te ontplooiën en arbeidsvoorwaarden die zijn aangepast aan hun dagelijks leven en hun individuele behoeften.

Ons remuneratiebeleid wordt doorlopend geëvalueerd ten opzichte van de marktpraktijken, de collectieve uitdagingen en de doelstellingen van Orange Belgium om zijn medewerkers te motiveren, de persoonlijke betrokkenheid bij de ambities van de onderneming te bevorderen en een interessante remuneratie te bieden op de arbeidsmarkt. Om dit te bereiken werkt Orange Belgium nauw samen met verschillende universiteiten teneinde de beste tools te ontwikkelen voor functieclassificaties, de componenten van de remuneratie en het remuneratieniveau voor elk type functie. De gebruikte salarisstudies worden gekozen op basis van de sector, de grootte van de bedrijven en de strategische uitdagingen.

Naast het prestatiegerichte remuneratiebeleid voor alle medewerkers heeft Orange Belgium eveneens de ambitie om de leden van het uitvoerend management te vergoeden in verhouding tot de prestaties van de

onderneming op korte termijn en de verwezenlijking van strategische ambities van de onderneming op lange termijn. Alle leden van het uitvoerend management hebben het statuut van werknemer van de onderneming.

Structuur van de remuneratie van de leden van het uitvoerend management

De remuneratie van de leden van het uitvoerend management is samengesteld uit de volgende elementen:

- Jaarlijks basissalaris (circa 46 % van totale remuneratie)
- Variabele remuneratie gebaseerd op de prestaties op zowel korte als lange termijn ter bevordering van de verwezenlijking van de doelstellingen van de onderneming (circa 37 % van totale remuneratie)
 - variabele remuneratie op korte termijn, 'doelstellingsbonus' genaamd;
 - variabele remuneratie op lange termijn, 'langetermijnaanmoedigingspremie 2015-2017', 'langetermijnaanmoedigingspremie 2016-2018' en 'langetermijnaanmoedigingspremie 2017-2019' (Long-term Incentive Plan, 'LTIP') genaamd.

De algemene vergadering van mei 2011 heeft beslist om de uitzondering voorzien in artikel 520ter van het Wetboek van Vennootschappen (in combinatie met artikel 525) toe te passen om rekening te houden met de concurrentiële en voortdurend evoluerende omgeving die eigen is aan de telecommunicatiesector.

- Andere elementen van de remuneratie (circa 17 % van totale remuneratie)
 - groepsverzekering bestaande uit vier luiken: leven – overlijden – invaliditeit en vrijstelling van premies;
 - hospitalisatieverzekering;
 - winstdelingsplan voor werknemers;
 - terbeschikkingstelling van een voertuig;
 - maaltijdcheques;
 - huisvestingskosten van de Chief Executive Officer en sommige leden van het uitvoerend management;
 - uitzonderlijke premies op individueel niveau.

Componenten van de remuneratie van de leden van het uitvoerend management

Het remuneratiebeleid van het uitvoerend management wordt geëvalueerd en besproken in het remuneratie- en benoemingscomité, dat zijn voorstellen ter goedkeuring voorlegt aan de raad van bestuur.

Jaarlijks basissalaris

Het jaarlijkse basissalaris is bedoeld om de aard en de omvang van de individuele verantwoordelijkheden te vergoeden.

Het is gebaseerd op de benchmark, rekening houdend met het respect van de interne billijkheid binnen de onderneming.

Variabele remuneratie

1. Doelstellingsbonus

De variabele remuneratie op korte termijn is een sleutelement in het remuneratiebeleid van de

onderneming. Op basis van salarisstudies bevindt het beoogde contractuele variabele remuneratieniveau zich tussen 30 % en 40 % van het jaarlijkse basissalaris voor de bedrijfsondersteunende functies, tussen 40 % en 50 % voor managementfuncties en op 50 % voor de CEO. Deze variabele remuneratie omvat een luik dat individuele prestaties aanmoedigt en een luik dat de verwezenlijking van de doelstellingen van de onderneming beoogt te stimuleren.

- Het individuele deel is gebaseerd op een evaluatie van relevante en neutrale doelstellingen. Een aanzienlijk deel is gebaseerd op de managementkwaliteiten alsmede op de persoonlijke bijdrage aan de verwezenlijking van de strategische doelstellingen van de onderneming.
- De doelstellingen die gekoppeld zijn aan het individuele variabele deel worden elk semester bepaald. De individuele prestaties van de CEO worden bepaald door het remuneratie- en benoemingscomité; de individuele prestaties van de andere leden van het uitvoerend management worden door de CEO voorgesteld aan het remuneratie- en benoemingscomité.
- Het collectieve deel is voor 2017 gebaseerd op financiële indicatoren, op de tevredenheid van de klanten en op werknemersbetrokkenheid, om zo de strategische ambitie van de onderneming te weerspiegelen om de klant en de werknemer centraal te stellen in haar activiteiten:
 - de geconsolideerde omzet uit diensten (mobiele en vastelijndiensten);
 - de aangepaste EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization);
 - de Net Promoter Score (NPS = het percentage van klanten die een gunstige score geven min het percentage van klanten die een negatieve score geven);
 - de 'Employee Net Promoter Score', die meet in welke mate de medewerkers van Orange Belgium de onderneming zouden aanraden als een goede werkgever (het percentage van werknemers die een gunstige score geven min het percentage van werknemers die een negatieve score geven).

De doelstellingen in verband met het collectieve variabele deel worden voor het hele jaar vastgesteld, gespreid per semester op basis van de doelstellingen van de onderneming en goedgekeurd door het remuneratie- en benoemingscomité.

De doelstellingsbonus wordt toegekend in geld, in warrants of in opties op aandelen die niet verbonden zijn aan de onderneming.

Het resultaat van het collectieve en individuele deel wordt elk semester ter controle voorgelegd aan het remuneratie- en benoemingscomité alvorens te worden toegekend.

Ingeval de doelstellingen niet worden bereikt, kan het collectieve deel naar 0 % worden teruggebracht. In geval van ontoereikende persoonlijke prestaties kan

het financiële individuele deel van de kortetermijnbonus eveneens worden verminderd en zelfs geannuleerd. Indien zou blijken dat de variabele remuneratie werd toegekend op basis van onjuiste financiële informatie, dan kan de onderneming aanspraak maken op terugbetaling op basis van de algemene regels voor onverschuldigd betaalde bedragen, binnen 12 maanden na de betalingsdatum.

De resultaten van het eerste semester worden beoordeeld in de maand juli van het lopende jaar; de resultaten van het tweede semester worden beoordeeld in de maand februari van het jaar volgend op het einde van het boekjaar.

Leden van het uitvoerend management die in de loop van een semester bij de onderneming in dienst treden of de onderneming verlaten, krijgen een doelstellingsbonus die pro rata temporis wordt berekend.

In 2017 werd er een uitzonderlijke bonus toegekend aan de leden van het uitvoerend management, inclusief de CEO, voor de verwezenlijking van belangrijke mijlpalen in de digitale transformatie van de onderneming. De resultaten zijn eind 2017 beoordeeld en worden in maart 2018 betaald.

2. De variabele remuneratie op lange termijn

Terugkerende 'Long-term Incentive Plans' (2015-2017, 2016-2018 en 2017-2019)

Het 2015-2017 Long-term Incentive Plan is het eerste programma van het remuneratie- en benoemingscomité in de nieuwe reeks van om de drie jaar terugkerende Long-term Incentive Plans ('LTIP') van de onderneming, die bedoeld zijn om de managementleden over de lange termijn aan te moedigen en te behouden, door hen te belonen als ze doelstellingen behalen die gekoppeld zijn aan de strategie en de waardecreatie op lange termijn van de onderneming. Dit nieuwe LTIP vertegenwoordigt 30 % van de jaarlijkse vaste remuneratie van leden van het uitvoerend management na drie jaar.

Het LTIP is een 'voortschrijdend plan' dat loopt over prestatieperioden van telkens drie jaar, waarbij de beloningen jaarlijks overwogen en bepaald worden door het remuneratie- en benoemingscomité. Voor nieuwe managementleden is het LTIP toegankelijk vanaf het jaar na de instapdatum (d.w.z. de volgende jaarlijkse LTIP-toekenning die overwogen wordt door het remuneratie- en benoemingscomité). Om in aanmerking te komen voor de Incentive Bonus moeten de managementleden nog in dienst zijn op de betalingsdatum, tenzij ze gevraagd worden voor een andere functie binnen de Orange-groep. In dat geval zullen ze pro rata beloond worden tot aan de datum van hun overplaatsing. Dit blijft onderworpen aan de goedkeuring van het remuneratie- en benoemingscomité, en zal geval per geval worden besproken. Managementleden die vertrekken, komen niet in aanmerking voor verdere beloningen door het remuneratie- en benoemingscomité.

Het remuneratie- en benoemingscomité zal in het begin van het boekjaar de drie bedrijfs-KPI's en doelstellingen

vastleggen die van toepassing zullen zijn voor elke jaarlijkse toekenning van het LTIP gedurende de drie jaar durende prestatieperiode. De bedrijfsdoelstellingen worden los van elkaar 50 %/50 %/50 % gewogen, zodat de hoogst mogelijke verwezenlijking voor elke LTIP-toekenning 150 % bedraagt. De prestaties zullen aan het einde van elke prestatieperiode van drie jaar worden beoordeeld door het remuneratie- en benoemingscomité, volgens het 'hit-or-miss'-principe (alles of niets): de doelstelling is wel of niet behaald, en moet zijn behaald voordat het respectieve percentage voor elke doelstelling toegekend wordt. Op voorwaarde dat er in een prestatieperiode van drie jaar minstens één bedrijfsdoelstelling behaald wordt, kan de individuele bijdrage van een managementlid een bijkomende 25 % toevoegen aan het eindresultaat, tot een algemeen maximaal LTIP-potentieel van 175 % van de vastgestelde beloning.

Het remuneratie- en benoemingscomité zal oordelen en een beslissing nemen over elke individuele bijdrage, rekening houdend met de volgende criteria:

- boven verwachting gepresteerd op het gebied van de individuele bijdrage met betrekking tot de strategische doelstellingen van elk managementlid (in zijn/haar werkzaamheden, op basis van de kosten en/of inkomsten);
- boven verwachting gepresteerd op het gebied van samenwerking en transversale bijdragen;
- de persoonlijke prestaties in de tweejaarlijkse bonus bevonden zich tijdens de volledige prestatieperiode van drie jaar voortdurend boven de 100 %;
- eventuele andere uitzonderlijke elementen waarmee rekening moet worden gehouden (bijdrage aan de groep, belangrijke impact buiten Orange Belgium, enz.).

Als de langetermijndoelstellingen van de onderneming niet worden verwezenlijkt en de persoonlijke prestatie ontoereikend is, kan de betaling in het kader van het LTIP worden geannuleerd. Indien zou blijken dat de variabele remuneratie werd toegekend op basis van onjuiste financiële informatie, dan kan de onderneming aanspraak maken op terugbetaling op basis van de algemene regels voor onverschuldigd betaalde bedragen, binnen 12 maanden na de betalingsdatum.

De bedrijfsdoelstellingen die in 2016 voor de toekenning van het 2016-2018 LTIP door het remuneratie- en benoemingscomité zijn vastgelegd, zijn ook in 2017 gekozen voor de toekenning van het 2017-2019 LTIP, en weerspiegelen de strategische doelstellingen van de onderneming over de prestatieperiode van drie jaar:

- aangepaste EBITDA-marge als % van de totale opbrengsten;
- postpaid-marktaandeel;
- aantal convergente b2c-klanten bereikt aan het einde van de betreffende periode in verhouding tot het strategische plan dat goedgekeurd is door de raad van bestuur.

De LTIP-bonus wordt toegekend onder voorbehoud van de prestaties van de onderneming gemeten over elke

periode van drie jaar, waarbij de bonus wordt uitbetaald in contanten of in de vorm van aandelenopties in een ander bedrijf dan de onderneming. Indien de bonus wordt uitbetaald in de vorm van opties, worden die voor één jaar bevroren. Er wordt verwacht dat het 2016-2018 LTIP en het 2017-2019 LTIP zullen worden toegekend, en afhankelijk van de resultaten zullen worden uitbetaald in respectievelijk maart 2019 en maart 2020.

Andere elementen van de remuneratie

1. Groepsverzekering – aanvullend pensioenplan

Het aanvullend pensioenplan is een plan met vooraf bepaalde bijdragen. De verworven reserve bestaat enkel uit werkgeversbijdragen.

2. Winstdelingsplan voor werknemers

Overeenkomstig de wet van 22 mei 2001 werd een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten teneinde 1 % van de geconsolideerde nettowinst onder bepaalde voorwaarden te delen met de leden van het personeel, met inbegrip van de leden van het uitvoerend management. Indien aan de toekenningsvoorwaarden is voldaan, wordt aan elke werknemer, ook aan de leden van het uitvoerend management, hetzelfde bedrag toegekend, ongeacht de functie die de werknemer uitoefent.

In 2017 gaf de algemene vergadering haar fiat voor de toekenning van een winstdelingsplan.

3. Vooraf onderhandelde vertrekvoorwaarden

De nieuwe Chief People Officer die in september 2015 bij de onderneming in dienst is getreden, geniet een niet-ontslaggarantie van 12 maanden. Voor de andere leden van het uitvoerend management gelden de gewone arbeidswetten en zijn er geen specifieke ontslagbepalingen afgesproken.

4. Aandelenplannen van Orange sa

In 2017 heeft de raad van bestuur van Orange sa beslist om het beleid voor 'Long Term Incentive Plans' sinds 2014 te wijzigen volgens de zeer algemeen aanvaarde marktpraktijken om de remuneratie te baseren op de toewijzing van 'performance shares' (aan prestatiecriteria gekoppelde aandelen) en om de toekenning van het Long Term Incentive Plan 2017-2019 van Orange sa uit te breiden naar bepaalde werknemers die een sleutelfunctie bekleden, inclusief het netwerk van 'Executives' en 'Leaders' van de groep op 15 juli 2017 krachtens de bepalingen van het 29e besluit van de gewone en buitengewone algemene vergadering van Orange sa van 1 juni 2017. Het Long Term Incentive Plan van Orange sa heeft als doel om onder de werknemers die in de groep een leidinggevende positie bekleden een sfeer van loyaliteit ten aanzien van de onderneming te cultiveren, en om de belangen van begunstigten, de groep en de aandeelhouders op één lijn te brengen.

De raad van bestuur van Orange sa heeft op 26 juli 2017 beslist om aan een aantal in aanmerking komende leden van het uitvoerend management en bepaalde andere belangrijke werknemers, rechten toe te kennen op 2.000 aandelen van Orange sa voor 'Executives' en

op 1000 aandelen van Orange sa voor 'Leaders' met inachtneming van de algemene voorwaarden van het Plan. Aan het einde van een prestatieperiode van drie jaar (2017, 2018 en 2019) ontvangen begunstigten gratis aandelen van Orange sa, op voorwaarde dat er is voldaan aan de volgende voorwaarden inzake aanwezigheid en prestaties van de Orange-groep:

- aanwezigheidsvoorwaarden: begunstigten moeten (ononderbroken) bij de Orange-groep in dienst zijn tot de einddatum van de prestatieperiode op 31 december 2019;
- prestatievoorwaarden: jaarlijkse organische kasstroom tegenover het budget (50 %) en het totale aandeelhoudersrendement over 3 jaar (50 %).

Aandelen worden pas onvoorwaardelijk toegezegd na afloop van de wachtperiode voor toegekende aandelen op of na 31 maart 2020, op voorwaarde dat aan de aanwezigheidsvoorwaarden is voldaan en dat de prestatievoorwaarden zijn verwezenlijkt, zoals beoordeeld door de raad van bestuur van Orange sa.

Parallel hieraan heeft de raad van bestuur van Orange sa ook beslist om een plan voor de toekenning van gratis aandelen ('Orange Vision') in te voeren, om alle werknemers van bedrijven binnen de Orange-groep te betrekken bij het succes van Essentials 2020, het strategische plan van de groep, krachtens de bepalingen van het 30e besluit van de gewone en buitengewone algemene vergadering van Orange sa van 1 juni 2017. De raad van bestuur van Orange sa heeft op 25 oktober 2017 beslist om rechten op aandelen van Orange sa toe te kennen aan in aanmerking komende werknemers van de onderneming, met inachtneming van de algemene voorwaarden van het plan. Aan het einde van een prestatieperiode van drie jaar (2017, 2018 en 2019) ontvangen begunstigten elk 73 gratis aandelen van Orange sa, op voorwaarde dat er is voldaan aan de volgende voorwaarden van aanwezigheid en prestaties van de Orange-groep:

- aanwezigheidsvoorwaarden: begunstigten moeten op 1 september 2017 en 31 december 2019 geregistreerd zijn als een werknemer van de Orange-groep;
- prestatievoorwaarden: jaarlijkse aangepaste EBITDA van de groep tegenover het budget (50 %) en jaarlijkse organische kasstroom van de groep tegenover het budget (50 %).

Aandelen worden pas onvoorwaardelijk toegezegd na afloop van de wachtperiode op of na 31 maart 2020, op voorwaarde dat aan de aanwezigheidsvoorwaarden is voldaan en dat de prestatievoorwaarden zijn verwezenlijkt, zoals beoordeeld door de raad van bestuur van Orange sa. Als de prestatievoorwaarden niet worden verwezenlijkt, wordt toch 50 % van de aan werknemers toegekende aandelen onvoorwaardelijk toegezegd, op voorwaarde dat de aanwezigheidsvoorwaarden zijn vervuld.

De gedetailleerde remuneratie van de leden van het uitvoerend management

In 2017 is de remuneratie van het uitvoerend management met 19 % gedaald ten opzichte van 2016. De verschillen zijn in grote mate toe te schrijven aan:

- de variabele remuneratie op lange termijn, die in 2016 een grotere invloed had op de remuneratie dan in 2017. Er zijn sinds eind 2016 drie nieuwe leden van het uitvoerend management bij de onderneming in dienst getreden, die progressief meer in aanmerking komen voor remuneratie op lange termijn.

- betalingen in het kader van het langetermijnplan vanwege het vertrek, binnen de groep, van de CEO en twee andere leden van het uitvoerend management in de loop van 2016;
- lagere tweede (van drie delen) tekenpremie voor de Chief People Officer in 2017.

Voor de Chief Information Officer werd er eind juni 2017 een ontslagvergoeding uitbetaald die overeenstemt met 12 maanden loon.

(in €)	2017	2016
CEO		
Brutobasissalaris	283.309	334.240
Bruto variabele remuneratie (op korte termijn) in cash en/of opties	165.590	275.535
Bruto variabele remuneratie (op lange termijn) in cash en/of opties		80.384
Andere componenten van de remuneratie (met uitzondering van de werkgeversbijdragen aan het pensioenplan)	80.240	138.543
- risicoverzekering	4.401	14.210
- andere componenten	75.839	124.333
Werkgeversbijdragen aan het pensioenplan	42.266	61.505
Totaal	571.405	890.208
Uitvoerend management (met uitzondering van de CEO)		
Brutobasissalaris	1.894.704	2.137.340
Bruto variabele remuneratie (op korte termijn) in cash en/of opties	793.222	1.177.734
Bruto variabele remuneratie (op lange termijn) in cash en/of opties	824.152	874.693
Andere componenten van de remuneratie (met uitzondering van de werkgeversbijdragen aan het pensioenplan)	353.954	392.927
- risicoverzekering	59.616	66.566
- andere componenten	294.338	326.360
Werkgeversbijdragen aan het pensioenplan	342.760	401.505
Totaal	4.208.792	4.984.199
Globaal totaal	4.780.197	5.874.406

Alle bedragen worden gerapporteerd op basis van een brutobedrag, met uitsluiting van de sociale zekerheid van de werkgever en alle belastingen verschuldigd door de werkgever, onder andere op de verzekeringspremies.

De variabele remuneratie die in rekening wordt gebracht is de effectief uitbetaalde remuneratie in 2017 met betrekking tot de prestaties van 2016, of in het geval van opties die niet verbonden zijn aan de onderneming, de effectief toegekende opties tijdens de betrokken periode. Voor de waardering van de opties wordt de 'Black & Scholes'-formule gebruikt.

In 2017 was het uitvoerend management (met uitzondering van de CEO) samengesteld uit 8 leden (8,5 voltijdse equivalenten tijdens het jaar). In 2016 waren dit 8,8 voltijdse equivalenten. De leden van het uitvoerend management die niet het hele jaar in dienst waren zijn pro rata temporis in aanmerking genomen.

Geen enkel aandeel, optie of ander recht om aandelen van de onderneming te verwerven, is toegekend, uitgeoefend of vervallen in 2017.

Het remuneratiebeleid voor de bestuurders

Het remuneratiebeleid voor de bestuurders wordt bepaald door de raad van bestuur, en is tijdens de vergadering van de raad van bestuur van 3 mei 2017 vastgelegd voor een periode van vier jaar.

De onafhankelijke bestuurders zullen voor het jaar 2017 een vaste jaarlijkse remuneratie van 36.000 euro ontvangen, evenals een bijkomende remuneratie van 2.400 euro per vergadering van een statutair of ad-hoccomité die zij hebben bijgewoond. Voor deze bijkomende vergoeding geldt voor elke onafhankelijk bestuurder een maximum van 14.400 euro per statutair comité per jaar, en van 12.000 euro per niet-statutair comité per jaar. Deze remuneratie zal (in voorkomend geval pro rata temporis) worden betaald na de jaarlijkse algemene vergadering die de jaarrekening voor het betreffende boekjaar goedkeurt.

Het gaat om de volgende bestuurders:

- The House of Value – Advisory & Solutions (vertegenwoordigd door de heer Johan Deschuyffeleer)
- SOGESTRA (vertegenwoordigd door mevrouw Nadine Lemaître-Rozencweig)
- mevrouw Martine De Rouck
- Leadership and Management Advisory Services (LMAS, vertegenwoordigd door de heer Grégoire Dallemagne)
- K2A Management & Investment Services (vertegenwoordigd door de heer Wilfried Verstraete)

De voorzitter van de raad van bestuur, de heer Johan Deschuyffeleer, zal voor het jaar 2017 een vaste jaarlijkse remuneratie van 72.000 euro ontvangen, evenals een bijkomende remuneratie van 2.400 euro per vergadering van een comité van de raad van bestuur waarvan hij lid is. Het bovenvermelde maximum zal eveneens worden toegepast volgens de aard van het comité. Deze remuneratie zal (in voorkomend geval pro rata temporis) worden betaald na de jaarlijkse algemene vergadering die de jaarrekening voor het betreffende boekjaar goedkeurt. De vicevoorzitter en de voorzitter van elk statutair comité zullen voor hun (voor)zitterschap een bijkomende remuneratie van 3.000 euro ontvangen.

De volgende bestuurders (die allemaal behoren tot de Orange-groep) hebben hun mandaat in 2017 onbezoldigd uitgeoefend:

- de heer Michaël Trabbia (vanaf 1 september 2016), die wordt bezoldigd onder zijn werknemersstatuut;
- mevrouw Béatrice Mandine (vanaf 22 april 2016);
- de heer Gervais Pellissier (vanaf 1 september 2014);
- de heer Jérôme Barré (vanaf 1 maart 2016);
- de heer Patrice Lambert-de Diesbach (vanaf 7 mei 2014);
- de heer Christophe Naulleau (vanaf 23 juli 2015);
- de heer Francis Gelibter (vanaf 1 december 2015);

De gedetailleerde remuneratie van de bestuurders

Bestuurders	Voormalig basissalaris (pro rata) januari tot AGM mei 2017	Nieuw basissalaris (pro rata) AGM mei tot december 2017	Bijkomende vergoeding voor (Onder) Voorzitter (pro rata)	Audit-comité (6)	Remuneratie en Benoemings-comité (5)	Strategisch Comité (3)	Toezichtcomité voor Corporate Governance (1)	TOTAAL
J. Steyaert	22.000	NVT	NVT	NVT	4.400	2.200	NVT	28.600
J. Deschuyffeleer (President)	NVT	48.000	NVT	NVT	NVT	4.800	NVT	52.800
J. Deschuyffeleer (Board Member)	11.000	NVT	NVT	NVT	NVT	2.200	NVT	13.200
SOGESTRA (N. Lemaître-Rozencweig)	11.000	24.000	4.000	12.000	11.600	NVT	2.400	65.000
M. De Rouck	11.000	24.000	NVT	12.000	11.600	NVT	2.400	61.000
Leadership and Management Advisory Services (G. Dallemagne)	11.000	24.000	2.000	NVT	NVT	7.000	NVT	44.000
W. Verstraete	NVT	24.000	NVT	NVT	NVT	2.400	NVT	26.400
TOTAAL	66.000	144.000	6.000	24.000	27.600	18.600	4.800	291.000

11. Risicobeheer

Risicobeheer wordt op uitgebreide, consequente en geïntegreerde wijze benaderd om optimaal gebruik te maken van synergieën tussen de afdelingen Audit, Control en Risk op alle niveaus van de organisatie. Deze benadering is bedoeld om redelijkerwijs te kunnen garanderen dat de operationele en strategische doelstellingen worden verwezenlijkt, dat de huidige wet- en regelgeving wordt nageleefd en dat de financiële informatie betrouwbaar is.

Risicobeheer

Het kader en het proces van risicobeheer, evenals de organisatie en de verantwoordelijkheden die ermee gepaard gaan, zijn formeel opgenomen in een charter, bekrachtigd door het uitvoerend management en goedgekeurd door de raad van bestuur. In de verschillende afdelingen zijn personen die op het niveau van de onderneming en de activiteiten een belangrijke rol spelen, verantwoordelijk voor de identificatie, analyse, beoordeling en behandeling van hun risico's. Ten minste tweemaal per jaar wordt informatie over risicobeheer verstrekt via het comité voor risicobeheer, dat is samengesteld uit alle leden van het uitvoerend management. De risico's die voor de onderneming in kaart worden gebracht worden ook ten minste eenmaal per jaar door het uitvoerend management goedgekeurd, en voorgelegd aan het auditcomité voor een globale beoordeling van de gehanteerde benadering en methode.

Vandaag omvatten de in kaart gebrachte risico's (zonder beperking):

- geopolitieke instabiliteit, liquiditeit en macro-economische crisis;
- aanvallen op of incidenten in verband met imago;
- inbreuken op gevoelige informatie of het vertrouwelijke karakter van informatie;
- corruptie, ethische inbreuken en fraude;
- schade aan bedrijfsmiddelen;
- nieuwe of disruptieve aanbiedingen;
- onvermogen om de bedrijfsmodellen voor convergentie in stand te houden;
- niet-geslaagde of onjuiste werking van het toezicht op de winstgevendheid, de besluitvorming, de projectuitvoering of de strategie;
- niet-slagen van de transformatie of vereenvoudiging van processen en systemen;
- gezondheid en veiligheid van mensen;
- menselijke fouten;
- ontoereikende, onjuiste of laattijdige investeringen;
- verlies van cruciale of zeldzame vaardigheden;
- verlies van de relatie met klanten;
- een belangrijke storing in de bedrijfsactiviteiten;
- niet-naleving van de wet- of regelgeving of een strengere wet- en regelgeving;
- ontoereikende prestaties van belangrijke partnerships.

Systemen voor interne controle en controleactiviteiten

Om de genomen risico's in het kader van haar bedrijfsactiviteiten te beheren, beschikt de Orange Belgium-groep al vele jaren over systemen voor interne controle. Ze bestrijken aspecten zoals bestuur, de delegering van bevoegdheden en handtekeningen, beleidslijnen, processen, procedures, scheiding van taken en controlefuncties om ervoor te zorgen dat de geselecteerde vorm van risicobeheer (tegenhouden, verminderen, overdragen, vermijden) op effectieve wijze wordt uitgevoerd.

Via haar visie, haar missie en haar waarden definieert de Orange Belgium-groep haar bedrijfscultuur en bevordert ze ethische waarden die in al haar activiteiten worden weerspiegeld. Er is een charter voor beroepsethiek beschikbaar op het niveau van de onderneming, en een deel van het intranet van de onderneming, dat toegankelijk is voor alle werknemers, is specifiek gewijd aan naleving, ethiek, maatschappelijk verantwoord ondernemen en de bedrijfscultuur in het algemeen. In het kader van de bevordering van ethische waarden kan er via een professioneel waarschuwingssysteem vertrouwelijke informatie worden gemeld. Dat systeem is bedoeld om de controleomgeving te versterken.

Het personeelsbeleid en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de onderneming worden beschreven in de corporate brochure van het jaarverslag. Het bestuur, de controle van de onderneming, alsook de werking van de bestuursorganen worden gedetailleerd beschreven in de verklaring inzake deugdelijk bestuur die in het jaarverslag is opgenomen, en in de statuten van de onderneming. Dit deugdelijk bestuur dekt in het bijzonder de verantwoordelijkheden van deze organen, hun interne reglementen en de belangrijkste regels die bij het bestuur van de onderneming moeten worden nageleefd.

De controleactiviteiten worden in de eerste plaats uitgevoerd door de functionele of operationele managers, onder het toezicht van hun chef. De voornaamste processen en de daarmee verbonden controlemechanismen worden formeel beschreven.

Omdat de Orange Belgium-groep deel uitmaakt van de Orange-groep, draagt dit interne controlesysteem bij tot de naleving van de Sarbanes-Oxley-vereisten die op het niveau van de Orange-groep moeten worden nageleefd.

De volledige documentatie wordt regelmatig beoordeeld en naar behoren bijgewerkt. Ook zijn er specifieke functies voor controle (nl. 'Fraud & Revenue Assurance', 'Data Privacy'), naleving en audit (nl. 'Internal Audit') gecreëerd.

De budgetcontrole dekt niet alleen de budgettaire aspecten, maar ook belangrijke prestatie-indicatoren. Om een toereikende financiële planning en opvolging te garanderen, wordt nauw toegezien op een financiële planningsprocedure waarin de planning, de kwantificering, de implementering en de controle van het budget volgens de periodieke vooruitzichten worden beschreven.

Informatie en communicatie

De onderneming heeft een transparante communicatie ten aanzien van haar werknemers, in overeenstemming met haar waarden en gebaseerd op meerdere informatiekanaalen, in het bijzonder het intranet en de periodieke presentaties van het uitvoerend management op verschillende niveaus.

Dankzij vooruitstrevende processen voor gegevensverwerking en -controle kan er te gepasten tijde betrouwbare informatie worden verspreid, in het bijzonder voor de opstelling van de financiële verslaggeving.

De Orange Belgium-groep streeft naar openheid en transparantie in haar communicatie naar het publiek, klanten, werknemers en andere stakeholders. De onderneming publiceert gedetailleerde driemaandelijke financiële rapporten die een uitgebreide set van key performance indicators bevatten en financiële informatie over elk business segment. Die resultaten zijn vier keer per jaar beschikbaar voor de pers en voor de investeerders- en analistengemeenschap tijdens specifieke meetings (conferencecalls/webcasts/fysieke vergaderingen). Alle meegedeelde informatie is voor iedereen toegankelijk en kan voor de meetings worden geraadpleegd op de website van de onderneming ([https:// corporate.orange.be](https://corporate.orange.be)). De inspanningen van Orange Belgium op het vlak van communicatie met het investeerderspubliek zijn niet onopgemerkt gebleven, aangezien de Orange Belgium-groep voor het vierde opeenvolgende jaar werd verkozen tot winnaar van de Extel WeConvene – IR Awards in de categorie ‘Corporate Best on IR’ voor Belgische mid- en smallcaps.

Toezicht

Naast de eerstelijns controleactiviteiten bestaan er ook specifieke functies voor controle, naleving en audit om een continue evaluatie van het interne controlesysteem te verzekeren.

Een interne auditafdeling rapporteert functioneel aan het auditcomité om de onafhankelijke en onpartijdige uitvoering van haar taken te garanderen. Het auditcomité ziet toe op het reactievermogen op audits en de opvolging van de bijsturende maatregelen.

Het auditcomité oefent eveneens toezicht en controle uit op het verslaggevingsproces van de financiële informatie die door de onderneming wordt aangeleverd en de rapporteringsprocedures. Met het oog hierop bespreekt het auditcomité alle financiële informatie met het uitvoerend management en met de commissaris en onderzoekt het in voorkomend geval specifieke kwesties met betrekking tot deze informatie.

Het auditcomité evalueert minstens eenmaal per jaar samen met het uitvoerend management de kwaliteit en doeltreffendheid van de systemen van interne controle en risicobeheer die door het uitvoerend management werd opgezet. Het dient zich ervan te verzekeren dat de voornaamste risico's, met inbegrip van, maar niet

beperkt tot fraude, revenue assurance, naleving van de wet- en regelgeving en ethiek, en risico's in verband met veiligheid en juridische aangelegenheden, behoorlijk geïdentificeerd, beheerd en ter kennis gebracht worden overeenkomstig het kader dat werd goedgekeurd door de raad van bestuur.

Voor gedetailleerde informatie over deze controles wordt verwezen naar het interne reglement van het auditcomité (Bijlage III bij het Corporate Governance Charter).

12. Verantwoording van de toepassing van de boekhoudkundige continuïteitsregels

Gezien de financiële resultaten van de Orange Belgium-groep in de loop van het boekjaar dat werd afgesloten op 31 december 2017, valt de onderneming niet onder de toepassing van artikel 96 §1 (6°) van het Wetboek van Vennootschappen betreffende de verantwoording van de boekhoudkundige continuïteitsregels.

13. Toepassing van artikels 523 en 524 van het Wetboek van Vennootschappen tijdens het boekjaar 2017

De procedure voorgeschreven in artikels 523 en 524 van het Wetboek van Vennootschappen is tijdens het boekjaar 2017 niet toegepast.

Nochtans heeft de raad van bestuur de onafhankelijke bestuurders belast met de opvolging van intragroepstransacties waarbij Orange Belgium betrokken is.

14. Toepassing van artikel 96 §1 (9°) van het Wetboek van Vennootschappen

Zoals voorzien door artikel 96 §1 (9°) van het Wetboek van Vennootschappen voldoet de onderneming aan de eis dat minstens één lid van het auditcomité onafhankelijk en expert is inzake boekhouding en audit door de aanwezigheid van mevrouw Martine De Rouck, lid van het auditcomité sinds 1 mei 2014 en tevens onafhankelijk bestuurder.

Zij is benoemd door de algemene vergadering en voldoet aan de onafhankelijkheidscriteria zoals beschreven in artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen.

Haar expertise op het vlak van boekhouding en auditing wordt eveneens bevestigd door haar opleiding en door de verschillende functies die ze heeft bekleed in de bankwereld.

15. Informatie over de opdrachten die werden toevertrouwd aan de commissarissen

In de loop van het boekjaar 2017 hebben de commissaris en de verbonden ondernemingen opdrachten uitgevoerd voor een totaalbedrag dat als volgt is samengesteld:

■ honoraria voor controleopdrachten	458.900 euro
■ audit gerelateerde diensten	53.000 euro

Verslag van de commissaris

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Orange Belgium NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2017

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Orange Belgium NV (de "Vennootschap") en zijn dochterondernemingen (samen de "Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2017, alsook het verslag betreffende de overige door wet-, regelgeving en normen gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 3 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Dit is het eerste jaar dat wij de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Orange Belgium NV hebben uitgevoerd.

Verslag over de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening de Groep over het boekjaar afgesloten op 31 december 2017 opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie (EU) en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde staat van financiële positie op 31 december 2017, alsook het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat, het geconsolideerd kasstroomoverzicht en het geconsolideerd overzicht van vermogensmutaties over het boekjaar afgesloten op die datum evenals de toelichting bestaande uit een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing. Het totaal van de geconsolideerde staat van financiële positie bedraagt EUR'000 1.436.258 en het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat sluit af met een netto-winst van het boekjaar van EUR'000 40.952 en een totaalresultaat van het boekjaar van EUR'000 41.697.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Groep op 31 december 2017, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de IFRS zoals goedgekeurd door de EU en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Erkenning van opbrengsten uit telecomunicatie activiteiten

We verwijzen naar toelichting 1.15 'Opbrengsten' en toelichting 2 'Omzet en (handels)vorderingen' van de geconsolideerde jaarrekening.

■ Omschrijving

Erkenning van opbrengsten is een inherent risico in de telecommunicatiesector dat onder meer voortvloeit uit de complexiteit van facturatiesystemen, de grote hoeveelheid data die wordt verwerkt om de facturatie en omzet te bepalen, de combinatie van verschillende verkochte producten evenals prijs- en promotiewijzigingen die in de loop van het jaar worden geïntroduceerd.

■ Onze controlewerkzaamheden

We hebben inzicht verkregen in de verschillende processen gelinkt aan de erkenning van de verschillende omzetstromen, dit vanaf de ondertekening van een contract en de initiële communicatie tot en met de facturatie en de ontvangst van betaling.

We hebben rekening gehouden met de hoge mate van integratie van verschillende IT-systemen door IT-specialisten mee op te nemen in ons audit team, evenals door het testen van het ontwerp, de implementatie en de doeltreffendheid van de belangrijkste geautomatiseerde controles van de relevante IT-systemen die een impact hebben op de erkenning van omzet.

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben we onder meer:

- de belangrijkste controles die geïmplementeerd zijn door Orange Belgium en betrekking hebben op de omzetcyclus geïdentificeerd dewelke relevant zijn in het kader van onze werkzaamheden en de doeltreffendheid ervan getest;
- gegevensgerichte cijferanalyses uitgevoerd door onze verwachting van de omzet te vergelijken met de erkende omzet;
- een steekproef van residentiële klanten facturen getest en vergeleken met ondersteunend bewijsmateriaal (bijvoorbeeld orders van klanten of contracten en ontvangen betalingen);
- een steekproef van uitgestelde opbrengsten en toegerekende opbrengsten erkend op het einde van het boekjaar vergeleken met ondersteunend bewijsmateriaal;
- de boekhoudkundige verwerking van belangrijke nieuwe producten evenals promoties voor het huidige boekjaar beoordeeld; en
- een selectie van manuele journaalboekingen, die op het einde van het jaar in de omzetrekeningen worden geboekt, beoordeeld door deze boekingen te vergelijken met onze onafhankelijke berekeningen en inschattingen, evenals deze manuele journaalboekingen te vergelijken met ondersteunend bewijsmateriaal.

We hebben eveneens de geschiktheid van de informatie beoordeeld die wordt gepresenteerd in toelichting 2 van de geconsolideerde jaarrekening.

Waardering van goodwill

We verwijzen naar toelichting 4 'Goodwill' van de geconsolideerde jaarrekening.

■ Omschrijving

Op 31 december 2017 bedraagt de totale goodwill opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening EUR'000 66.438. De bijzondere waardevermindering van goodwill voor het boekjaar 2017 bedraagt EUR'000 17.865.

Zoals aangegeven in toelichting 4, wordt door Orange Belgium minstens aan het einde van elk boekjaar de goodwill getest op bijzondere waardeverminderingen en frequenter indien er aanwijzingen zijn dat de goodwill mogelijk een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Deze testen worden uitgevoerd op het niveau van elke kasstroomgenererende eenheid of groepen van kasstroomgenererende eenheden die behoren tot één operationeel segment. Een bijzondere waardevermindering wordt erkend indien de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheid kleiner is dan de boekwaarde. De realiseerbare waarde is bepaald door Orange Belgium op basis van haar bedrijfswaarde. De ingeschatte bedrijfswaarde is de contante waarde van de toekomstige kasstromen die naar verwachting uit de kasstroomgenererende eenheden zullen worden gegenereerd.

De beoordeling van de bedrijfswaarde vereist talrijke schattingen en beoordelingen van de aangestelden van de Vennootschap, en in het bijzonder de beoordeling van de competitieve, economische en financiële omgeving van de landen waarin Orange Belgium actief is, het vermogen om operationele kasstromen uit strategische plannen te realiseren, het niveau van de vereiste investeringen en de disconterings- en groeipercentages gebruikt bij de berekening van de realiseerbare waarde.

■ Onze controlewerkzaamheden

We hebben inzicht verkregen in de procedure geïmplementeerd door Orange Belgium voor het uitvoeren van de jaarlijkse test van goodwill op bijzondere waardeverminderingen en in het bijzonder de beoordeling van de toekomstige kasstromen die worden gebruikt bij de berekening van de realiseerbare waarde. In samenwerking met onze waarderingsspecialisten, hebben wij de gepastheid beoordeeld van de door Orange Belgium gebruikte methode voor de berekening van de realiseerbare waarde.

Om de betrouwbaarheid van de gegevens te beoordelen van het bedrijfsplan dat gebruikt werd om de realiseerbare waarde te berekenen hebben wij in het bijzonder:

- de procedure voor het opstellen en goedkeuren van bedrijfsplannen beoordeeld;
- de identificatie van de kasstroomgenererende eenheden door de aangestelden van de Vennootschap beoordeeld;
- de 2017 kasstroomprognoses vergeleken met bedrijfsplannen van voorgaande boekjaren;
- de bedrijfsplannen van voorgaande boekjaren vergeleken met feitelijke gegevens over de desbetreffende boekjaren;
- de belangrijkste assumpties van de groep zijnde

omzet, EBITDA en verwachte investeringsuitgaven afgetoetst met externe gegevens, indien beschikbaar, zoals onder meer marktonderzoeken of analistenmemo's;

- de methode die gebruikt wordt om de gewogen gemiddelde kostprijs van het kapitaal en de perpetuele groei te bepalen, beoordeeld door deze te vergelijken met marktgegevens en met herrekende gegevens uit onze interne gegevensbronnen;
- de gepastheid van de gevoeligheidsanalyse uitgevoerd door de aangestelden van de Vennootschap beoordeeld, voornamelijk gericht op wijzigingen in toekomstige kasstromen; en
- de mathematische nauwkeurigheid van de kasstroommodellen getest.

We hebben eveneens de geschiktheid van de informatie beoordeeld die wordt gepresenteerd in toelichting 4 van de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de IFRS zoals goedgekeurd door de EU en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk,

de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- Het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie

van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Verslag betreffende de overige door wet-, regelgeving en normen gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde ISA's, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de verklaring van niet-financiële informatie gehecht aan het jaarverslag, te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is dit jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening opgesteld overeenkomstig het artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden. Wij drukken geen enkele mate van zekerheid uit over het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening verricht en ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Wij verwijzen naar het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening waarin het bestuursorgaan vermeldt dat de Vennootschap is vrijgesteld van de verplichting, zoals voorzien in artikel 119 §2 van het Wetboek van vennootschappen, om de niet-financiële informatie voor te bereiden en openbaar te maken, aangezien de Vennootschap een dochteronderneming van Orange SA is, die reeds een geconsolideerd jaarverslag van de raad van bestuur opstelt, dewelke de niet-financiële informatie omvat, in overeenstemming met de toepasselijke EU-richtlijn.
- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Zaventem, 26 maart 2018

KPMG Bedrijfsrevisoren
Commissaris
vertegenwoordigd door

Jos Briers
Bedrijfsrevisor

Erik Clinck
Bedrijfsrevisor

Verklaring van de verantwoordelijken

Wij, ondergetekenden, Michaël Trabbia, CEO, en Arnaud Castille, CFO, verklaren dat, voor zover ons bekend:

- a) de financiële staten, die zijn opgesteld overeenkomstig de toepasselijke standaarden voor jaarrekeningen, een getrouw beeld geven van het vermogen, de financiële toestand en van de resultaten van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen;
- b) het jaarverslag een getrouw beeld geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van de emittent en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

Michaël Trabbia
CEO

Arnaud Castille
CFO

© 2018, Orange Belgium, alle rechten voorbehouden. Orange is een gedeponeerd merk. De in dit rapport vermelde merknamen zijn handels- of geregistreerde merken en zijn eigendom van de respectieve fabrikanten. De eigenschappen en prijzen van de vermelde producten en diensten kunnen zonder voorafgaande mededeling worden gewijzigd. Orange Belgium kan in geen geval aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten bij het opmaken en het drukken van dit document. Producten van andere fabrikanten worden slechts ter informatie vermeld. Alleen die fabrikanten zijn aansprakelijk voor elke garantie op hun producten. Orange Belgium kan in geen geval verantwoordelijk gesteld worden voor de gegevensoverdrachtdiensten, noch voor de inhoud, de wettelijkheid, de toegankelijkheid of het gebruik van deze diensten door de klant, wanneer deze diensten geleverd worden door Orange Belgium of door derden.

Ce rapport annuel est également disponible en français.
This annual report is also available in English.

Download ons jaarverslag op corporate.orange.be/jaarverslag-2017

Aandeelhouders en investeerders

Siddy Jobe – ir@orange.be

Journalisten

press@orange.be

Verantwoordelijke uitgever

Paul-Marie Dessart – Secretaris Generaal

Concept & layout

ChrisCom

Fotografie

Christophe Ketels

Orange Belgium nv

Bourgetlaan, 3, BE-1140 Brussel – België

T. +32 2 745 71 11 – www.orange.be

HRB 599 402 – BTW BE 0456 810 810

Orange Belgium nv
Bourgetlaan 3,
BE-1140 Brussel
België

Online jaarverslag 2017:
[corporate.orange.be/
jaarverslag-2017](http://corporate.orange.be/jaarverslag-2017)
corporate.orange.be
www.orange.be
business.orange.be

Volg ons op:

